

მოქალაქეობა

მასწავლებლის წიგნი

I ნაწილი

10

ნინო კაპანაძე, ნინო ტალახაძე

გამოცემლობა
სილი

მოქალაქეობა

მასწავლებლის წიგნი

I ნაწილი

გრიფინიჭებულია საქართველოს განათლებისა და
მეცნიერების სამინისტროს მიერ 2022 წელს.

10

ნინო კაპანაძე, ნინო ტალახაძე

გამომცემლობა
სიდი

მოქალაქეობა 10, I ნაწილი
მასწავლებლის წიგნი მეათეკლასელთათვის
თბილისი, 2022

ავტორები: ნინო ტალახაძე, ნინო კაპანაძე, მზიური შავაძე

რედაქტორი: თეონა ბექიშვილი
დიზაინერი: ია მახათაძე
ტექნიკური დიზაინერი: სოფო ტარყაშვილი

© გამომცემლობა სიდი, 2022
ყველა უფლება დაცულია

შპს „გამომცემლობა სიდი“
ტელეფონი: 599623610
ვებ-გვერდი: www.ceed.ge
ელ-ფოსტა: info@ceed.ge
ceedgeorgia@yahoo.com
[https://www.facebook.com/გამომცემლობა სიდი](https://www.facebook.com/გამომცემლობა-სიდი)

Citizenship 10
Student's Book
© Ceed Publishing, 2022
all rights reserved.
Tbilisi, Georgia, 2022

ISBN 978-9941-8-3927-6

მოგესალმებით, ძვირფასო მასწავლებელო!

მეათე კლასის საგან „მოქალაქეობის“ მოსწავლის სახელმძღვანელოს პირველი ნაწილის შესაბამისი „მასწავლებლის წიგნი“ ზოგადი განათლების რეფორმის ფარგლებში მიმდინარე პროცესებში თქვენს მხარდასაჭერად შეიქმნა.

მესამე თაობის ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით, საშუალო საფეხურის მეათე კლასის პირველ სემესტრში შემოთავაზებულია ერთი თემა - გლობალური მოქალაქეობა. მასწავლებლის წიგნიც ამ თემას ეძღვნება.

დაგვეთანხმებით, მზარდი გლობალიზაციის პირობებში მოსწავლეებს სჭირდებათ გაიაზრონ ამ პროცესის თანამდევნი შესაძლებლობები და რისკები; სჭირდებათ ისტორიულ ჭრილში მიაღწეონ თვალის მოქალაქეობის კონცეფციის განვითარებას გლობალურ მოქალაქეობამდე.

თქვენ, მასწავლებლებმა საკლასო ოთახში კონკრეტული კომპლექსურ დავალებების, კონკრეტული აქტივობების, დილემური სიტუაციების გამოყენებით მოსწავლეს გრძელვადიანი მიზნები, თემა და საკითხები უნდა დაადოთ და იმავდროულად XXI საუკუნის უნარები განუვითაროთ.

განათლება გლობალური მოქალაქეობისათვის ეს არის საერთაშორისო საზოგადოების, სახელმწიფოს დაკვეთა საგანმანათლებლო სისტემისათვის. ეს არ არის ადვილი, მაგრამ ამ საქმეში მართლ არ ხართ. ეს „მასწავლებლის წიგნი“, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ მომზადებულ უამრავ დამხმარე რესურსთან ერთად თქვენს დასახმარებლად შეიქმნა.

მადლობა, რომ სწორედ ეს სახელმძღვანელო აირჩიეთ!

გისურვებთ წარმატებებს!

სარჩევი

სახელმძღვანელოს კონცეფცია	5
მესამე თაობის ეროვნული სასწავლო გეგმა (საგნობრივი სტანდარტი - საგანი მოქალაქეობა)	7
გზამკვლევი, საგანი - მოქალაქეობა.....	11
თემა 1. გლობალური მოქალაქეობა	32
დანართები.....	89

სახელმძღვანელოს კონცეფცია

ეს წიგნი წარმოადგენს მეათე კლასის საგან მოქალაქეობის მოსწავლის სახელმძღვანელოს პირველი ნაწილთან შეწყვილებულ რესურს, რომლის მიზანია მასწავლებელს დაეხმაროს სწავლა-სწავლების პროცესის ეფექტურად ორგანიზებაში.

ორივე წიგნი შინაარსობრივად და მეთოდურად შესაბამისობაშია საშუალო საფეხურის ეროვნული სასწავლო გეგმის, საგნობრივი სტანდარტის მოთხოვნებთან.

მოსწავლის წიგნი გთავაზობთ თემა „გლობალური მოქალაქეობის“ კონტექსტში აგებულ გრძელვადიან მიზნებზე/სამიზნე ცნებებზე ორიენტირებულ შუალედურ მიზნებს კომპლექსური დავალებების სახით და შესაბამის აქტივობებს.

მოსწავლის წიგნში ამ **თემაში** შერჩეული **საკითხები 18** პარაგრაფად არის წარმოდგენილი, ეს პარაგრაფები 5 თავშია გაერთიანებული.

თითოეულ პარაგრაფი ცხოვრებისეული სიტუაციით/ებით, ე.წ. ქეისებითა და მათზე მსჯელობით იწყება. ამას მოსდევს მოსწავლეთა მიერ ანალოგიური სიტუაციების გახსენება-გაანალიზება, დისკუსიები, ჯგუფური და ინდივიდუალური მუშაობა, ორიენტირებული, როგორც საგნობრივ მიზნებზე, ასევე ზესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებზე, მეტაკოგნიტური და ფუნქციური უნარების განვითარებაზე.

თეორიული ინფორმაცია ზომიერად, მრავალფეროვანი ვიზუალური საშუალებებით: ფოტოებით, სქემებით, დიაგრამებით, ინფოგრაფიკითაა წარმოდგენილი, რაც აღქმას აიოლებს. მოსწავლის მიერ დამოუკიდებლად გაკეთებული დასკვნები, განზოგადება და შეთავაზებული ინფორმაცია ხელს უწყობს საკითხის გაგების და ცოდნათა გამთლიანების პროცესს.

მოსწავლის წიგნში მოცემულია რუბრიკები, რომლებიც მათ წიგნში ორიენტირებაში დაეხმარება. წარმოდგენილი აქტივობების მთელი ნაკრები, მოდელირების სცენარები, დებატები, დისკუსიები დილემური ამოცანების შემცველია.

აქვე დავძენთ, როცა აქტივობა დილემურ სიტუაციას ეხება, იქ არ გვაქვს „ზუსტი“, „სწორი“ პასუხების არც მოლოდინი და არც საჭიროება, ასეთი სიტუაცია ყველაზე უკეთესი სარბიელია მოსწავლის კრიტიკული აზროვნებისა და არგუმენტირების, განსხვავებულ პოზიციებზე დაფიქრების უნარიების განვითარებისთვის.

ტრადიციულად, ყველა სასწავლო ერთეული **კომპლექსური დავალებებით** იწყება, რაც მოსწავლესა და მასწავლებელს არჩევის საშუალებას აძლევს. იმ სიტუაციაში, როცა კომპლექსური დავალების შეფასების კრიტერიუმები თანხვედრაშია, სჯობს არჩევანი მოსწავლეებს მისცეთ, ხოლო, სადაც განსხვავებული კონტექსტის გამო, კომპლექსურ დავალებებს სხვადასხვანაირი აქტივობები აქვს, იქ აჯობებს არჩევანი მასწავლებელმა გააკეთოს.

მივუბრუნდეთ „მასწავლებლის წიგნს“. თუ სახელმძღვანელოს მიჰყვებით, მასწავლებლის წიგნში მოცემულ თემატურ მატრიცაში 4 სამიზნე ცნებაზე ორიენტირებული 8 კომპლექსური დავალებაა. თითოეულ მათგანს იმ შემთხვევაშიც კი, როცა აქტივობები ძირითადად ანალოგიურია, ცალკე აქვს გაწერილი მატრიცა. **თემატურ მატრიცაში, სამიზნე ცნებების, ქვეცნებების, ქვესაკითხების** შესაბამისად შედგენილ **კომპლექსურ** გაწერილია დავალების შესაბამისი ნაბიჯები და ამ ნაბიჯების შესაბამისი რესურსები თავისი აქტივობებითა

დავალებებზე მორგებით, და გეზისმიმცემი კითხვებით.

კითხვების ბლოკის ბოლოში შეხვედრებით გამუქებულ კითხვებს, რომელიც პროცედურულ ცოდნაზეა ორიენტირებული და მიღებული ინფორმაციისა და დასკვნების კონკრეტულ ნაბიჯზე და შესასრულებელ დავალებაში გამოყენებაზე აფიქრებს მოსწავლეს. თემატურ მატრიცაში ყველა კომპონენტი თვალსაჩინოდ ლაგდება და მასწავლებელს პროცესის ორგანიზებას უადვილებს. ზოგიერთ აქტივობას ახლავს მცირე რეკომენდაციები, რომლებიც აზუსტებს საკითხს, ან ალტერნატიულ აქტივობას გთავაზობთ.

ცხადია, თქვენ რჩებით პროცესის მთავარ „რეჟისორებად“ და თქვენი ინტერპრეტაციები ამ რესურსისთვის ახალი სიცოცხლის შეძენა იქნება.

წიგნი იძლევა საშუალებას გამოიყენოთ სხვა აქტივობები. ინფორმაციული რესურსი უხვია, მინიშნებულია დამატებითი რესურსების ელექტრონული ბმულები, რომელთა გარეშე სასწავლო პროცესი ვეღარც წარმოგვიდგენია.

იმ შემთხვევისათვის, როცა ინტერნეტთან ხელმისაწვდომობა შეზღუდულია, დანართებში იხილავთ დავალების პროდუქტების მცირე აღწერილობებს, რაც შეგიძლიათ გაუზიაროთ მოსწავლეს პროდუქტის არსში გასარკვევად. უფრო მეტი ინფორმაცია კი ბმულებზე შეუძლია იხილოს.

მატრიცის თავში მოცემულია კომპლექსური დავალებების ერთგვარი კატალოგი, რაც მასწავლებელს აძლევს ინფორმაციას არჩევანის გასაკეთებლად. პირველი და მე-7 დავალებისათვის მოვამზადეთ ბუკლეტისა და **მოსწავლე წერილის** ნიმუში. ის მოსწავლეებისთვის ხელმისაწვდომი არ უნდა გახდეს დავალების შესრულებამდე. თქვენ შეგიძლიათ გამოიყენოთ პრეზენტაციების შემდეგ, როცა მოსწავლეებისგან უკუკავშირი გექნებათ და თავიანთ ნამუშევრებს შეადარებინებთ „სხვა მოსწავლის წერილთან“.

სამიზნე ცნებების მიხედვით, **კომპლექსური დავალებებისათვის** თემატური მატრიცის ბოლოს მოცემულია ეროვნული სასწავლო გეგმის შედეგების **ტაქსონომიის** საფუძველზე მომზადებული **განმავითარებელი შეფასების ინსტრუმენტი**. მასწავლებელს შეუძლია ამ ინსტრუმენტის გამოყენებით ეროვნული სასწავლო გეგმის შედეგების, ტაქსონომიის დონეების შესაბამისად შექმნილი ინდიკატორებით აღწეროს მოსწავლეთა სწავლის, აზროვნების პროცესი და ის **ტაქსონომიის დონეს შეუსაბამოს**. ამ შესაბამისობიდან გამომდინარე, ინსტრუმენტი დაგეხმარებათ, **განმავითარებელ კომენტარში** ზუსტად და კონკრეტულად ურჩიოთ მოსწავლეს, რა ნაბიჯები უნდა გადადგას მიღწეული დონიდან შემდეგი დონის დასაძლევად. მატრიცის მარჯვენა სვეტში განთავსებული კომპლექსური დავალების ბოლოს მინიშნებულია დანართი, რომელიც შესაბამის შეფასების ინსტრუმენტს შეიცავს.

წიგნის ბოლოში მოცემულია **იხ. დანართი 1, გვ. 89**, რომელიც სადიაგნოსტიკო კითხვებს გთავაზობს და მოსწავლეს პრეზენტაციაში და თვითშეფასებაში ეხმარება, ხოლო მასწავლებელს შეფასებაში. რაც შეეხება **შემაჯამებელ დავალებას**, ეს ფუნქცია შეგიძლიათ მიანიჭოთ თქვენთვის სასურველ ნებისმიერ დავალებას, ხოლო რუბრიკის მომზადებისთვის და საერთოდ შეფასების საკითხების დაზუსტებისთვის იხილეთ ამონარიდი **გზამკვლევიდან გვერდი 19**.

მესამე თავის ეროვნული სასწავლო გეგმა (საგნობრივი სტანდარტი - საგანი მოქალაქეობა)

ისწავლება კვირაში 2-სთ, წელიწადში - 72 საათი

საზოგადოებრივი მეცნიერებები საშუალო საფეხური

გ) მოქალაქეობა

შესავალი

კურსი განკუთვნილია საშუალო საფეხურის მოსწავლეებისთვის. მის ფარგლებში ფართოვდება და ღრმავდება საბაზო საფეხურზე მოქალაქეობის ფარგლებში შეძენილი ცოდნა.

სტანდარტში შედეგებისა და სამიზნე ცნებების სახით განსაზღვრულია გრძელვადიანი მიზნები.

შინაარსი აღიწერება თემების (ქვეთემების), საკითხების და ქვეცნებების სახით. ეროვნული სასწავლო გეგმა განსაზღვრავს სავალდებულო თემებს. თემების შესაბამის საკითხებს კი სკოლები თავად ირჩევენ.

თითოეულ თემას ახლავს შედეგების მიღწევის ინდიკატორები. ისინი განსაზღვრავს, თუ რა უნდა შეფასდეს სწავლა-სწავლების პროცესში. ინდიკატორები დაჯგუფებულია სამიზნე ცნებების მიხედვით.

საფეხურის შედეგები

საშუალო საფეხურზე სტანდარტში გაწერილ თითოეულ შედეგს წინ უძღვის ინდექსი, რომელიც მიუთითებს საგანს, სწავლების ეტაპსა და სტანდარტის შედეგის ნომერს; მაგ., მოქ. საშ. არჩ.1.:

„მოქ.“ – მიუთითებს საგანს „მოქალაქეობა“;

„საშ.“ – მიუთითებს საშუალო საფეხურს;

„1“ – მიუთითებს სტანდარტის შედეგის ნომერს.

მოქალაქეობის სტანდარტის შედეგები საშუალო საფეხურზე		
შედეგების ინდექსი		სამიზნე ცნებები
	მოსწავლემ უნდა შეძლოს:	
მოქ.საშ.1.	გადაწყვეტილებების მიღებისა და შესაბამისი ქმედებისას უმთავრესი სამართლებრივი დოკუმენტების (მათ შორის, საქართველოს კონსტიტუცია, ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია, ბავშვის უფლებების კონვენცია) გათვალისწინება;	საზოგადოება (პიროვნება, ინდივიდი, სოციალიზაცია) (მოქ.საშ.1, 2, 4)
მოქ.საშ.2.	საზოგადოებისთვის აქტუალური გლობალური და ლოკალური სოციალურ-პოლიტიკური პრობლემების ამოცნობა და საკუთარი ჩართულობით მათ გამოსწორებაზე ზრუნვა, დემოკრატიის პრინციპების გათვალისწინებით;	დემოკრატია (ადამიანის უფლებები, სამართლებრივი დოკუმენტები, დემოკრატიის პრინციპები) (მოქ.საშ.1,2,3,4)
მოქ.საშ.3.	მდგრადი განვითარების პრინციპების გააზრებით მოქმედება (მათ შორის, ყოველდღიურ და საგანგებო (ბუნებრივი და ტექნოგენური მიზეზებით გამოწვეულ) ვითარებაში უსაფრთხოების წესების დაცვით მოქმედება);	სამოქალაქო მონაწილეობა (მოქ.საშ.2,4)
მოქ.საშ.4.	საზოგადოებაში პოზიტიურ ცვლილებებზე ორიენტირებული იდეების ლობირება და ადვოკატირება სხვადასხვა ინტერესთა ჯგუფებთან და სახელმწიფო უწყებებთან თანამშრომლობით.	მდგრადი განვითარება (მოქ.საშ.3)

სავალდებულო თემები:

X კლასი
1. გლობალური მოქალაქეობა
2. სამართლებრივი კულტურა
XI კლასი
3. მეწარმეობა და ბიზნესი
4. პოლიტიკა და პოლიტიკური კულტურა
XII კლასი
5. საქართველო და გლობალიზაცია
6. გლობალური ეკონომიკა და საქართველო

რეკომენდებულია, სწავლა-სწავლების პროცესში სკოლებმა დაიცვან თემების ზემოთ შემოთავაზებული თანმიმდევრობა.

სავალდებულო თემებისა და შეფასების ინდიკატორების დამაკავშირებელი ცხრილები: თითოეულ ცხრილში მოცემულია თემის დასახელება, მისი აღწერა და შეფასების ინდიკატორები, რომლებშიც ნაჩვენებია, თუ როგორ რეალიზდება შედეგები კონკრეტულ თემაში.

X კლასი

თემა 1. გლობალური მოქალაქეობა

თემა გულისხმობს მოქალაქეობის არსის შესწავლა-გაცნობიერებას დიაქრონულ ჭრილში – ანტიკური პერიოდიდან თანამედროვე გლობალური მოქალაქის კონცეფციამდე, მოქალაქის უფლებების განვითარების კვალდაკვალ. ყურადღება გამახვილებულია საქართველოში მოქალაქეობის მინიჭების შესაძლებლობებზე, დემოკრატიული კულტურისა და ციფრული კომპეტენციების მნიშვნელობაზე გლობალური მოქალაქის ჩამოყალიბების პროცესზე. გაანალიზებულია ადამიანის მსოფლმხედველობასა და პიროვნულ განვითარებაზე მოქმედი ფაქტორები (იდენტობა, თვითრეფლექსია, ემპათია, ასერტულობა, ემოციებისა და კონფლიქტების მართვა, მასების ფსიქოლოგია). თემა მოიცავს დეზინფორმაციისა და ყალბი ახალი ამბების, როგორც დემოკრატიული საზოგადოების განვითარების ხელშემშლელ პირობის, და მასთან დაკავშირებული კონტრსტრატეგიების მნიშვნელობის გააზრებას. აქცენტი კეთდება საზოგადოებასა და პოლიტიკაზე სოციალური მედიის ზეგავლენაზე.

თემის ფარგლებში შედეგების მიღწევის ინდიკატორები სამიზნე ცნებების მიხედვით:

საზოგადოება - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- ადამიანის პიროვნული განვითარებისა და გლობალურ მოქალაქედ ჩამოყალიბებისთვის არსებითი ფაქტორების (იდენტობა, თვითრეფლექსია, თვითმართვა, სოციალური ცნობიერება, ურთიერთობის უნარი, გადაწყვეტილების მიღებაზე პასუხისმგებლობის აღება, ემპათია, ასერტულობა, კონფლიქტების არამალადობრივი მეთოდებით მართვა, მედიაწიგნიერება და ციფრული კომპეტენციები) გაანალიზება;

დემოკრატია - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- ადამიანის სოციალური უნარებისა და გლობალური მოქალაქეობის არსებითი მახასიათებლებისა დემოკრატიის პრინციპებთან (თანასწორობა, კანონის უზენაესობა, გამჭვირვალობა, პასუხისმგებლობა, ინკლუზიურობა, არამალადობრივი მეთოდების გამოყენება, ტოლერანტობა) დაკავშირება;

სამოქალაქო მონაწილეობა - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- გლობალური მოქალაქის თვალსაწიეროდან აქტუალური პრობლემების გამოკვეთა და მათი გადაჭრის გზების შერჩევა (მათ შორის, სხვადასხვა ინტერესთა ჯგუფებთან და სახელმწიფო უწყებებთან თანამშრომლობის გზების დასახვა, კონფლიქტების მშვიდობიანად მოგვარება, დეზინფორმაციის ამოცნობა და მხილება);

მდგრადი განვითარება - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- გლობალური მოქალაქეობის არსებითი მახასიათებლების მდგრადი განვითარების პრონციპებთან დაკავშირება.

გზამკვლევი, საგანი - მოქალაქეობა

მესამე თაობის ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სკოლამდელი და ზოგადი განათლების განვითარების დეპარტამენტი

2022 წელი

❖ როგორი ფორმითაა ჩამოყალიბებული ეროვნულ სასწავლო გეგმაში გრძელვადიანი მიზნები?

ეროვნულ სასწავლო გეგმაში გრძელვადიანი მიზნები ჩამოყალიბებულია საგნობრივი სამიზნე ცნებებისა და საფეხურის შედეგების სახით.

საფეხურის შედეგი - საფეხურის შედეგები არის ზოგადი ორიენტირები, რომლებიც სასკოლო საზოგადოებისთვის საგნის სწავლების მიზნებს განსაზღვრავს. პასუხს სცემს შეკითხვას: რა უნდა შეეძლოს მოსწავლეს საფეხურის/ქვესაფეხურის (და არა კონკრეტული სასწავლო წლის) ბოლოს? თითოეული სკოლა ვალდებულია მათზე დაფუძნებით შექმნას სასკოლო კურიკულუმი/სასკოლო სასწავლო გეგმა, სადაც აჩვენებს, თუ როგორ მიიღწევა საფეხურის შედეგები სკოლის საჭიროებებისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით¹.

შედეგები ჩამოყალიბებულია იმგვარად, რომ ისინი აქტუალურია საგნის სტანდარტით ან სასკოლო სასწავლო გეგმით განსაზღვრულ ნებისმიერ თემასთან მიმართებით .

¹ სასკოლო კურიკულუმი არის დოკუმენტი, რომელიც განსაზღვრავს, თუ რა საგნობრივ საკითხებს, დავალებებს, თემებს, ძირითად და დამატებით რესურსებს, შეფასების ინსტრუმენტებს სთავაზობს სკოლა საკუთარ მოსწავლეებს პიროვნული განვითარებისთვის/ეროვნული სასწავლო გეგმის შედეგების მისაღწევად. გამომდინარე იქიდან, რომ ყველა სკოლას განსხვავებული შესაძლებლობები და საჭიროებები აქვს, თითოეული სკოლის კურიკულუმი უნიკალურია.

ეროვნული სასწავლო გეგმის დანერგვის პროცესში სასკოლო კურიკულუმი განიხილება მთავარ საშუალებად:

- სწავლა-სწავლების ხარისხის ასამაღლებლად;
- სასკოლო საზოგადოების ერთიან გუნდად ჩამოსაყალიბებლად;
- სასკოლო კულტურის გარდასაქმნელად,
- სკოლის ავტონომიურობის ხარისხის გასაზრდელად.

სასკოლო კურიკულუმთან მიმართებით, შინაარსის გარდა, მნიშვნელოვანია თავად ამ დოკუმენტზე მუშაობის პროცესიც. ეროვნული სასწავლო გეგმის დანერგვისას სკოლები სამინისტროსგან იღებენ რესურსებსა და ინსტრუმენტებს სასკოლო კურიკულუმის შესაქმნელად; კერძოდ, მათ განათლების სამინისტრო სთავაზობს თემატური მატრიცებისა და კომპლექსური დავალებების ნიმუშებს. მასწავლებლებმა ეს მასალა უნდა განიხილონ და საკუთარი სკოლის საჭიროებებს მოარგონ.

საგნობრივი სამიზნე ცნებები - ეროვნული სასწავლო გეგმის თითოეული შედეგი უკავშირდება საგნობრივ სამიზნე ცნებას. ეროვნულ სასწავლო გეგმაში ყველა საგნისთვის განსაზღვრულია რამდენიმე სამიზნე ცნება. საფეხურის დონეზე მათი (შედეგები/სამიზნე ცნებები) დაუფლება, შედეგებთან ერთად, საგნის სწავლა-სწავლების გრძელვადიან მიზანს წარმოადგენს. ქვემოთ ჩამოთვლილია სამიზნე ცნებები საგან „მოქალაქეობისთვის“. თითოეული ცნების გვერდით ფრჩხილებში წერია, თუ რომელ შედეგებს უკავშირდება:

საზოგადოება (პიროვნება, ინდივიდი, საზოგადოება, სოციალიზაცია) (მოქ.საშ.1,2)

დემოკრატია (ადამიანის უფლებები, სამართლებრივი დოკუმენტები, დემოკრატიის პრინციპები) (შედეგი:1,2,3,4)

სამოქალაქო მონაწილეობა (შედეგი: 2,4)

მდგრადი განვითარება (შედეგი: 3)

გრძელვადიან მიზნებს (შედეგებსა და სამიზნე ცნებებს) აზუსტებს და უფრო მკაფიოს ხდის ცნებასთან დაკავშირებული **(ა) ქვეცნებები, (ბ) მკვიდრი წარმოდგენები, და (გ) საფეხურის საკვანძო შეკითხვები.**

ა) ქვეცნებები გამომდინარეობს სამიზნე ცნებიდან. მათი საშუალებით სასკოლო კურიკულუმში განისაზღვრება კონკრეტული საკითხები და ქვესაკითხები (ცხრილი 3):

ბ) მკვიდრი წარმოდგენები შემოფარგლავს ცნების მოცულობას და განსაზღვრავს, რა უნდა ჰქონდეს გაცნობიერებული მოსწავლეს ამ ცნებასთან მიმართებით საფეხურის ბოლოს. მათი საშუალებით წარმოჩნდება განზოგადებები, რომლებამდეც მოსწავლე უნდა მივიდეს ნებისმიერი თემის სწავლა-სწავლების პროცესში. მკვიდრი წარმოდგენები მჭიდროდ უკავშირდება ერთმანეთს (არ შეიძლება მათი იზოლირებულად დამუშავება). ისინი განისაზღვრება სასკოლო კურიკულუმის და არა ეროვნული სასწავლო გეგმის დონეზე.

გ) საფეხურის საკვანძო შეკითხვების საშუალებით გამოიკვეთება აქცენტები, რომლებზე ორიენტირებითაც უნდა წარიმართოს სწავლა-სწავლების პროცესი.

❖ **რა შემთხვევაში მიიჩნევა ეროვნული სასწავლო გეგმის შედეგები მიღწეულად?**

ამ შეკითხვაზე პასუხის გაცემაში გვებმარება ერთი მხრივ ეროვნული სასწავლო გეგმის შედეგების მიღწევის ტაქსონომია, რომელიც ხუთ დონეს გულისხმობს: პრესტრუქტურულს, უნისტრუქტურულს, მულტისტრუქტურულს, მიმართებით და აბსტრაქტულ დონეებს, მეორე მხრივ კი - ფუნქციურ-კოგნიტურ უნარებზე (კრიტიკული აზროვნება, შემოქმედებითობა, კოლაბორაცია, კომუნიკაცია, მოქალაქეობა, ხასიათი/ნებელობა) დაფუძნებული განმავითარებელი შეფასების რუბრიკები. მათი საშუალებით აღიწერება მოსწავლის ემოციურ-სოციალური და კოგნიტური განვითარება.

ეროვნული სასწავლო გეგმის შედეგების მიღწევის ტაქსონომია - მისი თითოეული საფეხური წარმოადგენს სამიზნე ცნების ფლობის დონეს / სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული საკითხის/საკითხების გააზრების ხარისხს. პირველ სამ დონეზე სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული საკითხების გააზრების ხარისხი არ არის დამაკმაყოფილებელი. ცნების დაუფლება/შედეგის მიღწევა იგივეა მიმართებით და აბსტრაქტულ დონეებთან.

პრესტრუქტურული დონე
მოსწავლეს საკითხთან დაკავშირებით არ აქვს რელევანტური ინფორმაცია.
უნისტრუქტურული დონე
მოსწავლეს აქვს მხოლოდ ერთი არასტრუქტურირებული ასოციაცია/წარმოდგენა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით.
მულტისტრუქტურული დონე
მოსწავლეს აქვს მხოლოდ რამდენიმე, ერთმანეთთან დაუკავშირებელი, უსისტემო ასოციაცია/წარმოდგენა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით.

მიმართებითი დონე

მოსწავლეს შეუძლია:

- სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ფაქტებისა და მოვლენების კრიტიკულად და ურთიერთდაკავშირებულად გააზრება და გაანალიზება;
- სამიზნე ცნების მკვიდრი წარმოდგენების ურთიერთდაკავშირებულად გაანალიზება;
- კონკრეტულ სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის კონტექსტუალიზება (საგნის სხვა სამიზნე ცნებებთან დაკავშირება).
- მიმართებითი დონეზე საკითხის/სამიზნე ცნების გააზრება ნიშნავს ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული შედეგის მიღწევას. თუმცა, შესაძლებელია მოსწავლე უფრო შორსაც წავიდეს, ანუ იმ განზოგადებებისკენ, რომელიც აბსტრაქტული დონისთვისაა განსაზღვრული.

აბსტრაქტული დონე

მოსწავლეს შეუძლია სამიზნე ცნებაზე მუშაობის პროცესში შეძენილი ცოდნისა და გამოცდილების ეროვნული სასწავლო გეგმის ზესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებთან დაკავშირება.

ზესაგნობრივი (მაკრო)ცნებები ასევე უკავშირდება ევროკავშირის მიერ განსაზღვრულ XXI საუკუნის რვა საკვანძო კომპეტენციას.

XXI საუკუნის საკვანძო (ევროსაბჭოს) კომპეტენციები	ზესაგნობრივი (მაკრო) ცნებები	კრიტერიუმი - ე.ს.გ. შედეგების მე-5 დონე მოსწავლემ უნდა შეძლოს
წიგნიერება ციფრული წიგნიერება	კონსტრუქტი (მნიშვნელობის მინიჭება) ნარატივი (ინფორმაციის კონსტრუირება)	• კონსტრუქტი - ინფორმაციის გააზრება, საკუთარი გამოცდილებით მისი მნიშვნელობის გადააზრება/ გაღრმავება; • ნარატივი - ინფორმაციის კონსტრუირება/ნარატივად გარდაქმნა, საკუთარი ნარატივის ჩამოყალიბება, რომელშიც ასახული იქნება საკითხთან დაკავშირებული ფაქტობრივი მასალა საკუთარი მიზნებისა და აუდიტორიის გათვალისწინებით.
მულტილინგვური წიგნიერება კულტურული ცნობიერება და თვითგამოხატვა	კულტურული მრავალფეროვნება	გაიაზროს, თუ როგორ აღიქვამენ ერთსა და იმავე ინფორმაციას სხვა კულტურის ადამიანები.
რაოდენობრივი წიგნიერება	მოდელი კვლევა	კანონზომიერებების აღმოჩენა და მოდელირება ახალ სიტუაციასთან მიმართებით; სასწავლო მასალის დაკავშირება სხვა სამეცნიერო ცოდნასთან.
პერსონალური, სოციალური და სწავლის სწავლის კომპეტენცია	სტრატეგია	სტრატეგიების შერჩევა საკითხის შესასწავლად ან დავალების შესასრულებლად
სამოქალაქო კომპეტენცია	მოქალაქე	გააანალიზოს, რა გავლენა მოახდინა მის მოქალაქეობრივ მსოფლმხედველობაზე შეძენილმა ცოდნამ.
მეწარმეობა	ინოვაციური პროექტი	შეძენილი ცოდნის გამოყენებითი ასპექტების მოძიება საკუთარი, ან საზოგადოებრივი საჭიროებებისთვის.

ზესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებზე მსჯელობისას აუცილებელია რამდენიმე გარემოების გათვალისწინება:

- ისინი არასოდეს მუშავდება დამოუკიდებელი ცნებების სახით. მათი გააზრება ხდება საგნობრივ სამიზნე ცნებებზე მუშაობის პროცესში;
- ზესაგნობრივი (მაკრო) ცნებები არ უკავშირდება რომელიმე ერთ საგანს, ან სამიზნე ცნებას. მაგალითად, წიგნიერებასთან დაკავშირებული მაკროცნებებია: **კონსტრუქტი და ნარატივი**, რომლებზე მუშაობაც აქტუალურია ყველა საგნის სამიზნე ცნებისთვის და საგნობრივი საკითხისთვის. ზუსტად იგივე ითქმის სხვა კომპეტენციების / ზესაგნობრივი (მაკრო) ცნების შესახებ. როდესაც საგნობრივ საკითხზე და მასთან დაკავშირებულ სამიზნე ცნებაზე ვმუშაობთ, გარდა იმისა, რომ მოსწავლე ქმნის კონსტრუქტებს და აყალიბებს ნარატივს, ანუ მუშაობს „წიგნიერებაზე“, ამავე დროს:
 - აღმოაჩენს **კანონზომიერებებს**, აკეთებს **მოდელირებას** და უკავშირებს ახალ მასალას სხვა **სამეცნიერო კონსტრუქციებს (რაოდენობრივი წიგნიერება)**;
 - ეძებს შეძენილი ცოდნის გამოყენებით ასპექტებს საკუთარი, ან საზოგადოებრივი საჭიროებებისთვის (**მეწარმეობა**);
 - არჩევს **სტრატეგიებს** საკითხის შესასწავლად თუ დავალების შესასრულებლად (**პერსონალური, სოციალური და სწავლის სწავლის კომპეტენცია**);
 - ფიქრობს, რა გავლენას ახდენს შეძენილი ცოდნა მისი, როგორც **მოქალაქის**, საფიქრალსა და საკეთებელზე (**მოქალაქეობა**);
 - ფიქრობს, როგორ შეიძლება გაიაზრონ განსხვავებულად იგივე ინფორმაცია სხვა კულტურის ადამიანებმა (**მულტილინგვური კომპეტენცია, კულტურული ცნობიერება და თვითგამოხატვა**).

ზესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებთან დაკავშირებული განზოგადებები, რა თქმა უნდა, ერთი კომპლექსური დავალების, ან ერთი სასწავლო წლის განმავლობაში არ მიიღწევა. მათზე მასწავლებელი და მოსწავლე მთელი სასკოლო პერიოდის მანძილზე მუშაობს.

საგნობრივ სამიზნე და ზესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებზე მუშაობა ხელს უწყობს იმ პრიორიტეტების მოსწავლემდე მიტანას, რომლებიც ზოგადი განათლების ეროვნული მიზნებითა და საერთაშორისო დოკუმენტებით არის განსაზღვრული (უპირველეს ყოვლისა, ევროსაბჭოს საკვანძო კომპეტენციებით განსაზღვრული მოთხოვნების რეალიზებას²).

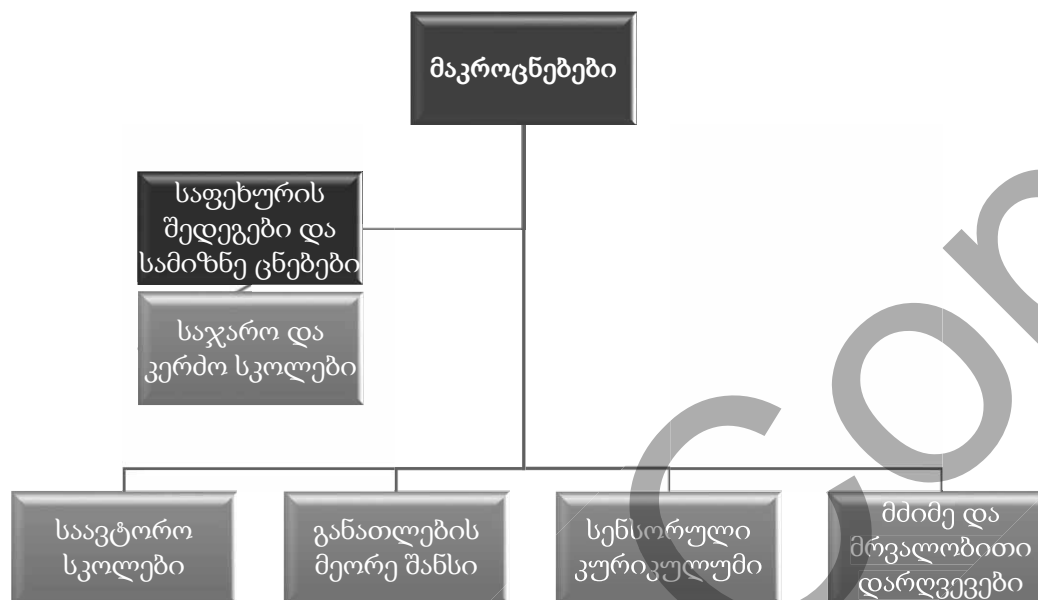
² საქართველოს ეროვნული სასწავლო გეგმა ეფუძნება შემდეგ ადგილობრივ და საერთაშორისო დოკუმენტებს:

- **ზოგადი განათლების ეროვნული მიზნები** - აღწერს, თუ როგორი მოქალაქე უნდა აღზარდოს სკოლამ;
- **მდგრადი განვითარების მიზნები** - აყალიბებს იმ პრინციპებს, რომლებსაც საგანმანათლებლო სისტემები უნდა აკმაყოფილებდნენ;
- **21-ე საუკუნის საკვანძო კომპეტენციები** - განსაზღვრავს იმ კომპეტენციებს, რომლებიც ადამიანს თანამედროვე სამყაროში თვითრეალიზებისთვის სჭირდება.

სამიზნე ცნებებზე მუშაობის პროცესში, საჭიროა, ერთი მხრივ, ზესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებზე ორიენტირება, მეორე მხრივ კი იმ მეთოდოლოგიური მოთხოვნების გათვალისწინება, რომელიც გზამკვლევის მეორე თავშია ჩამოყალიბებული. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, მესამე თობის ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით გრძელვადიან მიზნებზე (სამიზნე ცნება, საფეხურის შედეგი) მუშაობა გულისხმობს ერთი მხრივ ფუნქციურ-კომპონენტურ უნარებსა (კრიტიკული აზროვნება, შემოქმედებითობა, კოლაბორაცია, კომუნიკაცია და სხვა) და მეტაკოგნიციაზე ყურადღების გამახვილებას, მეორე მხრივ კი სამიზნე ცნებებთან დაკავშირებული კონკრეტული სასწავლო შინაარსების/საგნობრივი საკითხების დამუშავებას.

ეროვნული სასწავლო გეგმაში შინაარსები მოცემულია სავალდებულო საგნების მიხედვით. საგნობრივი სამიზნე ცნებები და საფეხურის შედეგები სწორედ მათზე დაყრდნობით ყალიბდება. საერთაშორისო და საავტორო სკოლებს უფლება აქვთ, მხედველობაში არ მიიღონ საგნობრივი სამიზნე ცნებები და საფეხურის შედეგები და სასწავლო პროცესი მხოლოდ ზესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებზე ორიენტირებით დაგეგმონ. ასეთ შემთხვევაში ისინი თავად გამოყოფენ შედეგებსა და სამიზნე ცნებებს იმ საგნებისთვის, რომელთა სწავლებასაც კონკრეტული სკოლის კურიკულუმი გულისხმობს.

ეროვნული სასწავლო გეგმა უშვებს შესაძლებლობას, რომ უშუალოდ ზესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებზე ორიენტირებით დაიგეგმოს ასევე სხვადასხვა ტიპის კურიკულუმები: მძიმე და მრავლობითი გონებრივი დარღვევების მქონე მოსწავლეებისთვის, სენსორული კურიკულუმი და კურიკულუმი განათლების მეორე შესაძლებლობის პროგრამისთვის.

❖ როგორ უნდა შეფასდეს მოსწავლის მიღწევები?

სწავლა-სწავლების პროცესის გრძელვადიან მიზნებზე ორიენტირებასთან უშუალოდ არის დაკავშირებული მოსწავლის შეფასება. სწავლება და შეფასება ერთი მედლის ორი მხარეა და არ წარმოადგენს ერთმანეთისგან იზოლირებულ ორ კომპონენტს. მოსწავლე შეიძლება შეფასდეს უშუალოდ სასწავლო პროცესში, სპეციალურად დანიშნული გამოკითხვებისა და საკონტროლო წერების გარეშე. აღსანიშნავია ისიც, რომ განმავითარებელ შეფასებაში შემფასებელი შეიძლება იყოს როგორც მასწავლებელი, ასევე მოსწავლეც. მაგალითად, მოსწავლეებს უნდა მიეცეთ საშუალება, გასცენ და მიიღონ უკუკავშირი თავიანთი თანაკლესელებისგან და ასევე აქტიურად გამოიყენონ მეტაკოგნიტური და კოგნიტური სტრატეგიები თვითშეფასების მიზნით.

სწავლის პროცესის შეფასებაში ამგვარი ჩართულობა მოსწავლეს გამოუმუშავებს დამოუკიდებლად სწავლის უნარ-ჩვევებს, დაეხმარება სწავლის სტრატეგიების ათვისებაში, საშუალებას მისცემს, გაცნობიერებულად შეუწყოს ხელი საკუთარ წინსვლასა და წარმატებას. შეფასებაში ჩართვის ძირითადი მიზანია მოსწავლის გათვითცნობიერება სწავლის პროცესებში, რაც მას შეასწავლის ამ პროცესების გააზრებულად და დამოუკიდებლად მართვას.

ეროვნულ სასწავლო გეგმაში გამოიყენება ორი ტიპის შეფასება: განმავითარებელი და განმსაზღვრელი.

	საკლასო შეფასება		გარე შეფასებები
განმავითარებელი ი თუ განმსაზღვრელი?	განმავითარებელი	განმსაზღვრელი	განმსაზღვრელი
შეფასების ფორმები და შემფასებლები	მასწავლებელი: ზეპირსიტყვიერი ან წერილობითი უკუკავშირი, წამახალისებელი მითითებები, ცოდნის/გაგების შემამოწმებელი კითხვები, რუბრიკები, ქვიზები და ა.შ. მოსწავლეები: თვითშეფასება, თვითრეგულირებული სწავლა (მეტაკოგნიცია და თვითრეგულაცია), ურთიერთშეფასება	მასწავლებელი: ქულით ან/და კომენტარით შეფასებული შემაჯამებელი შეფასებები (ქულას შეიძლება ახლდეს კომენტარი ძლიერი და სუსტი მხარეების აღწერით, ხარვეზების გამოსასწორებელი მითითებებით)	გარე შემფასებელი: ერთიანი ეროვნული გამოცდები, სტანდარტიზებული ტესტები, Cambridge KET, PET, FCE; PISA, PIRLS, TIMMS
ამოცანები	ცოდნის კონსტრუირებისა და ცოდნათა ურთიერთდაკავშირების პროცესის შეფასება; წინარე ცოდნის/წარმოდგენების დადგენა; მოსწავლის მიერ თავისივე ძლიერი და სუსტი მხარეების დადგენის უნარის შეფასება; მოსწავლის მიერ საკუთარი წინსვლის ხელშესაწყობად გააზრებული ნაბიჯების გადადგმის უნარის შეფასება; ცოდნის სამივე კატეგორიის ათვისების პროცესის შეფასება; ცოდნის ერთობლიობათა ფუნქციურად	ცოდნათა ურთიერთდაკავშირების უნარის შეფასება; ცოდნის სამივე კატეგორიის გამოყენების უნარის შეფასება; ცოდნის ერთობლიობათა ფუნქციურად გამოყენების უნარის შეფასება. კურიკულუმის, გამოყენებული ინსტრუქციული სტრატეგიების ეფექტურობის	აკადემიური წლის მანძილზე ცოდნის შემაჯამებელი შეფასება; მოსწავლეების სელექცია უნივერსიტეტებში ჩასარიცხად, ა.შ.

	გამოყენების უნარის შეფასება.	შეფასება და ა.შ.	
მიზნები	სწავლის ხარისხის გაუმჯობესება; მოსწავლის წინსვლისა და განვითარების ხელშეწყობა.	მოსწავლის აკადემიური მიღწევის დონის დადგენა საგნობრივი სასწავლო გეგმის შედეგებთან მიმართებაში.	სასერტიფიკატო შეფასება, მოსწავლეების მიღწევის დონის შეფასება.

აღსანიშნავია ისიც, რომ შესაძლებელია ყოველი განმსაზღვრელი შეფასების შედეგი, იქნება ეს ნიშანი თუ რეკომენდაცია, გამოყენებული იქნეს განმავითარებელი მიზნებისთვისაც.

განმავითარებელი შეფასების წარმოებისას მასწავლებელმა აუცილებლად უნდა გაითვალისწინოს განმავითარებელი შეფასების 5 სტრატეგია/ფაქტორი:

- რომელ მიზანზეა (გრძელვადიანი/შუალედური) ორიენტირებული განმავითარებელი შეფასება;
- რამდენად აძლევს სასწავლო პროცესში შესრულებული დავალებები მოსწავლეს ცოდნის/საკუთარი შესაძლებლობების წარმოჩენის საშუალებას და რამდენად შეუწყო ხელი კომპლექსურ დავალებაზე მუშაობის პროცესში მოსწავლის ფუნქციური უნარების განვითარებას?
- რამდენად ეფექტურად გამოიყენება განმავითარებელი უკუკავშირი მოსწავლის წინსვლისა და განვითარების ხელშესაწყობად?
- რამდენად იყენებენ მოსწავლეები ურთიერთშეფასების სტრატეგიებს?
- რამდენად აქცევს მოსწავლე ყურადღებას მეტაკოგნიტურ ასპექტებს?

	საით მიემართება მოსწავლე	რა ეტაპზეა ახლა მოსწავლე	როგორ მივაღწიოთ მიზანს
მასწავლებელი	რა სასწავლო მიზნებთან, მათ შორის გრძელვადიან მიზნობრივ ორიენტორთან, მიმართებით ყალიბდება განმავითარებელი შეფასება?	რამდენად აძლევს სასწავლო პროცესში შესრულებული დავალებები მოსწავლეს ცოდნის/საკუთარი შესაძლებლობების წარმოჩენის საშუალებას და რამდენად შეუწყო ხელი კომპლექსურ დავალებაზე მუშაობის პროცესში მოსწავლის ფუნქციური უნარების განვითარებას?	რამდენად ეფექტურად გამოიყენება განმავითარებელი უკუკავშირი მოსწავლის წინსვლისა და განვითარების ხელშესაწყობად?
თანატოლი		რამდენად იყენებენ მოსწავლეები ურთიერთშეფასების სტრატეგიებს?	
მოსწავლე		რამდენად აქცევს მოსწავლე ყურადღებას მეტაკოგნიტურ ასპექტებს?	

განმავითარებელი შეფასების ნაწილს წარმოადგენს ასევე მასწავლებლის თვითრეფლექსია, ანუ იმის ანალიზი, თუ რამდენად მოახდინა მასწავლებლის საქმიანობამ ზეგავლენა მოსწავლის მიღწევებზე; რა უნდა იქნას გათვალისწინებული შემდგომ პერიოდში სასწავლო პროცესის დაგეგმვისას.

განმავითარებელი შეფასება		
მიზნობრივი ორიენტორი	მეტაკოგნიცია	ფუნქციური/კომპონენტური უნარები
მოსწავლის მიღწევების აღწერა - რჩევა მოსწავლეებს- მასწავლებლის თვითრეფლექსია -		

სწავლის ხარისხის გაუმჯობესების ხელშესაწყობად უპირატესობა უნდა მიენიჭოს განმავითარებელ შეფასებას, რომელიც აფასებს მოსწავლეს თავის წინარე შედეგებთან მიმართებით, ზომავს ინდივიდუალურ წინსვლას და, ამდენად, აძლევს მოსწავლეს ცოდნის ეტაპობრივად აგების (კონსტრუირების) საშუალებას.

მოსწავლის მიღწევების გაანალიზებაში მასწავლებელს დაეხმარება ეროვნული სასწავლო გეგმის შედეგების მიღწევის ზემოთ ნახსენები ტაქსონომია, რომლის საშუალებითაც კონკრეტულ საკითხთან მიმართებით სამიზნე ცნების გააზრების ხარისხი აღიწერება.

განმსაზღვრელი შეფასებისთვის ეროვნული სასწავლო გეგმის მიხედვით ორი მოდელი გამოიყენება.

მოდელი 1 - ნიშანი იწერება მიმდინარე საკლასო, საშინაო და შემაჯამებელი დავალების კომპონენტებში, ხოლო სემესტრული ქულა გამოითვლება ამ სამი კომპონენტის საშუალო არითმეტიკულის საფუძველზე.

მოდელი 2 - ნიშანი იწერება მხოლოდ შემაჯამებელ დავალებებში. მათ რაოდენობას თავად სკოლა განსაზღვრავს სასკოლო სასწავლო გეგმის პრიორიტეტებიდან გამომდინარე.

სკოლას უფლება აქვს სხვადასხვა კლასში, სხვადასხვა საგანში განმსაზღვრელი შეფასების სხვადასხვა მოდელი გამოიყენოს.

ქვემოთ წარმოდგენილია შეფასების რუბრიკა, რომელიც წარმოაჩენს, თუ რა ნიუანსები უნდა შეფასდეს ნიშნით სწავლა-სწავლების პროცესში.

ზოგადი კრიტერიუმი (ზოგადი)	შეფასების კრიტერიუმები (კონკრეტული)	ქულა	კომენტარი
მოსწავლე აქტიურადაა ჩართული სასწავლო პროცესში	მოსწავლემ მართებულად გაიგო კომპლექსური დავალების პირობა.		
მოსწავლე ამჟღავნებს ფაქტობრივი მასალის ცოდნას; პროცედურული ცოდნის გამოყენებით განაზოგადებს სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებულ მოსაზრებებს.	საგნობრივი საკითხი/საკითხები :		

მოსწავლეს შეუძლია განაზოგადოს კომპლექსური დავალების შეფასების კრიტერიუმის სახით ჩამოყალიბებული მოსაზრებები.	კომპლექსური დავალების შეფასების კრიტერიუმი 1.		
	კომპლექსური დავალების შეფასების კრიტერიუმი 2.		

მეტაკოგნიცია და ფუნქციური/კომპონენტური უნარები

ეროვნული სასწავლო გეგმა გამოკვეთს 6 ფუნქციურ უნარს და მათთან დაკავშირებულ კოგნიტურ ოპერაციებს, რომლებზე სპეციალური ყურადღების გამახვილების გარეშე ვერ მოხერხდება სამიზნე ცნებების განვითარება. ამ უნარებზე მუშაობა ყველა საგნის მასწავლებელს მოეთხოვება ყველა საფეხურზე, თითოეულ სამიზნე ცნებასთან მიმართებით. ყველა კომპლექსური დავალება გულისხმობს საკვანძო შეკითხვის განსაზღვრასაც, რომელზე ფიქრიც ლაიტმოტივად გასდევს კომპლექსურ დავალებაზე მუშაობის პროცესს. მაგ.: ზემოთ განხილულ კომპლექსურ დავალებასთან მიმართებით საკვანძო შეკითხვებია:

- როგორ დავაფიქრო სასკოლო საზოგადოების წევრები სამოქალაქო უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე?
- როგორ წარმოვაჩინო საინფორმაციო პოსტერის საშუალებით სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი რეკომენდაციები საგანგებო სიტუაციების დროს საკუთარი და გარშემო მყოფთა უსაფრთხოების დასაცავად?

პირველ შეკითხვაში მნიშვნელოვანია იმის განსაზღვრა, თუ რას შეიმეცნებს მოსწავლე, მეორეში კი - როგორ შეძლებს დასახული ამოცანის განხორციელებას (ზოგჯერ ეს ორი კომპონენტი შესაძლოა ერთ შეკითხვაშიც იყოს გაერთიანებული). მეორე შეკითხვაზე აქცენტირებისას სწავლა-სწავლების პროცესში შემოდის ფუნქციურ-კომპონენტური უნარები.

ქვემოთ მოცემულია ცხრილები თითოეულ ფუნქციურ-კომპონენტურ უნარებთან დაკავშირებით: ისინი მასწავლებელს განმავითარებელი შეფასების წარმოებაში დაეხმარება.

ფუნქციური უნარი - კრიტიკული აზროვნება	კოგნიტური ოპერაციები / კომპონენტები
დაკვირვება	გახსენება
	ამოცნობა
კანონზომიერების აღმოჩენა და განზოგადება	შედარება და დაპირისპირება (კონტრასტი)
	კლასიფიცირება
	რელევანტური და არარელევანტური ინფორმაციის იდენტიფიცირება
დასკვნების ჩამოყალიბება კანონზომიერებების საფუძველზე	პირველადი დასკვნა
	ვარაუდის გამოთქმა
დასკვნების შეფასება დაკვირვების საფუძველზე	თანმიმდევრულობის შემოწმება
	ტენდენციურობის, სტერეოტიპების, კლიშეებისა და პროპაგანდის იდენტიფიცირება
	უსაფუძვლო დაშვებების იდენტიფიცირება
	გადამეტებული განზოგადების ან მცირედ განზოგადების ამოცნობა
	დასკვნების ფაქტებით დადასტურება

ფუნქციური უნარი შემოქმედებითობა	- კოგნიტური ოპერაციები/კომპონენტები
თავისუფლად აზროვნება	კითხვების დასმა იდებების გენერირება; პრობლემის გადაჭრის გზების დასახელება; ალტერნატიული პასუხების ძიება და პრობლემის გადაჭრის გზების შემოთავაზება
ფლექსიურობა	პრობლემის დანახვა და შეფასება სხვადასხვა პერსპექტივიდან მოდგომების მრავალფეროვნება (approach)
ორიგინალობა	უნიკალური და ახალი იდეის გენერირება სხვადასხვა ელემენტისგან უნიკალური კომბინაციების შექმნა
დეტალებზე ყურადღების გამახვილება	იდებების განვითარება და გამდიდრება დეტალიზაციის ხარჯზე

ფუნქციური კომუნიკაცია	უნარი	-	კოგნიტური ოპერაციები/კომპონენტები
ინფორმაციის შინაარსიანად გამოხატვა	ნათლად და		მიზნობრიობა (ინფორმირება, ინსტრუქტირება, მოტივირება, დარწმუნება)
			მეტყველების ტიპის შერჩევა - აღწერა, თხრობა, მსჯელობა
			აქტიური მოსმენა (კავშირის დამყარება, ნდობის მოპოვება, დიალოგში გაყოლა (ანუ მონიტორინგი), მიზნობრივი ფრაგმენტულობა)
			კონტექსტუალიზება (საკომუნიკაციო სიტუაციის გაანალიზება და გამოხატვის რელევანტური საშუალების შერჩევა (სათანადო ფუნქციური სამეტყველო ქმედების გამოყენება)
			არავერბალური სიგნალები (სხეულის ენა, მიმიკა, ჟესტიკულაცია და ა.შ.)
თავდაჯერებულობა			ღიაობა
			კეთილგანწყობა
ემპათია (სხივის დანახვა)	თვალთ		თვითრეფლექსია/უკუკავშირი
			ურთიერთობის მონიტორინგი
ადიარება			თანასწორობა
			პასუხისმგებლობა
			ტოლერანტობა (განსხვავებულის მიმღებლობა)
			ორიენტაცია პრობლემაზე და არა კომუნიკაციაში ჩართულ სუბიექტზე

ფუნქციური თანამშრომლობა	უნარი	-	კოგნიტური ოპერაციები/კომპონენტები
ერთად მუშაობა			პირისპირ და ტექნოლოგიების გამოყენებით იდეებისა და რესურსების გაზიარების გზით
საერთო პასუხისმგებლობა			საერთო მიზანი ანგარიშვალდებულება შედეგთან მიმართებით
არსებითი (შინაარსი, პროცესი, პროდუქტი)	გადაწყვეტილებები		წინარე ცოდნის გამოყენება გადაწყვეტილებების მიღების მიზნით როლებისა და პასუხისმგებლობების განაწილება პროდუქტის დიზაინი, ბუნება და გამოყენებითობა ურთიერთდამოკიდებულობა (ანგარიშვალდებულების ორი დონე - ინდივიდუალური და ჯგუფური)

ფუნქციური უნარი - მოქალაქეობა	კოგნიტური ოპერაციები/კომპონენტები
უზენაესი ეთიკის პრინციპები	ადამიანის ღირსება გაურკვევლობებისადმი შემწყნარებლური დამოკიდებულება
ანგარიშვალდებულება საზოგადოებისადმი და თანაშემოქმედებითობა	პასუხისმგებლობა კონფლიქტების მართვა კანონის უზენაესობის დაფასება
თემის პრიორიტეტების გააზრება	ლოკალური თემისთვის აქტუალური პრობლემები ქვეყნისთვის აქტუალური პრობლემები; მსოფლიოს ცოდნა და შემეცნება

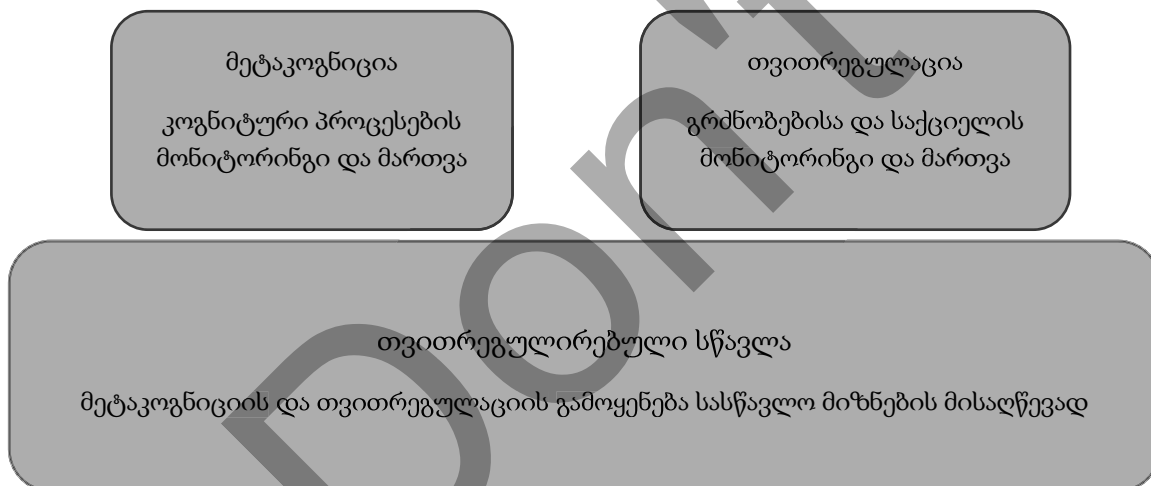
ფუნქციური/კომპონენტური უნარი - ხასიათი ნებისყოფა/ნებელობა	კოგნიტური ოპერაციები/კომპონენტები
იდენტობა	საკუთარი შესაძლებლობებისა და ინტერესების გაცნობიერება (ვინ ვარ მე)
	გადაწყვეტილების მიღება თვითრეალიზაციისთვის (რასთან ვაფილირდები)
თვითრეგულაცია	მიზნების დასახვა
	დაგეგმვა
	თვითრეგულაციის განცდა
	სწავლის სტრატეგიები
	მონიტორინგი და შეფასება
	დახმარებისთვის სხვებისთვის მიმართვა
თვითაქტუალიზაცია	ენტუზიაზმი ყველა საქმის მიმართ
	ავტონომიურობა
	საკუთარი თავის პოზიტიური შეფასება
	ადამიანებისა და სამყაროს მიმართ კეთილგანწყობა
	პროცესზე ორიენტირებულობა

ფუნქციურ უნარებზე მუშაობა არ ხდება იზოლირებულად. მოსწავლეს თითოეულ კომპლექსურ დავალებაზე მუშაობის პროცესში უწევს მათი სინერგიული გამოყენება. ფუნქციურ-კომპონენტური უნარები საკითხის ღრმად გააზრების საშუალებას წარმოადგენს, თუმცა, მეორე მხრივ საკითხი თავად წარმოადგენს მათი განვითარების საშუალებას.

აქვე ყურადღება უნდა გამახვილდეს **მეტაკოგნიციაზე**. მეტაკოგნიცია არის აზროვნების პროცესების მონიტორინგი და მართვა (კონტროლი). იმისათვის, რომ მოსწავლემ წარმატებით მართოს აზროვნების პროცესები, მან უნდა შეძლოს დამოკიდებულების (ყოფა-ქცევის) და გრძნობების მართვაც - ამ პროცესს თვითრეგულირება ჰქვია. მისი ვიზუალიზაცია შემდეგი გზითაა შესაძლებელი:

	კოგნიტური პროცესები/აზროვნება	ყოფა-ქცევა	გრძნობები
მონიტორინგი	მეტაკოგნიცია	თვითრეგულაცია	
კონტროლი/გამოყენება			

როგორც ზემოთ ცხრილში ჩანს, მეტაკოგნიცია და თვითრეგულაცია ერთმანეთთან მჭიდროდ არის დაკავშირებული, რაც იმას ნიშნავს, რომ მეტაკოგნიტური სტრატეგიების ეფექტურად გამოყენებისთვის აუცილებელია მოსწავლემ ერთობლივად შეძლოს საკუთარი გრძნობების და ყოფაქცევის კონტროლი და მართვა. ამ ერთობლივ პროცესს კი თვითრეგულირებადი სწავლა ეწოდება. ეს პროცესი თავისთავად ამგვარად შეიძლება იქნას გამოსახული:

მეტაკოგნიციის უნარების განვითარებისთვის მასწავლებელმა პერიოდულად სამი ტიპის აქტივობა უნდა ჩაატაროს. ეს აქტივობებია:

- **სტრატეგიების მოდელირება** - მასწავლებელი მოსწავლეებთან ერთად ასრულებს დავალებას და მისი შესრულებისას „ხმამაღლა ფიქრობს“ იმაზე, თუ როგორ შეასრულოს ეს აქტივობა (მაგ., კარგად გავეცნოთ პირობას და დავაკვირდეთ, რას მოითხოვს იგი; აქვს თუ არა პირობას თანხმლები მასალა, მაგ., სურათები? სანამ ტექსტს წავიკითხავთ, ხომ არ სჯობს, ჯერ სურათებს გავეცნოთ და ვნახოთ, რა ინფორმაციის შემცველია ეს სურათები? და მისთ).
- **წინმსწრები მეტაკოგნიტური პაუზა, ანუ დავალების შესრულებამდე დაფიქრება და მსჯელობა გადასადგმელ ნაბიჯებზე** - მას შემდეგ, რაც მოსწავლეები გაეცნობიან დავალების პირობას, შევასრულებინებთ მეტაკოგნიტური ხასიათის ამგვარ აქტივობას: მათ ჯგუფურად უნდა განსაზღვრონ ის გზა, რომლითაც დავალებას შეასრულებენ, სახელდობრ. დეტალურად აღწერონ დავალების შესრულების ეტაპები (რას შეასრულებენ რის შემდეგ და სხვ.) და სტრატეგიები, რომლებსაც გამოიყენებენ თითოეულ ეტაპზე. ჯგუფებმა უნდა წარმოადგინონ თავიანთი ნამუშევრები და იმსჯელონ შერჩეული გზებისა თუ სტრატეგიების მიზანშეწონილობაზე.
- **შემდგომი მეტაკოგნიტური პაუზა, ანუ დავალების შესრულების შემდეგ დაფიქრება და მსჯელობა გადადგმულ ნაბიჯებზე** - მას შემდეგ, რაც მოსწავლეები შეასრულებენ კონკრეტულ დავალებას, მათ უნდა გაიხსენონ და აღწერონ განვლილი გზა: რა გააკეთეს რის შემდეგ? რა ხერხები გამოიყენეს მუშაობისას? რა გაუჭირდათ ან რა გაუადვილდათ? შესრულებული მოქმედებების აღწერის შედეგად მოსწავლეები გააცნობიერებენ იმ ფაქტს, რომ მიზნის მისაღწევად არსებობს სხვადასხვა გზა და ხერხი, რომლებზეც დავალების შესრულებამდე უნდა დაფიქრდნენ (ოპტიმალური გადაწყვეტილების მისაღებად). მეტაკოგნიტური პაუზა მოსწავლეებს განუვითარებს სწავლის უნარებსა და ქმედობაუნარიანობას.

სამიზნე ცნებებზე მუშაობის პროცესში საჭიროა, ასევე, ზრუნვა **თვითრეგულირების** უნარების განვითარებაზე, რისთვისაც მოსწავლემ პერიოდულად შემდეგი კითხვები უნდა დაუსვას საკუთარ თავს:

სტრატეგია: ოდესმე თუ გამომიყენებია ეს სტრატეგია წარმატებულად? რატომ გამოდგა ეს სტრატეგია წარმატებული? როგორ დავრწმუნდი, რომ ამჯერადაც წარმატებულად გამოვიყენებ ამა თუ იმ სტრატეგიას?

კომპლექსური დავალების დროს: როგორ ვართმევ დავალებას თავს? ზოგადად ამგვარ დავალებებში რა შეცდომებს ვუშვებ? როგორ ავარიდო თავი ამ შეცდომებს? ამ კომპლექსურ დავალებაში რა მიჭირს ყველაზე მეტად? რა არის ყველაზე რთული? რატომ? რა გამომდის კარგად და რატომ?

მოტივაცია: კომპლექსური დავალების შესრულების დროს როგორ ვგრძნობ თავს? ვარ მოტივირებული, რომ შევასრულო დავალება მაღალ ხარისხზე? რა შემიძლია მოვიმოქმედო ახლა მოტივაციის ასამაღლებლად? დავალების შესრულების შემდგომ: როგორ ვიყო უფრო მოტივირებული შემდგომი კომპლექსური დავალებისთვის?

თვითრეგულირებული სწავლისთვის საჭიროა მოსწავლემ მოახდინოს რეფლექსია შემდეგ კითხვებზე:

- რა ვისწავლე დღეს/ამ კვირაში/ამ სემესტრში?
- რა გრძნობა მეუფლება, როდესაც ვიცი, რომ რაღაც ახალი შევიმეცნე?
- რა დრო დამჭირდა გარკვეული საკითხის სასწავლად? დამჭირდა თუ არა უფრო მეტი, ვიდრე თავიდან მეგონა?
- რა სხვაობაა სწავლასა და დამახსოვრებას შორის?
- რა სტრატეგიების გამოყენება შემიძლია, რომ უკეთ დავიმახსოვრო ფაქტები?

თემა 1. გლობალური მოქალაქეობა

თემა: გლობალური მოქალაქეობა		საათების სავარაუდო რაოდენობა - 36
თემასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები:		
საზოგადოება	• ადამიანის პიროვნულ განვითარებაზე გავლენას ახდენს როგორც ლოკალური, ისე გლობალური გარემო; • გლობალური მოქალაქეობა გულისხმობს საკუთარი უფლებებისა და პასუხისმგებლობების გააზრებას არა მხოლოდ ლოკალურ დონეზე (სამეზობლო თემი, ქვეყანა), არამედ მთელი მსოფლიოს მასშტაბითაც;	
დემოკრატია	• ლოკალურ და გლობალურ დონეზე დემოკრატიის პრინციპების დაცვა ხელს უწყობს ადამიანის პიროვნულ განვითარებას; • მოქალაქეობის კონცეფცია იცვლებოდა ისტორიული პერიოდების გათვალისწინებით; თანამედროვე ეტაპზე დემოკრატიის პრინციპები გლობალური მოქალაქეობისა და საერთაშორისო ურთიერთობების საფუძველია.	
სამოქალაქო მონაწილეობა	• გლობალურ დონეზე ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვას ხელს უწყობს საერთაშორისო დოკუმენტები, ინსტიტუტები და თანამედროვე საერთაშორისო ურთიერთობების სისტემა; მათი საშუალებით შესაძლებელია ადამიანის სხვადასხვა უფლებასთან დაკავშირებული საკითხების ლობირება და ადვოკატირება;	
მდგრადი განვითარება	• მდგრადი განვითარების პრინციპები გლობალური მოქალაქეობის საფუძველია; • ლოკალურ ქმედებებს გლობალური შედეგები მოსდევს.	
თემასთან დაკავშირებული საკვანძო შეკითხვები:		
• რატომ სჭირდება ადამიანს გლობალური მოქალაქეობისთვის საკუთარი უფლებებისა და პასუხისმგებლობების გააზრება არა მხოლოდ ლოკალურ დონეზე (სამეზობლო თემი, ქვეყანა), არამედ მთელი მსოფლიოს მასშტაბითაც? (სამიზნე ცნება - საზოგადოება, დემოკრატია); • როგორ უწყობს ხელს ადამიანის პიროვნულ განვითარებას დემოკრატიის პრინციპების დაცვა ლოკალურ და გლობალურ დონეზე? (სამიზნე ცნება _ დემოკრატია, საზოგადოება) • როგორ იცვლებოდა მოქალაქეობის კონცეფცია ისტორიული პერიოდების გათვალისწინებით? რატომ არის თანამედროვე ეტაპზე დემოკრატიის პრინციპები გლობალური მოქალაქეობისა და საერთაშორისო ურთიერთობების საფუძველი? (დემოკრატია) • როგორ უზრუნველყოფს უფლებებთან დაკავშირებული საკითხების გლობალურ დონეზე ლობირებისა და ადვოკატირების შესაძლებლობას საერთაშორისო დოკუმენტები, ინსტიტუტები, თანამედროვე საერთაშორისო ურთიერთობების სისტემა? (სამიზნე ცნება_ დემოკრატია, სამოქალაქო მონაწილეობა) • რატომ წარმოადგენს მდგრადი განვითარების პრინციპები გლობალური მოქალაქეობის საფუძველს? (მდგრადი განვითარება)		

კომპლექსური დავალებები (დასახელება)	სამიზნე ცნებები და ქვეცნებები	საკითხები/ქვესაკითხები	საკვანძო შეკითხვები
1. საინფორმაციო ბუკლეტის/სლაიდ-შოუს შექმნა მოქალაქეობის კონცეფციის განვითარების სხვადასხვა ეტაპზე მოქალაქეობის მიღების, უფლებების, მათ შორის, ქალთა და კაცთა თანასწორობის შესაძლებლობებზე;	დემოკრატია ადამიანის უფლებები დემოკრატიის პრინციპები	ადამიანისა და მოქალაქის უფლებები; ქვესაკითხი: გენდერული თანასწორობა	- როგორ ავსახო ბუკლეტში/სლაიდშოუში მოქალაქეობის კონცეფციის ცვლილებები (მათ შორის, ქალთა უფლებრივი მდგომარეობა) ისტორიული პერიოდების მიხედვით? - როგორ ავუხსნა მკითხველს/მსმენელს გენდერული თანასწორობის დაცვის მნიშვნელობა დემოკრატიულ სახელმწიფოში?
2. საგაზეთო სტატიის მომზადება საქართველოში მოქმედ გენდერულ სტერეოტიპებზე და შესაბამის დარღვევებზე უფლებებისა და დემოკრატიის პრინციპების თვალსაზრისით.	დემოკრატია ადამიანის უფლებები დემოკრატიის პრინციპები	ადამიანისა და მოქალაქის უფლებები; ქვესაკითხი: გენდერული თანასწორობა	როგორ ავსახო საგაზეთო სტატიაში საქართველოში არსებული გენდერული სტერეოტიპები და მათი გავლენა ადამიანის უფლებებზე და დემოკრატიის პრინციპების დაცვაზე?
3. ორგანიზაციის მისიის ტექსტის მომზადება ღირებულებებზე, მიზნებზე, შერჩეულ გლობალური პრობლემაზე ზრუნვის გზებსა და სამოქალაქო მონაწილეობის ფორმებზე.	სამოქალაქო მონაწილეობა მოხალისეობა	გლობალიზაცია ქვესაკითხები: საერთაშორისო ორგანიზაცია – „მსოფლიო მოქალაქე“	როგორ ავსახო მისიის ტექსტში საერთაშორისო ორგანიზაციის მიზანი და ამ მიზნის მისაღწევად სამოქალაქო მონაწილეობის შერჩეული ფორმის, სტრატეგიებისა და აქტივობების მიზანშეწონილობა?
4. გლობალური მოქალაქის „მოხალისის დღიურის“ შექმნა საზოგადოების საჭიროებაზე მორგებული მოხალისეობრივი აქტივობის შესახებ.	სამოქალაქო მონაწილეობა მოხალისეობა	გლობალიზაცია ქვესაკითხები: მოხალისეობა საზღვრების გარეშე (დავინიას ისტორია)	როგორ წარმოვაჩინო ჩემს „მოხალისის დღიურში“ საერთაშორისო საზოგადოების საჭიროებებზე და ინტერესებზე მორგებული მოხალისეობრივი აქტივობის აღწერა, მხარდაჭერა შეძლების ფორმები?
5. საგაზეთო სტატიის შექმნა მდგრადი განვითარების შერჩეული კომპონენტის (ადამიანი, პლანეტა, კეთილდღეობა), სხვა კომპონენტთან მიმართების და თანატოლებისათვის შესაბამისი რჩევების შესახებ,	მდგრადი განვითარება მდგრადი განვითარების გლობალური მიზნები	მდგრადი განვითარება ქვესაკითხი მდგრადი განვითარების კომპონენტები (ადამიანი, პლანეტა, კეთილდღეობა)	როგორ წარმოვაჩინო საგაზეთო სტატიაში მდგრადი განვითარების შერჩეული კომპონენტის მნიშვნელობა, მიმართება სხვა კომპონენტებთან და კონკრეტული რჩევები მკითხველისათვის?

6. მოსაწვევი წერილის მომზადება, რომელიც ადრესატებს საერთაშორისო ღონისძიებისადმი მიკუთვნებულობის განცდას გაუჩენს და თან ისეთი წესებს შესთავაზებს, რომლებიც მრავალფეროვან საზოგადოებაში ჰარმონიულ ურთიერთობებს უზრუნველყოფს.	საზოგადოება ადამიანის მოთხოვნილებები და საჭიროებები; სოციალურ-ემოციური უნარ-ჩვევები;	სოციალურ-ემოციური უნარები ქვესაკითხი: მიკუთვნებულობის განცდა	- როგორ შევადგინო მოსაწვევი წერილი, რომელიც ადრესატებს/მსმენელებს გაუჩენს/გაუმყარებს საერთაშორისო ღონისძიებისადმი მიკუთვნებულობისა და მოწყვლადი ჯგუფებისადმი ემპათიის განცდას? - როგორ ავსახო წერილში საჭირო სოციალურ-ემოციურ უნარების გათვალისწინებით შედგენილი წესები, რომლებიც მრავალფეროვან საზოგადოებაში ჰარმონიული ურთიერთობებს უზრუნველყოფს?
7. რეპორტაჟის მომზადება მშვიდობის პლანეტიდან, რომელშიც აღწერილი იქნება გარემო, სადაც შეიარაღებული კონფლიქტები არ არსებობს და სხვა კონფლიქტებს ადრეულ ეტაპზე ასერტული კომუნიკაციის და მედიაციის გზით აგვარებენ,	საზოგადოება სოციალურ-ემოციური უნარ-ჩვევები;	გლობალიზაცია და კომუნიკაცია ქვესაკითხი: კონფლიქტის პრევენცია და მართვა	- როგორ წარმოვაჩინო რეპორტაჟში პოზიტიური მშვიდობის უპირატესობა და კონფლიქტის ეფექტურად მართვის შესაძლებლობები? - რატომ არის მნიშვნელოვანი მედიის არააგრესიული პოლიტიკა პიროვნებისა და საზოგადოების განვითარებისათვის?
8. მინისახელმძღვანელოს მომზადება, რომელშიც მოცემული იქნება, მედიაწიგნიერებისა და კონკრეტულად, ინფორმაციის დახარისხებისთვის საჭირო რჩევები და ადამიანის პიროვნული განვითარებისთვის მათი მნიშვნელობის ახსნა.	საზოგადოება ადამიანის მოთხოვნილებები და საჭიროებები, საზოგადოებრივი ჯგუფები მედია	გლობალიზაცია და კომუნიკაცია ქვესაკითხი: ინფორმაციის დახარისხება	როგორ ავსახო მინისახელმძღვანელოში მედიაწიგნიერებისა და კონკრეტულად, ინფორმაციის დახარისხებისთვის საჭირო რჩევები და ავხსნა მათი მნიშვნელობა ადამიანის პიროვნული განვითარებისთვის ?

თემის ფარგლებში შედეგების მიღწევის ინდიკატორები სამიზნე ცნებების მიხედვით:

საზოგადოება - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- ადამიანის პიროვნული განვითარებისა და გლობალურ მოქალაქედ ჩამოყალიბებისთვის არსებითი ფაქტორების (იდენტობა, თვითრეფლექსია, თვითმართვა, სოციალური ცნობიერება, ურთიერთობის უნარი, გადაწყვეტილების მიღებაზე პასუხისმგებლობის აღება, ემპათია, ასერტულობა, კონფლიქტების არაძალადობრივი მეთოდებით მართვა, მედიაწიგნიერება და ციფრული კომპეტენციები) გაანალიზება;

დემოკრატია - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- ადამიანის სოციალური უნარებისა და გლობალური მოქალაქეობის არსებითი მახასიათებლებისა დემოკრატიის პრინციპებთან (თანასწორობა, კანონის უზენაესობა, გამჭვირვალობა, პასუხისმგებლობა, ინკლუზიურობა, არაძალადობრივი მეთოდების გამოყენება, ტოლერანტობა) დაკავშირება;

სამოქალაქო მონაწილეობა - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- გლობალური მოქალაქის თვალსაწიერიდან აქტუალური პრობლემების გამოკვეთა და მათი გადაჭრის გზების შერჩევა (მათ შორის, სხვადასხვა ინტერესთა ჯგუფებთან და სახელმწიფო უწყებებთან თანამშრომლობის გზების დასახვა, კონფლიქტების მშვიდობიანად მოგვარება, დეზინფორმაციის ამოცნობა და მხილება);

მდგრადი განვითარება - მოსწავლემ უნდა შეძლოს:

- გლობალური მოქალაქეობის არსებითი მახასიათებლების მდგრადი განვითარების პრონციპებთან დაკავშირება.

სამიზნე ცნება : დემოკრატია დავალება!			აირჩიეთ ერთ-ერთი
გრძელვადიანი მიზანი	საკითხი: ადამიანისა და მოქალაქის უფლებები	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები - როგორ ავსახო ბუკლეტში/სლაიდშოუში მოქალაქეობის კონცეფციის ცვლილებები (მათ შორის, ქალთა უფლებრივი მდგომარეობა) ისტორიული პერიოდების მიხედვით? - როგორ ავუხსნა მკითხველს/მსმენელს გენდერული თანასწორობის დაცვის მნიშვნელობა დემოკრატიულ სახელმწიფოში?	შუალედური სასწავლო მიზანი კომპლექსური დავალების პირობა
სამიზნე ცნება და მასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	ქვესაკითხი: გენდერული თანასწორობა ქვეცნებები: ადამიანის უფლებები დემოკრატიის პრინციპები		
დემოკრატია (ადამიანის უფლებები, სამართლებრივი დოკუმენტები, დემოკრატიის პრინციპები)	კომპლექსური დავალების დამუშავების ეტაპები (რესურსები, აქტივობები): ეტაპი: კომპლექსური დავალების ფორმა ნაბიჯი 1. როგორ უნდა წარმოვაჩინო საკუთარი ცოდნა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით? ქვესაკითხი : დავალების პირობა რესურსი: სახელმძღვანელო, გვ. 6-8 (აირჩიეთ დავალება) აქტივობა: კომპლექსური დავალების პირობის გაცნობა, დავალების ტექსტის აღქმისა და პირობის გააზრებისთვის; მოსწავლეთა გამოცდილების მიხედვით, შესაძლებელია მართული პრაქტიკის გამოყენებაც. კითხვები:		დავალება 1. კომპლექსური დავალების პირობა წარმოიდგინეთ, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე დაბადებული ზეზვა და მზია თავისი ისტორიული პერიოდიდან „დროის მატარებლით“ გამომგზავრებას და სხვა ისტორიულ პერიოდში დასახლებას აპირებენ. მატარებელს 4 გაჩერება აქვს: 1. ათენი (ჩ.წ.აღ-მდე VII-Vსს); 2. რომი (ჩ.წ.აღ-მდე I საუკუნე); 3. ინგლისი (XIII საუკუნე);
შედეგები: (მოქ.საშ.1,2,3,4)	1. ყველა ადამიანი იბადება თავისუფალი და თანასწორი, საკუთარი ღირსებითა და უფლებებით; - რას ეხება დავალება? რეალურია თუ წარმოსახვითი მისი პირობა? - თქვენი აზრით, რას ნიშნავს „მოქალაქეობის ექსპერტი“? რა უნდა იცოდეს მან? - რა პროდუქტის შექმნას ითხოვს დავალება თქვენგან? - რა შეგიძლიათ/იცით ამ მიმართებით? - რა ცოდნა და უნარები დაგჭირდებათ, რომ შეძლოთ ამ დავალების შესრულება?		

2. ადამიანს აქვს სამოქალაქო-პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და კოლექტიური უფლებები; საქართველოს კონსტიტუცია და საერთაშორისო დოკუმენტები (დეკლარაციები, კონვენციები) ამ უფლებების დაცვას უზრუნველყოფს; 3. დემოკრატიულ საზოგადოებაში / სახელმწიფოში ადამიანის უფლებები უმთავრესი ღირებულებაა; 4. დამოკრატია ეფუძნება ფუნდამენტურ	რესურსი: 1. ბუკლეტის შექმნის პროგრამა https://www.youtube.com/watch?v=ysS3Cq9AseI 2. ბუკლეტების მატერიალური ნიმუშები; 3. სლაიდ შოუს მომზადება (დამწყებთათვის) https://www.youtube.com/watch?v=ZnLNGQyp_OE 4. მოსწავლეთა გამოცდილება (მათი გამოცდილებაც ჩვენი რესურსია); ქვესაკითხი: ბუკლეტი აქტივობა: კითხვა-პასუხი; შესასრულებელი პროდუქტის_ბუკლეტის/სლაიდშოუს შესახებ; კითხვები: - რა არის ბუკლეტი? თუ შეგიქმნიათ? - რა კომპონენტებისგან შედგება? (ტექსტი, ვიზუალური მასალა) - როგორია მისი სტრუქტურა? (სათაური, შესავალი, ძირითადი ნაწილი- ქვესაკითხებით, დასკვნა, საჭირო რჩევები და საკონტაქტო ინფორმაცია,...) - როგორ შეიძლება დავამზადოთ ბუკლეტი? (მატერიალურად, ელექტრონულად) ქვესაკითხი: სლაიდშოუ კითხვები: - რა არის სლაიდშოუ? თუ მოგიმზადებიათ? - რა კომპონენტებისგან შედგება? (ტექსტი, ვიზუალური მასალა) - როგორია პრეზენტაციის სტრუქტურა? (მისალმება, სათაური, მიზნის გაცნობა, ძირითადი ნაწილი და შეჯამება-დამშვიდობება) - რომელ პროგრამებს იყენებთ სლაიდშოუსთვის? - საშუალოდ რამდენი სლაიდისგან უნდა შედგებოდეს საპრეზენტაციო ფაილი, რომ აღქმადი იყოს? (10-12)	4. საქართველო (2022 წელი); ზეზვას და მზიას სურთ იმ გაჩერებაზე ჩამოვიდნენ, სადაც მათი მოქალაქეობა აღიარებული, უფლებები კი თანასწორი და დაცული იქნება. ისიც წარმოიდგინეთ, რომ თქვენ მოქალაქეობის ექსპერტი ხართ და ზეზვას და მზიას უნდა ურჩიოთ, რომელ გაჩერებაზე სჯობს ჩამოსვლა და რატომ? თვალსაჩინოებისთვის მოამზადეთ ბუკლეტი/სლაიდშოუ, რომელშიც მოქალაქეობის ამ ეტაპების (გაჩერებების) მახასიათებლები იქნება ასახული ზეზვას და მზიას ინტერესების შესაბამისად. ნაშრომში/ ნაშრომის პრეზენტაციისას ხაზგასმით წარმოაჩინეთ: როგორ უზრუნველყოფს დემოკრატიული ღირებულებების დაცვა ადამიანის თავისუფლებას, თანასწორობას, ღირსებას? რომელ „გაჩერებაზე“ რა მოლოდინი შეიძლება
--	--	--

პრინციპებს (თანაწილობა, კანონის უზენაესობა, გამჭვირვალობა, ხელისუფლების დანაწილება, სამართლიანი არჩევნები, პასუხისმგებლობა, ინკლუზიურობა, არაძალადობრივი მეთოდებით მოქმედება, ტოლერანტობა), რომელთა დაცვის გარეშეც დემოკრატიული სახელმწიფო ფუნქციონირებას ვერ შეძლებს.	აქტივობა: გონებრივი იერიში; თუ საჭიროდ მიიჩნევთ, შესაძლებელია პრაქტიკული დავალების მიცემა (ბუკლეტის გეგმის მომზადებაზე, სლაიდშოუს შექმნაზე) ამის შემდეგ თანხმდებით დავალების წარდგენის პირობებზე და ვადებზე; შეჯამება: მოსწავლეებს შეუძლიათ მოცემული ორი პროდუქტიდან აირჩიონ მათთვის უფრო მისაღები, მათი გადასაწყვეტია ბუკლეტს მატერიალურად წარმოადგენენ, თუ ელექტრონულად (თუ, რა თქმა უნდა, თქვენ არ გაქვთ კონკრეტული პედაგოგიური მიზანი). II ეტაპი: კომპლექსური დავალების შინაარსი ნაბიჯი 1. როგორ უზრუნველყოფს დემოკრატიის პრინციპების დაცვა ადამიანის თავისუფლებას, თანაწილობას, ღირსებას? რომელ „გაჩერებაზე“ რა მოლოდინი შეიძლება ჰქონდეთ ზეზვას და მზიას? (მკვ.წ.1.4.) რეკომენდაცია მასწავლებელს: ეს რეკომენდაცია გასათვალისწინებელია ყველა კომპლექსურ დავალებაზე მუშაობის დროს. კომპლექსური დავალების ქვესაკითხიდან მომდინარეობს აქცენტები, რომლითაც მუშავდება ქეისები, თეორიული მასალა, წარიმართება აქტივობები და ბოლოს, ხდება შეფასება. რესურსი: სახელმძღვანელო, რას ნიშნავს იყო მოქალაქე? გვ.19-18 (წინარე ცოდნის გააქტიურება) რეკომენდაცია მასწავლებელს: ამ პარაგრაფის დამუშავება ძირითადად წინარე ცოდნის (მოქალაქეობის არსი, დემოკრატიის პრინციპები), გააქტიურებას ემსახურება და ირიბ კავშირშია დავალებასთან.) აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ. 9 გაინაწილეთ ქვემოთ მოცემული ინფორმაციები ცნობილი ადამიანების შესახებ, გაეცანით და იმსჯელეთ: კითხვები: • ინფორმაციიდან გამომდინარე, როგორი მოქალაქეობრივი პოზიციის მატარებელი და ხელშემწყობი იყო ეს პიროვნება? დაასახელეთ	ჰქონდეთ ზეზვას და მზიას? (მკვ.წ.1.4.) • როგორია მოქალაქეობის მიღების შესაძლებლობები და მოქალაქეთა უფლებები? რა სამართლებრივი დოკუმენტებით რეგულირდება ეს პროცესი? როგორ დააკავშირებთ ამ შესაძლებლობას მოქალაქეობის მადიებელთა (ზეზვას და მზიას) სიტუაციასთან? (მკვ.წ. 2.) • როგორ უზრუნველყოფს საზოგადოება/სახელმწიფო ადამიანის უფლებების დაცვას დავალებაში მოცემულ მოქალაქეობის ეტაპებზე? როგორია დაცვის საშუალებები/მექანიზმები? (მკვ.წ.2.3.) კომპლექსური დავალების განმავითარებელი შეფასების ინსტრუმენტი იხილეთ დანართი 5, გვ. 99-100 კომპლექსურ დავალებას
---	--	--

	კონკრეტული არგუმენტები. • რა დამოკიდებულებას ამჟღავნებდა თითოეული მათგანი ადამიანისა და მოქალაქის უფლებების/ მოვალეობების მიმართ? დაასაბუთეთ. • როგორია მათი პოზიცია გენდერულ, სოციალურ თანასწორობასთან, მრავალფეროვნებასთან მიმართებით? • გაიხსენეთ მსგავსი პიროვნებები ცხოვრებიდან, ლიტერატურიდან; რა აქვთ საერთო? როგორ ეხმიანებიან ისინი გენდერული თანასწორობის თემას? აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.14 თქვენი აზრით, შეიძლება მოქალაქეობრივი ეწოდოს შემდეგ ქმედებებს? გამოიყენეთ სქემა _დემოკრატიის პრინციპები (16 გვ) და ქვემოთ მოტანილი სიტუაციები შეუსაბამეთ დემოკრატიის პრინციპებს. აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში. გვ.16 აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.16 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.17 რეკომენდაცია მასწავლებელს: უკანასკნელი 4 აქტივობა ემსახურება დემოკრატიის პრინციპების შესახებ ცოდნის გააქტიურებას და შესამღებელია, ყველა არ შესრულდეს, მაგრამ იმაში დასარწმუნებლად, როგორ აკავშირებენ მოსწავლეები დემოკრატიის პრინციპებს ცხოვრებასთან, განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მათგან გახსენებულ სიტუაციებს, რომლებიც ადამიანის თავისუფლებას, თანასწორობას და ღირსებას ეხება. ასევე მნიშვნელოვანია განაზოგადონ ამ პრინციპების დაცვის კავშირი სახელმწიფოს დემოკრატიულობის ხარისხთან. აქტივობა: შემაჯამებელი დისკუსია (სახელმძღვანელოში არ არის); კითხვები. • თქვენი აზრით, როგორ უზრუნველყოფს დემოკრატიის პრინციპების დაცვა მოქალაქის თავისუფლებას, თანასწორობას, ღირსებას? • ჩამოთვალეთ მოქალაქის რომელი უფლებებია დაცული ?	ახლავს ბუკლეტის სავარაუდო ნიმუში დანართი 2. გვ. 96 ეს ნიმუში მოსწავლეებისთვის არ უნდა იყოს ხელმისაწვდომი! მისი გამოყენება მასწავლებელს შეუძლია კომპლექსური დავალების პრეზენტაციებზე უკუკავშირის მიცემის დროს, ასევე განმავითარებელ შეფასებაში რეკომენდაციების დასაკონკრეტებლად;
--	---	--

- რა მოვალეობებს აკისრებს მას მოქალაქეობა?
- რას ნიშნავს იყო აქტიური მოქალაქე?
- ამ უფლებებისა და პრინციპების განხორციელების პროცესში რა ბარიერები შეიძლება შეხვდეთ ქალებსა და გოგონებს გენდერული სტერეოტიპების გამო?
- **როგორ იქნება დაცული ზეზვას და მზიას ღირსება, თუ ისინი საქართველოს გაჩერებაზე ჩამოვლენ?**

შეჯამება: დემოკრატიის პრინციპები წარმოადგენს საფუძველს, როგორც ადგილობრივი, ასევე საერთაშორისო დოკუმენტებისათვის, რომელიც ადამიანის უფლებებს ეხება. საერთაშორისო დოკუმენტები და მათთან თანმხვედრი ადგილობრივი კანონები იცავს ქალთა და გოგონათა უფლებებს, მაგრამ ხშირად კანონზე მყარად სტერეოტიპები მოქმედებს. რა შეიძლება გაკეთდეს სიტუაციის შესაცვლელად?

რესურსი: სახელმძღვანელო, შემიძლია უფლებების დაცვა, გვ.19-27

აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ. 19

კითხვები:

გაეცანით ქვემოთ მოცემულ სიტუაციას „რთული არჩევანი“, უპასუხეთ კითხვებს:

- რა კონკრეტული და საზოგადოებრივი პრობლემა/პრობლემები იკვეთება მოცემულ სიტუაციაში? რა მიანიშნებს ამ პრობლემებზე? (**გენდერული სტერეოტიპები, ქალთა და გოგონათა უფლებების დარღვევა, შრომის კოდექსის დარღვევა, ოჯახური ძალადობა ...**)
- ილახება თუ არა ადამიანის, მოქალაქის უფლებები? თუ კი, რომელი და დაასახელეთ არგუმენტები?
- ვისი მხრიდან ილახება ეს უფლებები? როგორია საზოგადოების/სახელმწიფოს როლი ასეთ სიტუაციებში? დაასაბუთეთ.
- დემოკრატიის რომელ პრინციპს/პრინციპებს არღვევს ეს პრობლემები?
- რა დონეზე იჩენს თავს გენდერული სტერეოტიპები (**ინდივიდის, ოჯახის, საზოგადოების, სახელმწიფოს, გლობალურ დონეზე**)?
- რა მიგაჩნიათ გენდერული სტერეოტიპების სათავედ? (**დრომოჭმული ტრადიციები, განათლების, ცნობიერების დაბალი დონე**),
- წარმოიდგინეთ თავი ამ სიტუაციის რომელიმე პერსონაჟის როლში, ისაუბრეთ თქვენს განცდებზე და დაიცავით თქვენი პოზიცია.
- თქვენი აზრით, რა ბერკეტები არსებობს მსგავსი სიტუაციებისგან თავდასაცავად?

(კონსულტაცია გენდერის თემაზე მომუშავე ადვოკატთან, ა/ს ორგანიზაციასთან; თვითმმართველობასთან არსებულ გენდერულ კომისიასთან (როცა სამსახურზე უთხრეს, ქალი არ გვინდაო)კონსულტაცია, შესაბამის კანონებში გარკვევა...)

- რა რჩევას მისცემდით მარიამს, რომელიც სერიოზული დილემის წინაშე დგას?
- მოიფიქრეთ სიტუაციის გაგრძელების თქვენეული ვარიანტი.
- როგორ გამოიყენებთ მიღებულ ინფორმაციასა და დასკვნებს თქვენს დავალების პროდუქტში, რომ ზეზვას და მზიას საქართველოში გენდერული თანასწორობის რეალური სურათი დაანახოთ?

რეკომენდაცია მასწავლებელს: ამ სიტუაციაზე დისკუსიით იწყებთ დავალების ქვესაკითხის კონკრეტულ დამუშავებას. მოსწავლეები დამხმარე კითხვებით მიგყავთ დასკვნამდე, რომ საქართველოში სამართლებრივი ნორმებით დაცულია გენდერულ თანასწორობა, მაგრამ საზოგადოებაში ჯერ კიდევ არ არის დამღეული გენდერული სტერეოტიპები, რაც ხშირად ქმნის პრობლემას, სამართლებრივი ნორმების დაცვის თვალსაზრისით. ამიტომ საჭიროა საზოგადოების ინფორმირება, ცნობიერების ამაღლება, დადებითი მაგალითების პოპულარიზაცია.

აქტივობა: გაიხსენეთ, გვ.21

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.21-24

კითხვები:

თქვენი აზრით, რაზე მეტყველებს ეს ისტორია და მისი შემდგომი განვითარება?

- როგორ წარიმართებოდა მოვლენები საერთაშორისო ადვოკატირება ან უფლებადამცველი ორგანიზაციები რომ არ არსებობდნენ?
- რომელი ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციების ჩართულობა იკვეთება ამ ისტორიებში?
- თქვენი აზრით, რატომ ხდება საჭირო სტრასბურგის სასამართლოსთვის მიმართვა, როცა ჩვენი ქვეყანა დემოკრატიული სახელმწიფოა და კანონმდებლობა ისედაც ითვალისწინებს მსგავს საკითხებს?
- რა ამოძრავებს ევროპულ სასამართლოს მსგავსი გადაწყვეტილებების მიღებისას?
- რა ამოძრავებს ადვოკატირების წარმმართველ ორგანიზაციას?
- როგორ ხდება გადაწყვეტილების სისრულეში მოყვანა?
- კონტროლდება თუ არა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ გადაწყვეტილების სისრულეში მოყვანის საკითხები?

როგორ გამოიყენებთ მიღებულ ინფორმაციასა და დასკვნებს კომპლექსური დავალების შესრულებისას?

აქტივობა: მოდელირება, გვ.26-27 (ამ აქტივობის შესრულება სასურველია და არა - აუცილებელი).

ნაბიჯი 2. როგორია მოქალაქეობის მიღების შესაძლებლობები და მოქალაქეთა უფლებები? რა სამართლებრივი დოკუმენტებით რეგულირდება ეს პროცესი? როგორ დააკავშირებთ ამ შესაძლებლობას მოქალაქეობის მამიებელთა (ზეზვას და მზიას) სიტუაციასთან? (მკვ.წ. 2.)

რესურსი: სახელმძღვანელო „მოქალაქეობის კონცეფციის ცვლილებები“, გვ.28-37

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.31;

აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.36;

კითხვები:

- გაიხსენეთ ძეგლები მსოფლიო და საქართველოს ისტორიიდან, რომლებიც ადამიანის უფლებებს ეხებოდა;
- გაავლეთ პარალელები აღნიშნულ ძეგლებს შორის. შეეცადეთ, აღმოაჩინოთ მათ შორის მსგავსებები და განსხვავებები;
- გაიხსენეთ ისტორიული მოვლენები (აჯანყებები, რევოლუციები და ა.შ.), სადაც ძირითადი მოთხოვნები უფლებათა აღიარებას, ან დაცვას ეხებოდა;
- იმსჯელეთ მსგავსი მოვლენების (აჯანყება, დემონსტრაცია, მიტინგი, რევოლუცია და ა.შ.) მნიშვნელობაზე ადამიანის უფლებათა აღიარების კუთხით.

- **რესურსი:** სახელმძღვანელო, საქართველოს მოქალაქეობა, გვ.38-47

- **აქტივობა:** იმსჯელეთ, გვ.38;

კითხვები:

- როგორ წარმოგიდგენიათ ამ ამბის გაგრძელების შესაძლო ვარიანტები მოქალაქეობის გარეშე? გააგრძელეთ ელენეს ამბავი.

- გაითვალისწინეთ, რომ საბერძნეთი არის ევროკავშირის ქვეყანა და იქ მოქმედებს უფიზო რეჟიმი. გაიხსენეთ, რას გულისხმობს იგი?
- რატომ დასჭირდა ელენეს ასეთ პირობებში ქვეყანაში არალეგალურად შესვლა?
- ემუქრება თუ არა ელენეს ტრეფიკინგის საფრთხე?
- რა შეიძლება დავასკვნათ ამ ისტორიიდან გამომდინარე?
- ხომ არ გახსენდებათ სხვა, ანალოგიური სიტუაციები? იქ როგორ განვითარდა მოვლენები?
- ტრეფიკინგის პრობლემა მხოლოდ ჩვენს მოქალაქეებს აწუხებთ?
- როგორი ტიპის დანაშაულებს მიეკუთვნება ტრეფიკინგი?

აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.42

აქტივობა: ტექსტზე მუშაობა (ინდივიდუალურად)

გაეცანით „საქართველოს მოქალაქეობა“-ს და მოამზადეთ ინფორმაცია ზეზვასთვის და მზიასთვის შემდეგი კითხვების გამოყენებით:

- რა შესაძლებლობები აქვთ ზეზვას და მზიას, რომ მიიღონ საქართველოს მოქალაქეობა?
- თქვენი აზრით, საქართველოს მოქალაქეობა მათ რომელი საფუძვლით შეიძლება მიენიჭოთ? რატომ ფიქრობთ ასე?
- როგორ იქნება დაცული მათი უფლებები?
- ვინ არ შეიძლება გახდეს საქართველოს მოქალაქე?

რეკომენდაცია მასწავლებელს: ეს ერთგვარი სიმულაციური პროცესია მოსწავლეთა წარმოსახვაზე, შემოქმედებითობაზე, კრიტიკული აზროვნებაზე დაკვირვებისთვის. რადგან ზეზვა და მზიას სიტუაცია მხოლოდ დაშვებაა, ამ კითხვებზე ზუსტი პასუხი არ არსებობს, მთავარია მოსწავლეებმა იმსჯელონ მოქალაქეობის მიღების შესაძლებლობებზე. შეიძლება შევამჯებლოთ ბიძგის მიმცემი კითხვები: ეკუთვნით თუ არა მათ მოქალაქეობა დაბადებით? მათ აქვთ რაიმე განსაკუთრებული დამსახურება საქართველოს წინაშე და ასე შემდეგ. მივცეთ მოსწავლეებს საშუალება იკამათონ განსხვავებულ პოზიციებზე, მოიშველონ არგუმენტები...

შეჯამება: საქართველოს მოქალაქეობის მიღების წესი რეგულირდება კონსტიტუციითა და კანონებით, მკაცრად განსაზღვრული პროცედურით.

დავალება: სახელმძღვანელოში მოცემული პარაგრაფიდან „მოქალაქეობის კონცეფციის ცვლილებები“, გვ.28-37; შეარჩიეთ მოქალაქეობის კონცეფციის განვითარების 2 ეტაპი და ცალკე ფურცელზე მოამზადეთ საინფორმაციო ტექსტი თითოეული ეტაპისთვის;

კითხვები:

- სად რომელ ისტორიულ გარემოში განვითარდა ეს ეტაპი?
- ვის და როგორ ენიჭებოდა მოქალაქეობა?
- რა პრივილეგიები ჰქონდათ, რა უფლებები?
- რა მოვალეობები ეკისრებოდათ?
- რამდენად იყო მოქალაქეობა ადამიანის ღირსების დაცვის გარანტი? რატომ ფიქრობთ ასე?
- რა უფლებები ჰქონდათ ქალებს?
- მოქმედებდა თუ არა რაიმე სამართლებრივი დოკუმენტი?
- შეადარეთ თქვენი მომზადებული ორი კონცეფცია ერთმანეთს: რა აქვთ საერთო და განსხვავებული?

ნაბიჯი 3. როგორ უზრუნველყოფს საზოგადოება/სახელმწიფო ადამიანის უფლებების დაცვას დავალებაში მოცემულ მოქალაქეობის ეტაპებზე? როგორია დაცვის საშუალებები/მექანიზმები? (მკვ.წ.2.3.)

რესურსი: სახელმძღვანელო, მოქალაქის უფლებები და მოვალეობები, გვ. 47-55

აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ.48

აქტივობა : იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.48

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.52

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.53

შეჯამება: განსაკუთრებულ ყურადღებას ვამახვილებთ გვ.48 -ზე არსებულ ჯგუფური სამუშაოს სიტუაცია 2-ზე, რომელიც ქალთა და გოგონათა მიმართ დისკრიმინაციას ეხება, ვავლებთ პარალელებს დღევანდელ კანონმდებლობასთან და რეალურ სიტუაციებთან.

შენიშვნა: ამ აქტივობების შეჯამებისას მოსწავლეების ყურადღებას ვამახვილებთ იმაზე, რომ ადამიანის უფლებები იცავს ინდივიდის უფლებებს, განსხვავებით „მესამე თაობის“ უფლებებისაგან, რომელთა წარმოშობა დაკავშირებულია გლობალურ პრობლემებთან (ეკოლოგიური, ჰუმანიტარული...). „მესამე თაობის“ უფლებებს მიეკუთვნება სოლიდარობის, ანუ კოლექტიური უფლებები: მშვიდობიან, ჯანსაღ და ეკოლოგიურად სუფთა გარემოში ცხოვრების, თვითგამორკვევის და სხვა უფლებები. კოლექტიური უფლებები არ არის ინდივიდის უფლებებისგან გამოყოფილი, რაც ნიშნავს, რომ კოლექტიური უფლებები წინააღმდეგობაში არ უნდა მოდიოდეს ინდივიდის უფლებებთან, არ უნდა ლახავდეს მის თავისუფლებას და ღირსებას, არ ზღუდავდეს მის სამართლებრივ სტატუსს. ამის შეხსენება მართებული იქნება შესაბამისი კონტექსტის მქონე სხვა კომპლექსური დავალების დროსაც.

რესურსი: 1.სახელმძღვანელო, „მოქალაქეობის კონცეფციის ცვლილებები“, გვ.28-37;
2.მოსწავლეთა მიერ მომზადებული საშინაო დავალებები;

აქტივობა: მართული პრაქტიკა; სახლში დამუშავებული ინფორმაციის საფუძველზე, მოქალაქეობის კონცეფციის განვითარების დროის ხაზის აგება.
დაფაზე გავლებულ დროის ხაზზე მასწავლებელს მონიშნული აქვს ეტაპები/თარიღები. მოსწავლეები წარმოადგენენ თავიანთ დავალებას და ფურცელს მიაკრავენ შესაბამის ეტაპზე.

შენიშვნა: დროის ხაზზე მონიშნული გვაქვს „2022 წელი-საქართველოც“ _ამ ეტაპის ინფორმაცია მოქალაქეობისა და უფლებების დაცვის შესახებ გონებრივი იერიშით, მოკლედ გადაგვაქვს დაფაზე.

აქტივობა: დისკუსია

კითხვები:

- როგორ დაკმაყოფილდება ზეზვას და მზიას ინტერესები (მოქალაქეობა, უფლებების დაცვა, თანასწორობის უზრუნველყოფა) თითოეულ გაჩერებაზე?
- სად, რომელ გაჩერებაზე იქნება უკეთესად დაცული მათი ინტერესები? რატომ ფიქრობთ ასე?
- როგორ ასახავთ ბუკლეტში/ სლაიდშოუში დავალებაში მითითებული პერიოდების დროინდელ მოქალაქეობის კონცეფციის ასპექტებს? როგორ შეიძლება მოამზადოთ ვიზუალური მასალა?

	რეკომენდაცია მასწავლებელს: შეიძლება, მოსწავლეებთან მოახდინოთ სიმულაცია და მოუყვეთ, რომ ერთმა მოსწავლემ მაგალითად თაბახის ფურცელი ორად გაკეცა და მიღებულ 4 გვერდზე გაჩერებები გადაანაწილა. ეს დაგჭირდებათ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსწავლეებს გაუჭირდათ საინტერესო იდეების გაჟღერება. ამ აქტივობების დასრულებით მოსწავლეები უკვე მზად არიან დავალების დამოუკიდებელი შესრულებისთვის. კიდევ ერთხელ ვამახვილებთ ყურადღებას იმაზე, რომ შეფასების კრიტერიუმებზე დაფიქრება მათ საშუალებას მისცემს თავად იყვნენ საკუთარი დავალების პირველი შემფასებლები და ამაში სწორედ კრიტერიუმები დაეხმარებათ. ასევე ვაცნობთ სადიაგნოსტიკო კითხვებს დანართი 1. გვ. 96 , რომელიც დავალების პრეზენტაციის გეგმად გამოადგებათ. მასწავლებელს კი ეხმარება პრეზენტაციის დროს თვალი მიადევნოს შეფასებისთვის მნიშვნელოვან მომენტებს და ამის საფუძველზე მოამზადოს განმავითარებელი შეფასება. სადიაგნოსტიკო კითხვები ყველა დავალებისთვის არის საერთო! რაც შეეხება განმავითარებელ შეფასებას: ქვესაკითხზე (გენდერული თანასწორობა) ორიენტირებით უნდა შემოწმდეს მოსწავლის ცოდნა ეროვნული სასწავლო გეგმის სამიზნე ცნება „დემოკრატიასთან“ მიმართებით, ეროვნული სასწავლო გეგმის შედეგების ტაქსონომიის გამოყენებით.		
გრძელვადიანი მიზანი სამიზნე ცნება და მასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	საკითხი: ადამიანისა და მოქალაქის უფლებები; ქვესაკითხი: გენდერული თანასწორობა ქვეცნებები: ადამიანის უფლებები დემოკრატიის პრინციპები	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები • როგორ ავსახო საგაზეთო სტატიაში საქართველოში არსებული გენდერული სტერეოტიპები და მათი გავლენა ადამიანის უფლებებზე და დემოკრატიის პრინციპების დაცვაზე?	შუალედური სასწავლო მიზანი კომპლექსური დავალების პირობა
დემოკრატია (ადამიანის უფლებები, სამართლებრივი დოკუმენტები,	კომპლექსური დავალების დამუშავების ეტაპები (რესურსები, აქტივობები): I ეტაპი: კომპლექსური დავალების ფორმა ნაბიჯი 1. როგორ უნდა წარმოვაჩინო საკუთარი ცოდნა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით? რესურსი. სახელმძღვანელო, გვ. 7-9 (აირჩიეთ დავალება)		დავალება 2. კომპლექსური დავალების პირობა

დემოკრატიის პრინციპები) შედეგები: (მოქ.საშ.1,2,3,4) 5. ყველა ადამიანი იბადება თავისუფალი და თანასწორი, საკუთარი ღირსებითა და უფლებებით; 6. ადამიანს აქვს სამოქალაქო-პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და კოლექტიური უფლებები; საქართველოს კონსტიტუცია და საერთაშორისო დოკუმენტები (დეკლარაციები	აქტივობა: კომპლექსური დავალების პირობის გაცნობა, დავალების ტექსტის აღქმისა და პირობის გააზრებისთვის; მოსწავლეთა გამოცდილების მიხედვით, შესაძლებელია მართული პრაქტიკის გამოყენებაც. კითხვები: • რას ეხება დავალება? რას ითხოვს თქვენგან ამ დავალების შესრულება? • რა იცით, რა შეგიძლიათ უკვე ამ მიმართებით? • რას ნიშნავს გენდერული სტერეოტიპი? • რა ცოდნა და უნარები დაგჭირდებათ კიდეც, რომ შეძლოთ ამ დავალების შესრულება? რესურსი: 1. როგორ შევექმნათ სტატია; 2. როგორ იწერება სტატია https://www.living-democracy.com/ge/textbooks/volume-3/part-3/unit-7/student-handout-6/ 3. როგორ დავწეროთ სტატია? იხილეთ: დანართი 4. გვ. 98 აქტივობა: კითხვა-პასუხი კითხვები: • რა არის სტატია? • რა ნაწილებისაგან შედგება სტატია? • რა საერთო და განმასხვავებელი მახასიათებლები აქვთ სტატიას და ინფორმაციას/ ნიუსს? • რა მიზანს ისახავს სტატია? • რა შედეგს შეიძლება მიაღწიოთ ამ სტატიის გასაჯაროებით? • როგორ დაგეგმავთ თქვენს პროდუქტს? • როგორი სტრუქტურა ექნება მას? • რა უნდა გაითვალისწინოთ, რომ თქვენმა პროდუქტმა მეტი ინტერესი გამოიწვიოს? დამაჯერებლად აღიქმებოდეს?	წარმოდგინეთ, რომ ხართ ჟურნალისტი და უნდა მოამზადოთ საგაზეთო სტატია (200-250 სიტყვა), რომელშიც ასახავთ საქართველოში არსებულ გენდერულ სტერეოტიპებს და მათ გავლენას დემოკრატიის პრინციპებზე. სტატიაში შეგიძლიათ გამოიყენოთ მომდევნო გვერდზე მოცემული ინფორმაცია და ახალგაზრდების მოსაზრებები. იხ. დანართი 3. გვ. 97 ; ნაშრომში/ნაშრომის პრეზენტაციისას ხაზგასმით წარმოაჩინეთ: • სტატიაში განხილულ სიტუაციებში როგორ არის დაცული/დარღვეული დემოკრატიის პრინციპები, თავისუფლება, თანასწორობა, ადამიანის ღირსება და რა გავლენას ახდენს ეს დემოკრატიის ხარისხზე? (მკვ.წ. 1. 4.) • როგორ იცავს/არღვევს
---	--	---

, კონვენციები) ამ უფლებების დაცვას უზრუნველყოფს; 7. დემოკრატიულ საზოგადოებაში / სახელმწიფოში ადამიანის უფლებები უმთავრესი ღირებულებაა; 8. დამოკრატია ეფუძნება ფუნდამენტურ პრინციპებს (თანასწორობა, კანონის უზენაესობა, გამჭვირვალობა, ხელისუფლების დანაწილება, სამართლიანი არჩევნები, პასუხისმგებლობა, ინკლუზიურობა, არაძალადობრი	• რა შეიძლება გავაკეთოთ სტატიის ვიზუალური მასალით გაფორმებისთვის? ამის შემდეგ თანხმდებით დავალების წარდგენის პირობებზე და ვადებზე; II ეტაპი: კომპლექსური დავალების შინაარსი ნაბიჯი 1. სტატიაში განხილულ სიტუაციებში როგორ არის დაცული/დარღვეული დემოკრატიის პრინციპები, თავისუფლება, თანასწორობა, ადამიანის ღირსება და რა გავლენას ახდენს ეს დემოკრატიის ხარისხზე? (მკვ.წ. 1. 4.) რეკომენდაცია მასწავლებელს: ეს რეკომენდაცია გასათვალისწინებელია ყველა კომპლექსურ დავალებაზე მუშაობის დროს. კომპლექსური დავალების ქვესაკითხიდან მომდინარეობს აქცენტები, რომლითაც მუშავდება ქეისები, თეორიული მასალა, წარიმართება აქტივობები და ბოლოს, ხდება შეფასება. რესურსი: სახელმძღვანელო, რას ნიშნავს იყო მოქალაქე? გვ.19-18 (წინარე ცოდნის გააქტიურება) რეკომენდაცია მასწავლებელს: ამ პარაგრაფის დამუშავება ძირითადად წინარე ცოდნის (მოქალაქეობის არსი, დემოკრატიის პრინციპები) გააქტიურებას ემსახურება და ირიბ კავშირშია დავალებასთან.) აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ. 9 გაინაწილეთ ქვემოთ მოცემული ინფორმაციები ცნობილი ადამიანების შესახებ, გაეცანით და იმსჯელეთ: კითხვები: • ინფორმაციიდან გამომდინარე, როგორი მოქალაქეობრივი პოზიციის მატარებელი და ხელშემწყობი იყო ეს პიროვნება? დაასახელეთ კონკრეტული არგუმენტები. • რა დამოკიდებულებას ამჟღავნებდა თითოეული მათგანი ადამიანისა და მოქალაქის უფლებების/ მოვალეობების მიმართ? დაასაბუთეთ. • როგორია მათი პოზიცია გენდერულ, სოციალურ თანასწორობასთან, მრავალფეროვნებასთან მიმართებით?	საზოგადოება/სახელმწიფო ამ სიტუაციებში მოქალაქის უფლებებს? როგორია ამ უფლებათა დაცვის სამართლებრივი საფუძვლები, საშუალებები /ბერკეტები?(მკვ.წ.2. 3.) რჩევა: გარდა სახელმძღვანელოში მოცემული ინფორმაციისა, სასურველია გამოიყენოთ თქვენთვის ცნობილი სიტუაციები; სიტუაციების აღწერისას შეცვალეთ მაიდენტიფიცირებელი მონაცემები (სახელი, გვარი, მისამართი ...) შეგიძლიათ, გამოიყენოთ თვალსაჩინო მასალა (ფოტო, ნახატი, დიაგრამა...) კომპლექსური დავალების განმავითარებელი შეფასების ინსტრუმენტი იხილეთ დანართი 5. გვ. 99-100
--	--	--

ვი მეთოდებით მოქმედება, ტოლერანტობა), რომელთა დაცვის გარეშეც დემოკრატიულ სახელმწიფო ფუნქციონირებას ვერ შეძლებს.	• გაიხსენეთ მსგავსი პიროვნებები ცხოვრებიდან, ლიტერატურიდან; რა აქვთ საერთო? როგორ ეხმიანებიან ისინი გენდერული თანასწორობის თემას? აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.14 თქვენი აზრით, შეიძლება მოქალაქეობრივი ეწოდოს შემდეგ ქმედებებს? გამოიყენეთ სქემა _დემოკრატიის პრინციპები (16 გვ) და ქვემოთ მოტანილი სიტუაციები შეუსაბამეთ დემოკრატიის პრინციპებს. აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში. გვ.16 აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.16 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.17 რეკომენდაცია მასწავლებელს: უკანასკნელი 4 აქტივობა ემსახურება დემოკრატიის პრინციპების შესახებ ცოდნის გააქტიურებას და შესაძლებელია, ყველა არ შესრულდეს, მაგრამ იმაში დასარწმუნებლად, როგორ აკავშირებენ მოსწავლეები დემოკრატიის პრინციპებს ცხოვრებასთან, განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მათგან გახსენებულ სიტუაციებს, რომლებიც ადამიანის თავისუფლებას, თანასწორობას და ღირსებას უკავშირდება. შემდეგ კი გააანალიზონ, რა მნიშვნელობა აქვს ამ პრინციპების დაცვას სახელმწიფოს დემოკრატიულობის ხარისხის განსაზღვრისთვის. აქტივობა: შემაჯამებელი დისკუსია (სახელმძღვანელოში არ არის); კითხვები: თქვენი აზრით, როგორ უზრუნველყოფს დემოკრატიის პრინციპების დაცვა მოქალაქის თავისუფლებას, თანასწორობას, ღირსებას? • ჩამოთვალეთ რა უფლება-მოვალეობები აქვს საქართველოს მოქალაქეს? • რას ნიშნავს იყო აქტიური მოქალაქე? • ამ უფლებებისა და პრინციპების განხორციელების პროცესში რა ბარიერები შეიძლება შეხვდეთ ქალებსა და გოგონებს სტერეოტიპების გამო? შეჯამება: დემოკრატიის პრინციპები წარმოადგენს საფუძველს, როგორც ადგილობრივი, ასევე საერთაშორისო დოკუმენტებისათვის, რომელიც ადამიანის უფლებებს ეხება. საერთაშორისო დოკუმენტები და ადგილობრივი კანონები იცავს
--	---

ქალთა და გოგონათა უფლებებს, მაგრამ მათ მიმართ დისკრიმინაცია მაინც ხორციელდება. რა უნდა შეიცვალოს ამ მიმართებით?

რესურსი: სახელმძღვანელო, შემოდგომა უფლებების დაცვა, გვ.19-27

აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ.19

კითხვები:

გაეცანით ქვემოთ მოცემულ სიტუაციას „რთული არჩევანი“, უპასუხეთ კითხვებს:

- რა კონკრეტული და საზოგადოებრივი პრობლემა/პრობლემები იკვეთება მოცემულ სიტუაციაში? რა მიანიშნებს ამ პრობლემებზე? (**გენდერული სტერეოტიპები, ქალთა და გოგონათა უფლებების დარღვევა, შრომის კოდექსის დარღვევა, ოჯახური ძალადობა ...**)
- ილახება თუ არა ადამიანის მოქალაქის უფლებები? თუ კი, რომელი და დაასახელეთ არგუმენტები?
- ვისი მხრიდან ილახება ეს უფლებები? როგორია საზოგადოების/სახელმწიფოს როლი ასეთ სიტუაციებში? დაასაბუთეთ.
- დემოკრატიის რომელ პრინციპს/პრინციპებს არღვევს ეს პრობლემები?
- რა დონეზე იჩენს თავს გენდერული სტერეოტიპები (**ინდივიდის, ოჯახის, საზოგადოების, სახელმწიფოს, გლობალურ დონეზე**)?
- რა მიგაჩნიათ გენდერული სტერეოტიპების სათავედ? (**დრომოჭმული ტრადიციები, განათლების, ცნობიერების დაბალი დონე**),
- წარმოიდგინეთ თავი ამ სიტუაციის რომელიმე პერსონაჟის როლში, ისაუბრეთ თქვენს განცდებზე და დაიცავით თქვენი პოზიცია.
- თქვენი აზრით, რა ბერკეტები არსებობს მსგავსი სიტუაციებისგან თავდასაცავად? (**კონსულტაცია გენდერის თემაზე მომუშავე ადვოკატთან, ა/ს ორგანიზაციასთან, თვითმმართველობასთან არსებულ გენდერულ კომისიასთან (როცა სამსახურზე უთხრეს, ქალი არ გვინდაო), შესაბამის კანონებში გარკვევა...**)
- რა რჩევას მისცემდით მარიამს, რომელიც სერიოზული დილემის წინაშე დგას? დაასახელეთ არგუმენტები.
- მოიფიქრეთ სიტუაციის გაგრძელების თქვენეული ვარიანტი.
როგორ გამოიყენებთ მიღებულ ინფორმაციასა და დასკვნებს თქვენს სტატიაში, რომ მკითხველმა საქართველოში გენდერული თანასწორობის რეალური სურათი დაინახოს?

რეკომენდაცია მასწავლებელს: ამ სიტუაციაზე დისკუსიით მოსწავლეების ყურადღებას მიმართავთ დავალების ქვესაკითხის _ გენდერული თანასწორობის კონკრეტულ დამუშავებაზე. მოსწავლეები დამხმარე კითხვებით მიგვყავს გენდერული თანასწორობის „არა მაგალითების“ გამოკვეთამდე, რაც მათ ეხმარება მივიდნენ დასკვნამდე, რომ საქართველოში სამართლებრივი ნორმებით დაცულია გენდერული თანასწორობა, მაგრამ საზოგადოებაში ჯერ კიდევ არ არის დამღეული გენდერული სტერეოტიპები, რაც ხშირად ქმნის პრობლემას. ამიტომ საჭიროა მოსახლეობის ინფორმირება, ცნობიერების ამაღლება, დადებითი მაგალითების პოპულარიზაცია.

აქტივობა: გაიხსენეთ, გვ.21

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ. 21-24

კითხვები:

თქვენი აზრით, რაზე მეტყველებს ეს ისტორია და მისი შემდგომი განვითარება?

- როგორ წარიმართებოდა მოვლენები საერთაშორისო ადვოკატირება ან უფლებადამცველი ორგანიზაციები რომ არ არსებობდეს?
- რომელი ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციების ჩართულობა იკვეთება ამ ისტორიებში?
- თქვენი აზრით, რატომ ხდება საჭირო სტრასბურგის სასამართლოსთვის მიმართვა, როცა ჩვენი ქვეყანა დემოკრატიული სახელმწიფოა და კანონმდებლობა ისედაც ითვალისწინებს მსგავს საკითხებს?
- რა ამოძრავებს ევროპულ სასამართლოს მსგავსი გადაწყვეტილებების მიღებისას?
- რა ამოძრავებს ადვოკატირების წარმმართველ ორგანიზაციას?
- როგორ ხდება გადაწყვეტილების სისრულეში მოყვანა?
- კონტროლდება თუ არა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ გადაწყვეტილების სისრულეში მოყვანის საკითხები?

როგორ გამოიყენებთ მიღებულ ინფორმაციასა და დასკვნებს კომპლექსური დავალების შესრულებისას?

აქტივობა: მოდელირება, სახელმძღვანელო, გვ.26-27;

დავალება: შინ გაეცანით პარაგრაფს „ მოქალაქეობის კონცეფციის ცვლილებები“, გვ.28-37 და მოამზადეთ პრეზენტაცია „ ქალთა და მამაკაცთა უფლებები სხვადასხვა ისტორიულ ეტაპზე“

ნაბიჯი 2. როგორ იცავს/არღვევს საზოგადოება/სახელმწიფო ამ სიტუაციებში მოქალაქის უფლებებს? როგორია ამ უფლებათა დაცვის სამართლებრივი საფუძვლები, საშუალებები/ბერკეტები?(მკვ.წ.2. 3.)

რესურსი: მოსწავლეთა პრეზენტაციები;
აქტივობა : პრეზენტაცია

აქტივობა : დისკუსია
კითხვები:

- რომელ ისტორიულ ეტაპზე გააქტიურდა ქალთა უფლებები?
- რაში გამოიხატებოდა ეს უფლებები?
- საიდან იღებს სათავეს ქალთა მიმართ დისკრიმინაციული სტერეოტიპები?
- წარსული გამოცდილებიდან მამაკაცთა მიმართ რომელი დისკრიმინაციული სტერეოტიპები იღებს სათავეს ?
- **როგორ გამოიყენებთ თქვენს სტატიაში მიღებულ ინფორმაციასა და დასკვნებს?**

რესურსი: სახელმძღვანელო, საქართველოს მოქალაქეობა, გვ.38-47

აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.38;
შეკითხვები:

- როგორ წარმოგიდგენიათ ამ ამბის გაგრძელების შესაძლო ვარიანტები მოქალაქეობის გარეშე? გააგრძელეთ ელენეს ამბავი.
- გაითვალისწინეთ, რომ საბერძნეთი არის ევროკავშირის ქვეყანა და იქ მოქმედებს უვიზო რეჟიმი. გაიხსენეთ, რას გულისხმობს იგი?
- რატომ დასჭირდა ელენეს ასეთ პირობებში ქვეყანაში არალეგალურად შესვლა?
- ემუქრება თუ არა ელენეს ტრეფიკინგის საფრთხე?
- რა შეიძლება დაეკისვინათ ამ ისტორიიდან გამომდინარე?
- ხომ არ გახსენდებათ სხვა, ანალოგიური სიტუაციები? იქ როგორ განვითარდა მოვლენები?
- ტრეფიკინგის პრობლემა მხოლოდ ჩვენს მოქალაქეებს აწუხებთ?
- როგორი ტიპის დანაშაულებს მიეკუთვნება ტრეფიკინგი?

აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.46

რესურსი: სახელმძღვანელო, მოქალაქის უფლებები და მოვალეობები, გვ. 48-49

აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ.42

აქტივობა : იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.42

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.46

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.47

შეჯამება: განსაკუთრებულ ყურადღებას ვამახვილებთ „მაიას ოცნებაზე“ (მე-40 გვ იმუშავეთ ჯგუფებში) და ბოლო ჯგუფურ სამუშაოზე, რომელიც ქალთა მიმართ დისკრიმინაციას ეხება, ვაფლავებთ პარალელურ დღევანდელ კანონმდებლობასთან და რეალურ სიტუაციებთან.

ამ აქტივობების შეჯამებისას მოსწავლეების ყურადღებას ვამახვილებთ იმაზე, რომ ადამიანის უფლებები იცავს ინდივიდის უფლებებს, განსხვავებით „მესამე თაობის“ უფლებებისაგან, რომელთა წარმოშობა დაკავშირებულია გლობალურ პრობლემებთან (ეკოლოგიური, ჰუმანიტარული...). „მესამე თაობის“ უფლებებს მიეკუთვნება სოლიდარობის, ანუ კოლექტიური უფლებები: მშვიდობიან გარემოში ცხოვრების, ჯანსაღ და ეკოლოგიურად სუფთა გარემოში ცხოვრების, თვითგამორკვევის და სხვა უფლებები. კოლექტიური უფლებები არ არის ინდივიდის უფლებებისგან გამოყოფილი, რაც ნიშნავს, რომ კოლექტიური უფლებები წინააღმდეგობაში არ უნდა მოდიოდეს ინდივიდის უფლებებთან, არ უნდა ლახავდეს მის თავისუფლებას და ღირსებას, არ ზღუდავდეს მის სამართლებრივ სტატუსს. ამის შესენება მართებული იქნება შესაბამისი კონტექსტის მქონე სხვა კომპლექსური დავალებების დროსაც.

რეკომენდაცია მასწავლებელს:

ამ აქტივობების დასრულებით მოსწავლეები უკვე მზად არიან დავალების დამოუკიდებელი შესრულებისთვის. ცხადია, კიდევ ერთხელ ვამახვილებთ ყურადღებას იმაზე, რომ შეფასების კრიტერიუმებზე დაფიქრება მათ საშუალებას მისცემს თავად იყენონ საკუთარი დავალების პირველი შემფასებლები და ამაში შეფასების კრიტერიუმები დაეხმარება.

კიდევ ერთხელ ვამახვილებთ ყურადღებას იმაზე, რომ შეფასების კრიტერიუმებზე დაფიქრება მათ საშუალებას მისცემს თავად იყენონ საკუთარი დავალების პირველი შემფასებლები და ამაში სწორედ კრიტერიუმები დაეხმარებათ.

ასევე ვაცნობთ სადიაგნოსტიკო კითხვებს, იხ. **დანართი 1.** გვ. 95 რომელიც დავალების პრეზენტაციის გეგმად გამოადგებათ. მასწავლებელს კი ეხმარება პრეზენტაციის დროს თვალი მიადევნოს შეფასებისთვის მნიშვნელოვან მომენტებს და ამის საფუძველზე მოამზადოს განმავითარებელი შეფასება.
სადიაგნოსტიკო კითხვები ყველა დავალებისთვის არის საერთო!

რაც შეეხება განმავითარებელ შეფასებას: ქვესაკითხზე (გენდერული თანასწორობა) ორიენტირებით უნდა შემოწმდეს მოსწავლის ცოდნა ეროვნული სასწავლო გეგმის სამიზნე ცნება „დემოკრატიასთან“ მიმართებით, ეროვნული სასწავლო გეგმის შედეგების ტაქსონომიის გამოყენებით.

სამიზნე ცნება _ სამოქალაქო მონაწილეობა ერთი დავალება!			აირჩიეთ ერთ-
გრძელვადიანი მიზანი სამიზნე ცნება და მასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	საკითხი • გლობალიზაცია ქვესაკითხი: საერთაშორისო ორგანიზაცია _ „მსოფლიო მოქალაქე“ ქვეცნება: მოხალისეობა	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები • როგორ ავსახო მისიის ტექსტში საერთაშორისო ორგანიზაციის მიზანი და ამ მიზნის მისაღწევად სამოქალაქო მონაწილეობის შერჩეული ფორმის, სტრატეგიებისა და აქტივობების მიზანშეწონილობა?	შუალედური სასწავლო მიზანი კომპლექსური დავალების პირობა
სამოქალაქო მონაწილეობა შედეგები: (მოქ.საშ.2,4) 1. დემოკრატიული საზოგადოება არის სამოქალაქო საზოგადოება რომელიც აქტიური მოქალაქეებისგან შედგება; 2. სამოქალაქო მონაწილეობა საზოგადოებრივ საჭიროებებზე/ქვეყანაზე ზრუნვის საშუალებაა; 3. აქტიური მოქალაქეები სხვადასხვა გზით (სოციალური პროექტების დაგეგმვა-განხორციელებით, მოხალისეობრივი	კომპლექსური დავალების დამუშავების ეტაპები (რესურსები, აქტივობები): I ეტაპი: კომპლექსური დავალების ფორმა ნაბიჯი 1. როგორ უნდა წარმოვაჩინო საკუთარი ცოდნა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით? რესურსი: ორგანიზაციის მისიის წიგნში https://transparency.ge/ge/misia რეკომენდაცია მასწავლებელს: ამ პროდუქტის შესახებ მცირე ინფორმაცია იხილეთ, დანართი 7. გვერდი 103. შეკითხვები: • გასაგებია თუ არა დავალების პირობა? რის გაკეთებას ითხოვს თქვენგან? • რას ნიშნავს მისია? • როგორ წარმოგიდგენიათ რა ინფორმაცია უნდა იყოს ორგანიზაციის მისიაში? • რაზე მიგანიშნებთ დავალების პირობა, შეფასების კრიტერიუმები, რა უნდა ასახოთ მისიის ტექსტში? • როგორ წარმოგიდგენიათ მისიის ტექსტის გეგმა? როგორც წესი, მოსწავლეებს პირველი ეტაპის ბოლოს შევახსენებთ, რომ დავალების წარდგენა მოუწევთ და ორგანიზაციის მისია შეუძლიათ მოამზადონ ხელნაწერის	დავალება 1 კომპლექსური დავალების პირობა წარმოიდგინეთ, რომ თქვენ, როგორც გლობალურ მოქალაქეს გაქვთ სურვილი შექმნათ სრულიად ახალი საერთაშორისო ორგანიზაცია, რომელიც ერთი რომელიმე გლობალური პრობლემის მოგვარებაზე იზრუნებს. ჩამოაყალიბეთ ამ ორგანიზაციის ძირითადი მისია	

საქმიანობით, ადვოკატირებით, ლობირებით) ზრუნავენ საზოგადოებრივი პრობლემების მოგვარებაზე. ამ დროს ისინი თანამშრომლობენ ერთმანეთთან, საზოგადოებრივ ინსტიტუტებთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, სახელმწიფო სტრუქტურებთან; 4. სამოქალაქო მონაწილეობის დროს მნიშვნელოვანია სხვა ადამიანების ინტერესების გათვალისწინება; 5. სამოქალაქო მონაწილეობა გამოიხატავს ძალადობრივ ქმედებებს.	სახით ან ელექტრონულად. შევასხენებ სადიაგნოსტიკო კითხვებსაც (დანართი 1. გვ. 95), რომელიც პრეზენტაციის მომზადებისას უნდა გაითვალისწინონ. II ეტაპი: კომპლექსური დავალების შინაარსი ნაბიჯი 1. რამდენად აქტიურები არიან თქვენი თანამოაზრეები, რომელ გლობალურ საჭიროებას/პრობლემას უკავშირებთ თქვენს საქმიანობას და რატომ მიგაჩნიათ, რომ ეს მნიშვნელოვანია? (მკვ.წ.1.2.) აქტივობა: გონებრივი იერიში (წინარე ცოდნის გააქტიურება) კითხვები: • რა არის გლობალიზაცია? • დაასახელეთ კონკრეტული მაგალითი, რომლითაც პირადად აღიქვამთ გლობალიზაციას. • რამ განაპირობა გლობალიზაციის პროცესი? რამ დააჩქარა? • როგორ გესმით გამოთქმა „მსოფლიო დაპატარავდა“? რესურსი: სახელმძღვანელო, „ნუ აღმართავ მესერს“, გვ.58 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.58 კითხვები: აქ მოთხრობილი და თქვენთვის ცნობილი სხვა ისტორიებიდან გამომდინარე, • როგორია მოხალისეების როლი საზოგადოების, ქვეყნის ცხოვრებაში? • როგორი ადამიანები ხდებიან მოხალისეები? რატომ? • რა უნარები უნდა ჰქონდეს ადამიანს, რომელსაც მოხალისეობა სურს? • რა სარგებელი შეიძლება ჰქონდეს მოხალისეს თავისი საქმიანობით? • თუ ყოფილხართ მოხალისე, ან როგორ წარმოგიდგენიათ თქვენი თავი ამ როლში? • თუ დასწრებიხართ მოხალისე-განმანათლებელთა ტრენინგზე? როგორ შეაფასებდით მათ ეფექტიანობას? • როგორ ფიქრობთ მოხალისეს შეუძლია მარტო შეასრულოს თავისი ჩანაფიქრი თუ სხვებთან ერთად? • მოცემულ ისტორიაში მოხალისეობის რომელი ფორმა გამოყენებული? სად არის გაერთიანებული მთხრობელის ძმა?	(დაახლოებით 300 სიტყვა) , რომელშიც ასახული იქნება თქვენი ორგანიზაციის მიზანი და მისი განხორციელების გზები (რას გაიზიარებთ საერთაშორისო ორგანიზაციების არსებული გამოცდილებიდან და რა სიახლე გექნებათ). ნაშრომში/ ნაშრომის პრეზენტაციისას ხაზგასმით წარმოაჩინეთ: • რამდენად აქტიურები არიან თქვენი თანამოაზრეები, რომელ გლობალურ საჭიროებას/პრობლემას უკავშირებთ თქვენს საქმიანობას და რატომ მიგაჩნიათ, რომ ეს მნიშვნელოვანია?
--	---	--

	• როგორია ამ ორგანიზაციის მიზნები? ლოკალურ საჭიროებებს ეხმიანება თუ გლობალურს? • თქვენ და თქვენი თანატოლები რის გაგებას ისურვებდით მოხალისეობისა და გლობალური მოქალაქეობის შესახებ? • რა კავშირს ხედავთ გლობალიზაციასა და გლობალურ მოქალაქეობას შორის? აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.61 აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ.64 რეკომენდაცია მასწავლებელს: ზემოთ მითითებული ყველა აქტივობის დეტალური პირობა, კითხვები მოსწავლის წიგნშია მოცემული. ამ აქტივობების წარმართვის შემდეგ შეჯამებას ვაკეთებთ დისკუსიით. აქტივობა: დისკუსია კითხვები: • თქვენი აზრით, ცხოვრების რომელ სფეროებს ეხება გლობალიზაცია? (პოლიტიკა, ეკონომიკა, უსაფრთხოება, სოციალური სფერო, ხელოვნება, პირადი ურთიერთობები, საზოგადოება...) • რა საერთო პრობლემები აქვს საერთაშორისო საზოგადოებას? (ბუნებრივი კატაკლიზმები, კლიმატური ცვლილებები, სასმელი წყლის პრობლემა, პანდემიები, შიდსი, შეიარაღებული კონფლიქტები, ომები, ტრანსნაციონალური დანაშაულობები (ტრეფიკინგი, ქაღალთა და გოგონათა ექსპლუატაცია, ბავშვთა შრომა, კიბერდანაშაულები), დისკრიმინაცია, სიღატაკე...) • რა საჭიროებები და მოთხოვნილებები აქვთ ადამიანებს? • რა საერთო საჭიროებები აქვთ განსხვავებულ ადამიანებს? (ჯანმრთელობა, კეთილდღეობა, ოჯახი, განათლება, უსაფრთხოების, მიკუთვნებულობის განცდა...) • ზემოთ დასახელებული პრობლემებიდან რომელი უფრო უზღუდავს მათ ამ საჭიროებების და მოთხოვნილებების დაკმაყოფილებას? • როგორ ფიქრობთ, გლობალიზაცია ხელს უწყობს თუ უშლის ამ პრობლემების წარმოშობას ან მოგვარებას? რატომ? • ეს პრობლემები სახელმწიფოების, თემის დონეზე თუ აწუხებთ მოქალაქეებს? • რას აკეთებენ მოქალაქეები, როცა სახელმწიფოები არ/ვერ აგვარებენ პრობლემებს? • ვინ, როგორი ადამიანები იწყებენ გლობალურ პრობლემებზე ფიქრს და ზრუნვას? • რა შეიძლება გააკეთონ მოქალაქეებმა გლობალური პრობლემების მოსაგვარებლად?	(მკვ.წ.1.2.) • რატომ მიიჩნით საერთაშორისო ორგანიზაცია ამ პრობლემაზე მუშაობის ყველაზე ეფექტურ ფორმად და ვისი მხარდაჭერის იმედი გაქვთ, ვისთან აპირებთ თანამშრომლობას? როგორ და რატომ?(მკვ.წ.3.) • როგორ გაითვალისწინებთ საქმიანობაში სხვა ადამიანების ინტერესებს და არაძალადობრივი იქნება თუ არა თქვენი ქმედებები?(მკვ.წ. 4.5.) რჩევა: სურვილის შემთხვევაში,
--	---	---

	• თქვენ თუ შეგიტანიათ რაიმე წვლილი ასეთი პრობლემების მოგვარებაში/შემცირებაში? როგორ? • კიდევ რა შეიძლება გაკეთდეს? • დისკუსიის შედეგად მიღებული ინფორმაციიდან და დასკვნებიდან რას გამოიყენებთ დავალების შესასრულებლად და როგორ? რეკომენდაცია მასწავლებელს: ა)სასურველია, მოსწავლეთა მიერ დასახელებული გლობალური პრობლემები ჩამოწეროთ ფლიფჩარტზე ან სხვა დიდ ფურცელზე, რომელსაც შემდეგ გაკვეთილებზეც შეავსებთ და გამოიყენებთ. ბ)მოსწავლეებს საშინაო საკითხავად ეძლევათ სახელმძღვანელოში, გვ. 66-70 მოცემული ჰიუ ევენსის სტატია – “საერთაშორისო ორგანიზაცია “მსოფლიო მოქალაქე” დავალება: ყურადღებით გაეცანით სახელმძღვანელოში, გვ. 66-70 მოცემულ ჰიუ ევენსის სტატიას – “საერთაშორისო ორგანიზაცია “მსოფლიო მოქალაქე” , მოემზადეთ შემდეგ გაკვეთილზე მის საფუძველზე დისკუსიისთვის; ნაბიჯი 2. რატომ მიიჩნიეთ საერთაშორისო ორგანიზაცია ამ პრობლემაზე მუშაობის ყველაზე ეფექტურ ფორმად და ვისი მხარდაჭერის იმედი გაქვთ, ვისთან აპირებთ თანამშრომლობას? როგორ და რატომ?(მკვ.წ.3.) რესურსი: სახელმძღვანელო, „გლობალური მოქალაქე“, გვ. 66-70 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.66 შეკითხვები: • მსოფლიოში საკუთარი ადგილის ახლებური გააზრება როგორ განაწყობს ადამიანებს უკიდურეს სიღარიბესთან, კლიმატის ცვლილებებთან, გენდერულ თანასწორობასა და სხვა პრობლემებთან საბრძოლველად? • რას ნიშნავს გლობალური მოქალაქე? • როგორ დაინახეთ გლობალური მოქალაქის როლი და შესაძლებლობები სტატიის მიხედვით? • როგორ ეხმარება გლობალური მოქალაქის ხედვა და საქმიანობა დემოკრატიის პრინციპებს? • როგორ ჩამოაყალიბებთ მოკლედ ორგანიზაცია „მსოფლიო მოქალაქის“ მისიას? • რა იყო ახალი და საინტერესო თქვენთვის ამ სტატიაში? რატომ? • მიღებული ინფორმაციიდან და დასკვნებიდან რას გამოიყენებთ დავალების	შეგიძლიათ მოამზადოთ ორგანიზაციის ლოგო და სლოგანიც. კომპლექსური დავალების განმავითარებელი შეფასების ინსტრუმენტი იხილეთ დანართი 6. გვერდი 101-102;
--	--	---

შესასრულებლად და როგორ?

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ. 71 **მსოფლიო მოქალაქეობის „გვირილა“**

რეკომენდაცია მასწავლებელს: მოსწავლეები ქმნიან 4 ჯგუფს, მათ ურიგებთ წინასწარ მომზადებულ „გვირილის“ თითო ფურცელს, რომელზეც სათაურად აწერია ამ ჯგუფის საკითხი (**ჯგუფი 1.** გლობალური პრობლემები და მათი შედეგები; **ჯგუფი 2.** როგორი მოქალაქეები ზრუნავენ ამ პრობლემებზე და რა მოტივაციით; **ჯგუფი 3.** სამოქალაქო მონაწილეობის რა ფორმებს, რა აქტივობებს მიმართავენ მოქალაქეები; **ჯგუფი 4.** აქტივობების განხორციელების რა ინსტრუმენტები და ბერკეტებია გამოყენებული) აწერია. შესაძლებელია, მოსწავლეთა რაოდენობის მიხედვით შექმნათ მე-5 ჯგუფიც და დაამატოთ „ფურცელი“ „ვისთან თანამშრომლობენ გლობალური მოქალაქეები“. **პირველ ეტაპზე** თითოეული ჯგუფი ჰიუ ევენსის სტატიის მიხედვით (შეუძლიათ დაამატონ თავიანთი მოსაზრებებიც), ფურცელზე შეიტანს შესაბამის ჩამონათვალს. განსჯისა და ჩაწერისთვის მათ მიეცემათ 10 წუთი,

მეორე ეტაპზე „გვირილის ფურცლები“ უნდა გადასცენ მომდევნო ჯგუფს 2 წუთით, თავიანთი ვარიანტების დამატებისთვის. ასე წრიულად მოძრაობს „ფურცლები“, სანამ „დედა“ ჯგუფს არ დაუბრუნდება, მათ კიდევ ეძლევათ 1 წუთი, რომ გაეცნონ დამატებებს და პრეზენტაცია მოახდინონ. შეიძლება ჯგუფებს ჰქონდეთ განსხვავებული მოსაზრებებიც, რაზეც ინტერაქციის საშუალება მიეცემათ. პრეზენტაციის შემდეგ ყველა ჯგუფი თავის ფურცელს აკრავს „გვირილის გულთან“, რომელიც წინასწარ არის გაკრული წარწერით: მსოფლიო მოქალაქეობის „გვირილა“. ეს რესურსი დავალების დასრულებამდე სასურველია იყოს გაკრული, რადგან შეიცავს დავალების შესრულებისთვის საჭირო სტრუქტურირებულ ინფორმაციას.

აქტივობა: შემაჯამებელი დისკუსია

კითხვა:

- დღეს მიღებული ინფორმაციიდან და დასკვნებიდან რას გამოიყენებთ დავალების შესასრულებლად და როგორ?

ნაბიჯი 3. როგორ გაითვალისწინებთ საქმიანობაში სხვა ადამიანების ინტერესებს და არაძალადობრივი იქნება თუ არა თქვენი ქმედებები?(მკვ.წ.4.5.)

რესურსი: სახელმძღვანელო, „გლობალური მოქალაქე“, „ეს საინტერესოა“ გვ. 72

აქტივობა: ტექსტზე მუშაობა და გაანალიზება

შეკითხვები:

- ვინ არის დავინია?
- სამოქალაქო აქტივობის რომელ ფორმას მიმართავს ის?
- რა რესურსები ჰქონდა დავინიას მოხალისეობრივი საქმიანობის წამოსაწყებად?
- როგორ შეძლო ასეთი შედეგების მიღწევა და ნდობისა და აღიარების მოპოვება?
- ვინ დაუჭირა მხარი მის ინიციატივებს?
- იზიარებთ თუ არა მოსაზრებას, რომ ასეთი ადამიანები ყველა ქვეყანაში და ნებისმიერ სოციალურ ჯგუფში არიან? რით ახსნით ამას?
- შეიძლება თუ არა, უახლოეს მომავალში თქვენც მათ შორის იყოთ?
- რას გააკეთებდით? რომელ პრობლემაზე იზრუნებდით და როგორ?
- რა მსგავსება-განსხვავებაა დავინიას და ჰიუ ევენსის საქმიანობასა შორის?
- რომელიმე მათგანი თანამოაზრეების შეკრებისას ან სხვადასხვა აქტივობებში თუ იყენებს ძალადობრივ მეთოდებს? რატომ?
- **ეს დისკუსია დაგეხმარებათ თუ არა დავალების შესრულებაში? როგორ?**

რესურსი: სახელმძღვანელო, გვ.74

აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში

გადახედეთ 74-ე გვერდზე განთავსებულ ფოტოკოლაჟს და უპასუხეთ შემდეგ კითხვებს:

- სამოქალაქო მონაწილეობის რომელი ფორმაა წარმოდგენილი? რას აპროტესტებენ შეკრებილები?
- ეს შეკრებები სპონტანური ხასიათისაა თუ ორგანიზებული?
- რა ღირებულებების შელახვამ გამოიწვია ადამიანების პროტესტი?
- ომების დროს ირღვევა თუ არა ადამიანის უფლებები, დემოკრატიის პრინციპები? დაასახელეთ მაგალითები.
- ომის წამომწყებები მხოლოდ თავდასხმის ობიექტად ქცეული მოსახლეობის უფლებებს ლახავენ თუ თავისივე მოქალაქეებისაც? რატომ?
- ამ შემთხვევაში ირღვევა თუ არა ომის წესები, რომელზეც საერთაშორისო საზოგადოება შეთანხმდა?

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ. 75

რესურსი: გლობალური მოქალაქეობისთვის განათლების სარგებლის სქემა, გვ.76

აქტივობა: ინდივიდუალური სამუშაო

შეკითხვები:

- გაეცანით სქემის ბანერებზე მოცემულ პუნქტებს და დაასახელეთ, რომელი მიგაჩნიათ მნიშვნელოვნად და რატომ?
- როგორ ფიქრობთ, საჭიროა თუ არა გლობალური მოქალაქეობისთვის განათლება? დაასაბუთეთ თქვენი მოსაზრება.
- საჭიროა თუ არა ციფრული წიგნიერება?
- თქვენ თუ გრძნობთ თავს ამ პროცესში ჩართულად? დაასახელეთ მაგალითები.
- როგორ დაგეხმარებათ ამ თემის შესწავლა გლობალური მოქალაქეობის შესაძლებლობების, ინსტრუმენტების, ბერკეტებისა და სტრატეგიების გაგება-გააზრებაში?
- როდის და სად შეიძლება გამოგადგეთ ეს ცოდნა და უნარები?
- ამ კომპლექსური დავალების შესრულება თქვენთვის იქნება თუ არა მცირე გამოცდილება გლობალური მოქალაქეობის გზაზე?

რეკომენდაცია მასწავლებელს: შესაჯამებლად, ერთხელ კიდევ გადაავლეთ თვალს კლასში შექმნილ რესურსებზე დატანილ ინფორმაციას (გლობალური პრობლემების ჩამონათვალს, „გვირილას“) და მოდელირებისთვის თქვენ და მოსწავლეები ხმამაღლა „ფიქრობთ“ გლობალური პრობლემის შერჩევაზე, ორგანიზაციის მიზნებზე, სტრატეგიებზე, აქტივობებზე, მხარდამჭერებზე, თქვენს მოლოდინებზე.

ამ აქტივობების დასრულებით მოსწავლეები უკვე მზად არიან დავალების დამოუკიდებელი შესრულებისთვის. ყურადღებას უმახვილებთ იმაზე, რომ შეფასების კრიტერიუმებზე დაფიქრება მათ საშუალებას მისცემს თავად იყვნენ საკუთარი დავალების პირველი შემფასებლები.

აცნობთ სადიაგნოსტიკო კითხვებს (**დანართი 1. გვ.95**), რომელიც დავალების პრეზენტაციაზე რეფლექსიისთვის და სწავლის სწავლისთვის გამოადგება.

~

გრძელვადიანი მიზანი სამიზნე ცნება და მასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	საკითხი • გლობალიზაცია ქვესაკითხი: მოხალისეობა საზღვრების გარეშე (მოხალისე დავინიას ისტორია) ქვეცნება: მოხალისეობა	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები • როგორ წარმოვაჩინო ჩემს „მოხალისის დღიურში“ საერთაშორისო საზოგადოების საჭიროებებზე და ინტერესებზე მორგებული მოხალისეობრივი აქტივობის აღწერა, მხარდამჭერთა შემოკრების ფორმები?	შუალედური სასწავლო მიზანი კომპლექსური დავალების პირობა
სამოქალაქო მონაწილეობა შედეგები: (მოქ.საშ.2,4) 6. დემოკრატიული საზოგადოება არის სამოქალაქო საზოგადოება რომელიც აქტიური მოქალაქეებისგან შედგება; 7. სამოქალაქო მონაწილეობა საზოგადოებრივ საჭიროებებზე/ქვეყანაზე ზრუნვის საშუალებაა; 8. აქტიური მოქალაქეები სხვადასხვა გზით (სოციალური პროექტების დაგეგმვა-განხორციელებით, მოხალისეობრივი საქმიანობით, ადვოკატირებით, ლობირებით) ზრუნავენ საზოგადოებრივი	კომპლექსური დავალების დამუშავების ეტაპები (რესურსები, აქტივობები): 1 ეტაპი: კომპლექსური დავალების ფორმა ნაბიჯი 1. როგორ უნდა წარმოვაჩინო საკუთარი ცოდნა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით? რესურსი: „თავისუფლების“ დღიურები“, https://www.radiotavisupleba.ge/z/1057 მოსწავლეთა პირადი გამოცდილება; აქტივობა: კითხვა-პასუხი, დისკუსია შეკითხვები: • რას ითხოვს დავალება თქვენგან? რა პროდუქტი უნდა შექმნათ? • რა საკითხები უნდა წარმოაჩინოთ ხაზგასმით? • რა არის დღიური? • ვინმეს დღიური თუ წაგიკითხავთ? • თქვენ თუ გიწარმოებია დღიური? • რა შეიძლება აღწეროს დღიურში ადამიანმა? • როგორი სტრუქტურა შეიძლება ჰქონდეს დღიურს? (დღიურში ხდება ჩანაწერების გამოყოფა დღეების, რიცხვების მიხედვით;) • რას შეიძლება ეხებოდეს დღიურის შინაარსი? (დღიურში შეიძლება გადმოგვცეთ, ჩვენი თავს გადახდენილი ამბები, განსჯები, ემოციები, ოცნებები... მოკლედ დღიური შინაარსობრივად სრულიად შეუზღუდავია, მასში შეგვიძლია დავწეროთ ყველაფერი, რაზეც ვფიქრობთ...)	დავალება 2 კომპლექსური დავალების პირობა წარმოიდგინეთ, რომ თქვენ დავინიას (იხ. მოსწავლის წიგნი, გვ.72) მიმდევარი გახდით და თქვენი დროის და შესაძლებლობების მოხალისეობრივად გამოყენება გსურთ მსოფლიოს სხვადასხვა ადამიანების დასახმარებლად. თქვენს საქმიანობას უკვე აქვს კონკრეტული შედეგები. მოამზადეთ „მოხალისის	

პრობლემების მოგვარებაზე. ამ დროს ისინი თანამშრომლობენ ერთმანეთთან, საზოგადოებრივ ინსტიტუტებთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, სახელმწიფო სტრუქტურებთან; 9. სამოქალაქო მონაწილეობის დროს მნიშვნელოვანია სხვა ადამიანების ინტერესების გათვალისწინება; 10. სამოქალაქო მონაწილეობა გამორიცხავს ძალადობრივ ქმედებებს.	• როგორი ენით და როგორი ფორმით ვწერთ დღიურს? (არც ფორმაა შეზღუდული, რადგან, შეიძლება ეს იყოს ჩვეულებრივი თხრობა, შეიძლება იყოს ლექსიც კი..) • მოცემულ კომპლექსურ დავალებაში რა გვაქვს განსაზღვრული? რას უნდა ეხებოდეს ჩვენი დღიური? რა შინაარსი მოიაზრება მასში? • ეს დღიური ნამდვილ ამბავზე იქნება თუ წარმოსახვითზე? • რა გვჭირდება იმისთვის, რომ წარმოვიდგინოთ ჩვენი თავი გლობალური მოქალაქის როლში, რომელიც საჭირო მოხალისეობას ეწევა? (ჩვენიგამოცდილება, სხვების გამოცდილების ცოდნა და გააზრება, მოხალისეობის არსის ცოდნა და წარმოსახვის უნარი) • როგორ დაგეხმარებათ დავალების პირობა და შეფასების კრიტერიუმები შინაარსის ჩარჩოს განსაზღვრაში? (შეფასების კრიტერიუმები ერთგვარი მინიშნება, გეგმა იქნება დავალებისთვის) II ეტაპი: კომპლექსური დავალების შინაარსი ნაბიჯი 1. რომელ საჭიროებას, პრობლემას უკავშირდებოდა ეს აქტივობა და რატომ გადაწყვიტეთ, რომ ეს მნიშვნელოვანია? რამდენად ეფექტურად შეძელით აქტიური ადამიანების შემოკრება თქვენი ჩანაფიქრის გარშემო? (მკვ.წ.1.2.) აქტივობა: გონებრივი იერიში (წინარე ცოდნის გააქტიურება) შეკითხვები: • რა არის გლობალიზაცია? • დაასახელეთ კონკრეტული მაგალითი, რომლითაც თქვენ პირადად აღიქვამთ გლობალიზაციას. • რამ განაპირობა გლობალიზაციის პროცესი? რამ დააჩქარა? • როგორ გესმით გამოთქმა „მსოფლიო დაპატარავდა“? რესურსი: სახელმძღვანელო, „ნუ აღმართავ მესერს“, გვ.58-65 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.58 კითხვები: აქ მოთხრობილი და თქვენთვის ცნობილი სხვა ისტორიებიდან გამომდინარე,	დღიურის“ ჩანაწერი (200-250 სიტყვა), რომელშიც თქვენი საქმიანობის შთამბეჭდავ შედეგებზე გვიამბობთ. ნაშრომში/ ნაშრომის პრეზენტაციისას ხაზგასმით წარმოაჩინეთ: • რომელ საჭიროებას, პრობლემას უკავშირდებოდა ეს აქტივობა და რატომ გადაწყვიტეთ, რომ ეს მნიშვნელოვანია? რამდენად ეფექტურად შეძელით აქტიური ადამიანების შემოკრება თქვენი ჩანაფიქრის გარშემო? (მკვ.წ.1.2.) • რატომ მიიჩნიეთ სამოქალაქო
--	--	---

	როგორია მოხალისეების როლი საზოგადოების, ქვეყნის ცხოვრებაში? • როგორი ადამიანები ხდებიან მოხალისეები? რატომ? • რა უნარები უნდა ჰქონდეს ადამიანს, რომელსაც მოხალისეობა სურს? • რა სარგებელი შეიძლება ჰქონდეს მოხალისეს თავისი საქმიანობით? • თუ ყოფილხართ მოხალისე, ან როგორ წარმოგიდგენიათ თქვენი თავი ამ როლში? • თუ დასწრებიხართ მოხალისე-განმანათლებელთა ტრენინგზე? როგორ შეაფასებდით მათ ეფექტიანობას? • როგორ ფიქრობთ მოხალისეს შეუძლია მარტო შეასრულოს თავისი ჩანაფიქრი თუ სხვებთან ერთად? • მოცემულ ისტორიაში მოხალისეობის რომელი ფორმაა გამოყენებული? სად არის გაერთიანებული მთხრობელის ძმა? • როგორია ამ ორგანიზაციის მიზნები? ლოკალურ საჭიროებებს ეხმიანება თუ გლობალურს? • თქვენ და თქვენი თანატოლები რის გაგებას ისურვებდით მოხალისეობისა და გლობალიზაციის შესახებ? • რა კავშირს ხედავთ გლობალიზაციასა და გლობალურ მოქალაქეობას შორის? აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.61 აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.62 აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ.64 აქტივობა: დისკუსია შეკითხვები: • თქვენი აზრით, ცხოვრების რომელ სფეროებს ეხება გლობალიზაცია? (პოლიტიკა, ეკონომიკა, უსაფრთხოება, სოციალური სფერო, ხელოვნება, პირადი ურთიერთობები...) • რა საერთო პრობლემები აქვს საერთაშორისო საზოგადოებას? (ზუნებრივი კატაკლიზმები, კლიმატური ცვლილებები, სასმელი წყლის პრობლემა, პანდემიები, შიდსი, შეიარაღებული კონფლიქტები, ომები, ტრანსნაციონალური დანაშაულობები (ტრეფიკინგი, ქაღალთა და გოგონათა ექსპლოატაცია, ბავშვთა შრომა, კიბერდანაშაულები), დისკრიმინაცია, სიღატაკე...) • რა საჭიროებები და მოთხოვნები აქვთ ადამიანებს? • რა საერთო საჭიროებები აქვთ განსხვავებულ ადამიანებს? (ჯანმრთელობა, კეთილდღეობა, ოჯახი, განათლება, უსაფრთხოების, მიკუთვნებულობის განცდა...)	მონაწილეობის შერჩეული ფორმა_ მოხალისეობა ამ პრობლემაზე მუშაობის ყველაზე ეფექტურ გზად და ვისი მხარდაჭერა მიიღეთ, ვისთან ითანამშრომლეთ? რომელმა მოლოდინმა არ გაგიმართლათ და თქვენი აზრით, რატომ?(მკვ.წ. 3.) • როგორ გქონდათ თქვენს აქტივობაში გათვალისწინებული სხვა ადამიანების ინტერესები და ნებაყოფლობითი იყო მათი მონაწილეობა?(მკვ.წ.4.5.)
--	---	--

	• ზემოთ დასახელებული პრობლემებიდან რომელი უფრო უზღუდავს მათ ამ საჭიროებების და მოთხოვნილებების დაკმაყოფილებას? • როგორ ფიქრობთ, გლობალიზაცია ხელს უწყობს თუ უშლის ამ პრობლემების წარმოშობას ან მოგვარებას? რატომ? • ეს პრობლემები სახელმწიფოების, თემის დონეზე თუ აწუხებთ მოქალაქეებს? • რას აკეთებენ მოქალაქეები, როცა სახელმწიფოები არ/ვერ აგვარებენ პრობლემებს? • ვინ, როგორი ადამიანები, იწყებენ გლობალურ პრობლემებზე ფიქრს და ზრუნვას? • რა შეიძლება გააკეთონ მოქალაქეებმა გლობალური პრობლემების მოსაგვარებლად? • თქვენ თუ შეგიტანიათ რაიმე წვლილი ასეთი პრობლემების მოგვარებაში/შემცირებაში? როგორ? • კიდევ რა შეიძლება გაკეთდეს? • დისკუსიის შედეგად მიღებული ინფორმაციიდან და დასკვნებიდან რას გამოიყენებთ დავალების შესასრულებლად და როგორ? რეკომენდაცია მასწავლებელს: ა)სასურველია, მოსწავლეთა მიერ დასახელებული გლობალური პრობლემები ჩამოწეროთ ფლიფჩარტზე ან სხვა დიდ ფურცელზე, რომელსაც შემდეგ გაკვეთილებზეც შეავსებთ. ბ)მოსწავლეებს საშინაო საკითხავად ეძლევათ სახელმძღვანელოში, გვ. 66-70 მოცემულ ჰიუ ევენსის სტატია – “საერთაშორისო ორგანიზაცია “მსოფლიო მოქალაქე” დავალება: ყურადღებით გაეცანით სახელმძღვანელოში, გვ. 66-70 მოცემულ ჰიუ ევენსის სტატიას – “საერთაშორისო ორგანიზაცია “მსოფლიო მოქალაქე” , მოემზადეთ შემდეგ გაკვეთილზე მის საფუძველზე დისკუსიისთვის; ნაბიჯი 2. რატომ მიიჩნით სამოქალაქო მონაწილეობის შერჩეული ფორმა – მოხალისეობა ამ პრობლემაზე მუშაობის ყველაზე ეფექტურ გზად და ვისი მხარდაჭერა მიიღეთ, ვისთან ითანამშრომლეთ? რომელმა მოლოდინმა არ გაგიმართლათ და თქვენი აზრით, რატომ?(მკვ.წ. 3.) რესურსი: სახელმძღვანელო, „გლობალური მოქალაქე“, გვ. 66-70 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.66 შეკითხვები: • მსოფლიოში საკუთარი ადგილის ახლებური გააზრება როგორ განაწყობს ადამიანებს უკიდურეს სიღარიბესთან, კლიმატის ცვლილებებთან, გენდერულ თანასწორობასა და	კომპლექსური დავალების განმავითარებელი შეფასების ინსტრუმენტი იხილეთ დანართი 6. გვერდი 101-102
--	--	--

სხვა პრობლემებთან საბრძოლველად?

- რას ნიშნავს გლობალური მოქალაქე?
- როგორ დაინახეთ გლობალური მოქალაქის როლი და შესაძლებლობები სტატიის მიხედვით?
- როგორ ეხმაურება გლობალური მოქალაქის ხედვა და საქმიანობა დემოკრატიის პრინციპებს?
- რა იყო ახალი და საინტერესო თქვენთვის ამ სტატიაში? რატომ?
- მიღებული ინფორმაციიდან და დასკვნებიდან რას გამოიყენებთ დავალების შესასრულებლად და როგორ?

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ. 71 მსოფლიო მოქალაქეობის „გვირილა“

რეკომენდაცია მასწავლებელს: მოსწავლეები ქმნიან 4 ჯგუფს, მათ ურიგებთ წინასწარ მომზადებულ „გვირილის ფურცლებს,“ რომელზეც სათაურად აწერია ამ ჯგუფის საკითხი (ჯგუფი 1. გლობალური პრობლემები და მათი შედეგები; ჯგუფი 2. როგორი მოქალაქეები ზრუნავენ ამ პრობლემებზე და რა მოტივაციით; ჯგუფი 3. სამოქალაქო მონაწილეობის რა ფორმებს, რა აქტივობებს მიმართავენ მოქალაქეები;

ჯგუფი 4. აქტივობების განხორციელების რა ინსტრუმენტები და ბერკეტებია გამოყენებული)

აწერია. შესაძლებელია, მოსწავლეთა რაოდენობის მიხედვით შექმნათ მე-5 ჯგუფიც და დაამატოთ „ფურცელი“ „ვისთან თანამშრომლობენ გლობალური მოქალაქეები“.

პირველ ეტაპზე თითოეული ჯგუფი ჰიუ ევენსის სტატიის მიხედვით (შეუძლიათ დაამატონ თავიანთი მოსაზრებებიც), ფურცელზე შეიტანს შესაბამის ჩამონათვალს. განსჯისა და ჩაწერისთვის მათ მიეცემათ 10 წუთი,

მეორე ეტაპზე „გვირილის ფურცლები“ უნდა გადასცენ მომდევნო ჯგუფს 2 წუთით, თავიანთი ვარიანტების დამატებისთვის. ასე წრიულად მოძრაობს „ფურცლები“, სანამ „დედა“ ჯგუფს არ დაუბრუნდება, მათ კიდევ ეძლევათ 1 წუთი, რომ გაეცნონ დამატებებს და პრეზენტაცია მოახდინონ. შეიძლება ჯგუფებს ჰქონდეთ განსხვავებული მოსაზრებებიც, რაზეც ინტერაქციის საშუალება მიეცემათ.

პრეზენტაციის შემდეგ ყველა ჯგუფი თავის ფურცელს აკრავს „გვირილის გულთან“, რომელიც წინასწარ არის გაკრული წარწერით: მსოფლიო მოქალაქეობის „გვირილა“.

ეს რესურსი დავალების დასრულებამდე სასურველია იყოს გაკრული, რადგან შეიცავს დავალების შესრულებისთვის საჭირო სტრუქტურირებულ ინფორმაციას.

აქტივობა: შემაჯამებელი დისკუსია

- დღეს მიღებული ინფორმაცია და დასკვნები როგორ დაგეხმარებათ გლობალური მოქალაქეობის ჭრილში წარმოდგინოთ თქვენი მოხალისეობრივი საქმიანობა მომავალში და „დღიურში“ ასახოთ ამ ტიპის საქმიანობის მნიშვნელოვანი ასპექტები?

ნაბიჯი 3. როგორ გქონდათ თქვენს აქტივობაში გათვალისწინებული სხვა ადამიანების ინტერესები და ნებაყოფლობითი იყო მათი მონაწილეობა?(მკვ.წ.4.5.)

რესურსი: სახელმძღვანელო, „გლობალური მოქალაქე“, „ეს საინტერესოა“ გვ. 72

აქტივობა: ტექსტზე მუშაობა და გაანალიზება
შეკითხვები:

- ვინ არის დავინია?
- სამოქალაქო აქტივობის რომელ ფორმას მიმართავს ის?
- რა რესურსები ჰქონდა დავინიას მოხალისეობრივი საქმიანობის წამოსაწყებად?
- როგორ შეძლო ასეთი შედეგების მიღწევა და ნდობისა და აღიარების მოპოვება?
- ვინ დაუჭირა მხარი მის ინიციატივებს?
- იზიარებთ თუ არა მოსაზრებას, რომ ასეთი ადამიანები ყველა ქვეყანაში და ნებისმიერ სოციალურ ჯგუფში არიან? რით ახსნით ამას?
- შეიძლება თუ არა, უახლოეს მომავალში თქვენც მათ შორის იყოთ?
- რას გააკეთებდით? რომელ პრობლემაზე იზრუნებდით და როგორ?
- რა მსგავსება-განსხვავებაა დავინიას და ჰიუ ევენსის საქმიანობას შორის?
- რომელიმე მათგანი თანამოაზრეების შეკრებისას ან სხვადასხვა აქტივობებში თუ იყენებს ძალადობრივ მეთოდებს? რატომ?
- ეს დისკუსია დაგეხმარებათ თუ არა დავალების შესრულებაში? როგორ?

რესურსი: სახელმძღვანელო, გვ.74

აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში

გადახედეთ 74-ე გვერდზე განთავსებულ ფოტოკოლაჟს და უპასუხეთ შემდეგ კითხვებს:

- სამოქალაქო მონაწილეობის რომელ ფორმასთან გვაქვს საქმე? რას აპროტესტებენ

- სამოქალაქო მონაწილეობის რომელ ფორმასთან გვაქვს საქმე? რას პროტესტებენ შეკრებილები?
- ეს შეკრებები სპონტანური ხასიათისაა თუ ორგანიზებული?
- რა ღირებულებების შელახვამ გამოიწვია ადამიანების პროტესტი?
- ომების დროს ილაზება თუ არა ადამიანების უფლებები, დემოკრატიის პრინციპები? დაასახელეთ მაგალითები.
- ომის წამოწყებები მხოლოდ თავდასხმის ობიექტად ქცეული მოსახლეობის უფლებებს ლახავენ თუ თავისივე მოქალაქეებისაც? რატომ?
- ამ შემთხვევაში, ირღვევა თუ არა ომის წესები, რაზეც საერთაშორისო საზოგადოება შეთანხმდა?

რეკომენდაცია მასწავლებელს: გლობალური მოქალაქეობის საკითხებზე მუშაობისას სახელმძღვანელოში გვერდს ვერ ავუვლიდით რუსეთ - უკრაინის ომს, მაგრამ ამ საკითხებზე მუშაობის დროსაც კი შევეცადოთ ვიყოთ მოზომილები, არ გამოვიყენოთ სიძულვილის ენა და მოსწავლეებსაც ვთხოვოთ ამ წესების დაცვა. იხილეთ **დანართი 8**. გვერდი 104-106;

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ. 75

რესურსი: გლობალური მოქალაქეობისთვის განათლების სარგებლის სქემა, გვ.76

აქტივობა: ინდივიდუალური სამუშაო

შეკითხვები:

- გაეცანით სქემის ბანერებზე მოცემულ პუნქტებს და დაასახელეთ, რომელი მიგაჩნიათ მნიშვნელოვნად და რატომ?
- როგორ ფიქრობთ, საჭიროა თუ არა გლობალური მოქალაქეობისთვის განათლება? დაასაბუთეთ თქვენი მოსაზრება.
- საჭიროა თუ არა ციფრული წიგნიერება?
- როგორ დაგეხმარებათ ამ თემის შესწავლა გლობალური მოქალაქეობის შესაძლებლობების, ინსტრუმენტების, ბერკეტებისა და სტრატეგიების გაგება-გააზრებაში?
- როდის და სად შეიძლება გამოგადგეთ ეს ცოდნა და უნარები?
- ამ კომპლექსური დავალების შესრულება თქვენთვის იქნება თუ არა მცირე გამოცდილება გლობალური მოქალაქეობის გზაზე?

რეკომენდაცია მასწავლებელს: შესაჯამებლად, ერთხელ კიდევ გადაავლეთ თვალს კლასში შექმნილ რესურსებზე დატანილ ინფორმაციას (გლობალური პრობლემების

	ჩამონათვალს, „გვირილას“) და მოდელირებისთვის თქვენ და მოსწავლეები ხმამაღლა „ფიქრობთ“ გლობალური პრობლემის შერჩევაზე, მოხალისეობის შესაძლო მიზანზე, აქტივობაზე, სტრატეგიებზე, მხარდამჭერებზე, თქვენს მოლოდინებზე, თქვენს ემოციებზე, რაც დღიურში უნდა აისახოს. ამ აქტივობების დასრულებით მოსწავლეები უკვე მზად არიან დავალების დამოუკიდებელი შესრულებისთვის. ყურადღებას უმახვილებთ იმაზე, რომ შეფასების კრიტერიუმებზე დაფიქრება მათ საშუალებას მისცემს თავად იყვნენ საკუთარი დავალების პირველი შემფასებლები. • აცნობთ სადიაგნოსტიკო კითხვებს (დანართი 1. გვ. 95.), რომელიც დავალების პრეზენტაციაზე რეფლექსიისთვის და სწავლის სწავლისთვის გამოადგება.	
--	--	--

სამიზნე ცნება : მდგრადი განვითარება			
გრძელვადიანი მიზანი	საკითხი: მდგრადი განვითარება;	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები • როგორ წარმოვაჩინო საგაზეთო სტატიაში მდგრადი განვითარების ჩემს მიერ შერჩეული კომპონენტის მნიშვნელობა, მიმართება სხვა კომპონენტებთან და კონკრეტული რჩევები მკითხველისათვის?	შუალედური სასწავლო მიზანი კომპლექსური დავალების პირობა
სამიზნე ცნება და მასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	ქვესაკითხი: მდგრადი განვითარების კომპონენტები (ადამიანი, პლანეტა, კეთილდღეობა) ქვეცნება: მდგრადი განვითარების გლობალური მიზნები		
მდგრადი განვითარება	კომპლექსური დავალების დამუშავების ეტაპები (რესურსები, აქტივობები): I ეტაპი: კომპლექსური დავალების ფორმა ნაბიჯი 1. როგორ უნდა წარმოვაჩინო საკუთარი ცოდნა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით? შედეგები: 3. საშუალო საფეხური: 1. რესურსების მოხმარებისას მნიშვნელოვანია საზოგადოების ინტერესებისა და მომავლის პერსპექტივის გათვალისწინება; 2. ლოკალურ ქმედებებს გლობალური		დავალება 1 კომპლექსური დავალების პირობა სასკოლო კედლის გაზეთისთვის/ვებგვერდისათვის. რომელიც მდგრადი განვითარების მიზნებს ეძღვნება მოამზადეთ სტატია (200-250 სიტყვა). თემად აირჩიეთ ერთ-ერთი კომპონენტი: 1. მდგრადი სოციალური განვითარება (ადამიანები); 2. გარემოს მდგრადი განვითარება (პლანეტა); 3. მდგრადი ეკონომიკური განვითარება (კეთილდღეობა). სტატიაში ასახეთ მდგრადი

შედეგები მოსდევს (მაგალითად, გარემოზე ზრუნვა ერთი შეხედვით უმნიშვნელო მოქმედებებით იწყება (მაგ., ნაგვის ძირს არ დაყრა, პოლიერთილენი ს პარკზე უარის თქმა)).	რესურსი: 1. როგორ იწერება სტატია https://www.living-democracy.com/ge/textbooks/volume-3/part-3/unit-7/student-handout-6/ 2. როგორ დავეწეროთ სტატია? დანართი 4. გვ. 98; აქტივობა: კითხვა-პასუხი კითხვები: • მოგიმზადებიათ თუ არა სტატია? რა გამოგივიდათ კარგად, რა გაგიძნელდათ? • რა ნაწილებისაგან შედგება სტატია? • რა საერთო და განმასხვავებელი მახასიათებლები აქვთ სტატიას და ინფორმაციას/ნიუსს? (ინფორმაცია - მხოლოდ ფაქტებს უნდა მოიცავდეს, ხოლო სტატია_ ანალიზს, მოსაზრებებს.) • რა მიზანს ისახავს სტატია? (კონკრეტული საკითხის/პრობლემის წარმოჩენასა და ანალიზს) • რა შედეგს შეიძლება მიაღწიოთ ამ სტატიის გასაჯაროებით? • როგორ დაგეგმავთ თქვენს პროდუქტს? • როგორი სტრუქტურა ექნება მას? • რა უნდა გაითვალისწინოთ, რომ თქვენმა პროდუქტმა მეტი ინტერესი გამოიწვიოს? დამაჯერებლად აღიქმებოდეს? • რას შეიძლება გამოვიყენოთ სტატიის ვიზუალური გაფორმებისთვის? რეკომენდაცია მასწავლებელს: თუ დემოკრატიის სამიზნე ცნებაზე თქვენ დაამუშავეთ კომპლექსური დავალება, რომლის პროდუქტი იყო სტატია, მაშინ ამ დავალებაზე მუშაობის პირველ ეტაპზე ასეთი დეტალიზება აღარ დაგჭირდებათ და გააქტიურებთ მოსწავლეთა წინარე ცოდნას კითხვებით: რა გამოუვიდათ მაშინ კარგად? რა გაუძნელდათ? ახლა რას გაითვალისწინებენ? რას ურჩევენ სხვებსაც?	განვითარების შერჩეული კომპონენტის არსი და მნიშვნელობა, მიმართება სხვა კომპონენტებთან და კონკრეტული რჩევები თანატოლებისათვის. ნაშრომში/ნაშრომის პრეზენტაციისას ხაზგამით წარმოაჩინეთ: • როგორია შერჩეული კომპონენტის მნიშვნელობა, სხვა კომპონენტებთან მიმართება საზოგადოების ლოკალური და გლობალური უსაფრთხოებისთვის? (მკვ.წ. 1) • როგორ შეგვიძლია (შერჩეული კომპონენტის შესაბამისად) ჩვენი ლოკალური ქმედებებით გავლენა ვიქონიოთ გლობალურ შედეგებზე?(მკვ.წ. 2)
---	--	---

	II ეტაპი: კომპლექსური დავალების შინაარსი ნაბიჯი 1. როგორია შერჩეული კომპონენტის მნიშვნელობა, სხვა კომპონენტებთან მიმართება საზოგადოების ლოკალური და გლობალური უსაფრთხოებისთვის? (მკვ.წ. 1) აქტივობა: გონებრივი იერიში (წინარე ცოდნის გააქტიურება) კითხვები: • რას ნიშნავს თქვენთვის მდგრადი განვითარების მიზნები ერთი წინადადებით? • როდის შეთანხმდა საერთაშორისო საზოგადოება ამ მიზნებზე? • რამდენი წელია დარჩენილი 2030 წლამდე, შეიცვალა რამე სასიკეთოდ? • რა გვაქვს გასაკეთებელი დარჩენილ დროშიც და შემდეგაც? რესურსი: სახელმძღვანელო, „განათლება მდგრადი განვითარებისთვის“, გვ.79-85 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.79 კითხვები: • ჩამოთვალეთ სოფელში არსებული პრობლემები და დააკავშირეთ ისინი მდგრადი განვითარების მიზნებთან? • სიტუაციის გმირების რომელი ქცევა შეესაბამება მდგრადი განვითარების მიზნებს და რომელი - არა? • ცდილობს თუ არა მოსახლეობა არსებული გამოწვევების გამკლავებას? როგორ? • რატომ ვერ განსაზღვრა სოფელმა სწორი პრიორიტეტი გამოყოფილი თანხის გამოყენებისთვის? • თქვენ რას ურჩევდით სოფლის მოსახლეობას? როგორ უნდა მოიქცნენ, რომ ერთის მხრივ მიღებულ სარგებელს სხვა მხრივ რისკები და ზიანი არ მოჰქონდეს? • როგორი როლი აქვს მორგებული სახელმწიფოს ამ სოფელთან მიმართებით? • როგორია სოფლის მცხოვრებთა სამომავლო მიზნები? სწავლის სურვილი, მოგების მიღება, ჯანმრთელობის დაცვა, ეკოლოგიური პრობლემების მოგვარება, სიღარიბის დამლევა თუ სხვა? როგორ უკავშირდება მათი პირადი მიზნები მდგრადი განვითარების მიზნებს - შესაბამისად საერთაშორისო საზოგადოების მიზნებსა და მისწრაფებებს? აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.82 კითხვები: • რა დილემის წინაშე არიან სიტუაციის გმირები? • რატომ არ შეუძლიათ მათ ყველა სურვილის შესრულება ერთდროულად?	გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნები - მიმოხილვა https://www.youtube.com/watch?v=Pnwi5zwN69E https://www.youtube.com/watch?v=vl_kA0g3B3o მდგრადი განვითარება შეფასების ინსტრუმენტი განმავითარებელი შეფასებისთვის იხილეთ დანართი 9. გვ . 107-108
--	---	--

- როგორ გადაწყვეტილებას მიიღებდით თქვენ მდგრადი განვითარების პრინციპების გათვალისწინებით? ახსენით თქვენი გადაწყვეტილება.
- გაიხსენეთ მსგავსი მაგალითები თქვენი ქალაქის, სოფლის, თემის ან ქვეყნის ცხოვრებიდან, როცა აზრთა სხვადასხვაობის გამო, ვერ გადაწყდა კონკრეტული საკითხი.

რესურსი: სახელმძღვანელო, ვენის დიაგრამა, გვ. 83; **დანართი 2.** გვ. 159-167

აქტივობა: დისკუსია (სახელმძღვანელოში არის ვენის დიაგრამა და ინფორმაცია, მაგრამ არ არის სადისკუსიო კითხვები!)

კითხვები:

- წინა ჯგუფური მუშაობის დროს განხილულ სიტუაციებში, რატომ იყო რთული გადაწყვეტილებების მიღება?
- რა კავშირს ხედავთ წიგნში მოცემულ ვენის დიაგრამას და ამ ცხოვრებისეულ სიტუაციებს შორის?
- მდგრადი განვითარების კონცეფციის სამი მიმართულება რა კავშირში და რა წინააღმდეგობაშია ერთმანეთთან?
- დაასახელეთ თითოეული მიმართულების ამსახველი კონკრეტული მაგალითები;
- იმისათვის რომ პლანეტას გავუფრთხილდეთ, როგორ უნდა განვავითაროთ ეკონომიკა? სოციალური სფერო? პლანეტაზე ზრუნვა?
- რა კავშირია ადამიანების აწმყო საჭიროებებსა და მომავალის პერსპექტივას შორის თითოეული მიმართულებით?
- რა გამოსავალს ხედავთ ბალანსის მისაგნებად?
- საჭიროა თუ არა მუდმივი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის, რომ შევძლოთ ამ ბალანსის მიგნება და დაცვა?
- როგორ გამოიყენებთ მიღებულ ინფორმაციას, გამოცდილებასა და დასკვნებს კომპლექსური დავალების თემის შესარჩევად და შესასრულებლად?

დავალება : გაეცანით პარაგრაფის ბოლოს მოცემულ სასარგებლო ვიდეო რესურსებს, მოამზადეთ **საინფორმაციო ტექსტი** (100-150 სიტყვა) მდგრადი განვითარების შერჩეულ მიმართულებაზე, რომელსაც დაამატებთ თქვენთვის ცნობილ შესატყვის მაგალითს, სიტუაციას. (სახელმძღვანელოში მოცემულია ბმულები, მაგრამ არ არის დავალების ინსტრუქცია!)

გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნები – მიმოხილვა www.shorturl.at/IJQRT

გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნების შესახებ www.shorturl.at/wELY6

რისი გაკეთება შეგიძლია გლობალური მიზნების მისაღწევად www.shorturl.at/xFLNX
იაქტიურე – შეცვალე მსოფლიო! www.shorturl.at/vSZ69

ნაბიჯი 2• როგორ შეგვიძლია (შერჩეული კომპონენტის შესაბამისად) ჩვენი ლოკალური ქმედებებით გავლენა ვიქონიოთ გლობალურ შედეგებზე? (მკვ.წ. 2)

რესურსი: მოსწავლეთა მიერ მომზადებული საინფორმაციო ტექსტები

აქტივობა: დავალების წარდგენა, დისკუსია

კითხვები:

- რა განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მდგრადი განვითარების თითოეულ კომპონენტს?
- დაასახელეთ თქვენ როგორ ხართ დაკავშირებული ამ კომპონენტთან? რა ასპექტით გაქვთ შეხება: დადებითით? უარყოფითით? იმსჯელეთ მაგალითებით თქვენი ყოველდღიურობიდან;
- როგორ მოქმედებენ ისინი ერთმანეთზე?
- რა კავშირია ინდივიდების ლოკალურ ქმედებებსა და მდგრადი განვითარების ამ კომპონენტის შესრულებას შორის?
- ლოკალური გადაწყვეტილებები ამ შემთხვევაშიც მოქმედებს გლობალურზე? ახსენით, როგორ?
- დაფიქრდით, როგორ გამოიყენებთ მიღებულ ინფორმაციასა და გამოცდილებას კომპლექსური დავალების პროდუქტში?

რესურსი: მდგრადი განვითარების მიზნების პოსტერები, გვ. 159-167/

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ. 84

შეჯამება: დაფაზე ერთმანეთისაგან მოშორებით ვწერთ მდგრადი განვითარების კონცეფციის სამივე კომპონენტს და მოსწავლეებს ვთხოვთ გვიკარნახონ ჩვენ ან ერთ-ერთ მოსწავლეს, რომელ კომპონენტს მიაკუთვნებენ მიზანს (ვაფიქსირებთ ნომერს), რომელზეც მათ ისაუბრეს. აქ შეიძლება წარმოიშვას ორაზროვნებაც, რაც მიანიშნებს იმაზე, რომ ამ კომპონენტებს შორისაც არ არის შეუვალი საზღვრები.

რესურსი: მსოფლიოს გადარჩენის სახელმძღვანელო, გვ. 86-90

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში

გაინაწილეთ ქვემოთ მოცემული რჩევები, ამოიწერეთ .

- 5 რამ, რომელსაც მუდამ ასრულებთ და 5 რამ, რომელსაც არ/ვერ ასრულებთ;
- 2 რამ, რომელიც თქვენი აზრით, ვერ შეასრულებთ და რატომ?
- რას დაამატებდით ან ამოაკლებდით ამ რჩევებს?

აქტივობა: იმსჯელოთ, გვ. 89

კითხვები:

- რატომ მოხდა, რომ თქვენი ჩამონათვალი ხან ემთხვეოდა ერთმანეთს, ხან არა?
- სუბიექტური დამოკიდებულება განსაზღვრავს თუ არა ჩვენს ქცევებს?
- რომელი წესი მოქმედებს: „არ ვიცოდი და არ ვაკეთებ“, „არ გამიზრებია და არ ვაკეთებ“, „სხვები არ აკეთებენ და მეც არ ვაკეთებ“, „მე ვიცი და ვზრუნავ მომავალ თაობებზე“?
- როგორ უნდა მოვიქცეთ, რომ ეს დამოკიდებულება სასურველად შეიცვალოს?
- მსოფლიოს გადარჩენის სახელმძღვანელოს რომელი მოწოდებები ეხმიანება თქვენს კომპლექსურ დავალებას?
- რა გამორჩათ ამ სახელმძღვანელოს ავტორებს თქვენი კომპონენტის მიმართულებით?
- როგორ ჩამოაყალიბებდით მაგ რჩევას, რომ დაგემატებინათ და რომელ ნაწილში ჩასვამდით?
- როგორ გამოიყენებთ მიღებულ ინფორმაციას, გამოცდილებასა და დასკვნებს კომპლექსური დავალების შესასრულებლად?
- როგორ გამოგადგებათ მსოფლიოს გადარჩენის სახელმძღვანელოს რჩევები სტატიის მომზადებაში?

რეკომენდაცია მასწავლებელს: 91-ე გვერდზე მოცემული აქტივობა „დებატები“ ერთგვარად აჯამებს გლობალიზაციის საკითხებს, რომელშიც, რა თქმა უნდა, მდგრადი განვითარების მიზნებიც მოიაზრება, ამიტომაც თქვენი გადასაწყვეტია ამ დებატებს წარმართავთ როგორც დავალებასთან ირიბად დაკავშირებულ აქტივობას, თუ დამოუკიდებლად, როგორც საკითხთა 2 ბლოკის (გლობალიზაცია და მდგრადი განვითარება) შემაჯამებელ აქტივობას.

შესაძლებელია ამ საკითხზე დისკუსიის ან საშინაო დავალების ფორმატით მუშაობაც.

სამიზნე ცნება_ საზოგადოება			აირჩიეთ ერთ-
ერთი დავალება!			
გრძელვადიანი მიზანი სამიზნე ცნება და მასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	საკითხი სოციალურ-ემოციური უნარები ქვესაკითხი: • მიკუთვნებულობის განცდა ქვეცნებები: ადამიანის მოთხოვნილებები და საჭიროებები; სოციალურ-ემოციური უნარ-ჩვევები;	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები • როგორ შევადგინო მოსაწვევი წერილი, რომელიც ადრესატებს/მსმენელებს გაუჩენს/გაუმყარებს საერთაშორისო ღონისძიებისადმი მიკუთვნებულობისა და მოწყვლადი ჯგუფებისადმი ემპათიის განცდას? • როგორ ავსახო წერილში საჭირო სოციალურ-ემოციურ უნარების გათვალისწინებით შედგენილი წესები, რომლებიც მრავალფეროვან საზოგადოებაში ჰარმონიული ურთიერთობებს უზრუნველყოფს?	შუალედური სასწავლო მიზანი კომპლექსური დავალების პირობა
საზოგადოება- (პიროვნება, ინდივიდი და საზოგადოება და სოციალიზაცია) შედეგები: საბაზო საფეხური: 1, 2.	კომპლექსური დავალების დამუშავების ეტაპები (რესურსები, აქტივობები): I ეტაპი: კომპლექსური დავალების ფორმა ნაბიჯი 1. როგორ უნდა წარმოვაჩინო საკუთარი ცოდნა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით? რესურსი: სახელმძღვანელო, გვ. 92 აქტივობა: კომპლექსური დავალების პირობის გაცნობა, დავალების ტექსტის აღქმისა და პირობის გააზრებისთვის, მოსწავლეთა გამოცდილების მიხედვით, შესაძლებელია მართული პრაქტიკის გამოყენებაც. რესურსი: მოსაწვევი წერილის მომზადების წესი; დანართი 11. გვ. 111		დავალება 1 კომპლექსური დავალების პირობა წარმოიდგინეთ, რომ თქვენ ერთ-ერთი საერთაშორისო საქველმოქმედო ღონისძიების ორგანიზატორი ხართ და უკვე იცით, რომ
1. ადამიანი არის პიროვნება,			

საკუთარი მსოფლმხედველობითა (იდეები, ღირებულებები) და მისწრაფებებით; მას აქვს საკუთარი პიროვნების თავისუფალი განვითარების უფლება; 2. ადამიანს გააჩნია სხვადასხვა (ფიზიოლოგიური, უსაფრთხოების, სოციალური კონტაქტების და სხვა) მოთხოვნილებები, რომელთა დაკმაყოფილების გარეშე ის ვერ შეძლებს პიროვნულ განვითარებას; 3. სხვა ადამიანებთან/ სოციალურ ჯგუფებთან /ინსტიტუტებთან ურთიერთობა ადამიანს პიროვნულ განვითარებაში უწყობს ხელს; 4. ასერტულობა (ადამიანის უნარი თამამად გამოხატოს საკუთარი აზრი სხვისი შეურაცხყოფის გარეშე) ხელს უწყობს პიროვნების	აქტივობა : იმსჯელეთ; კითხვები: • რას ეხება დავალება? რას ითხოვს თქვენგან ამ დავალების შესრულება? • თქვენი აზრით, რა იგულისხმება „საერთაშორისო საქველმოქმედო ღონისძიებაში“? • როგორია წერილის ადრესატების შემადგენლობა? • როგორ შეიძლება ამ ადამიანების საერთო ინტერესების გამოყენება კეთილგანწყობილი გარემოს ორგანიზებისთვის? • რა პროდუქტის მომზადება მოგიწევთ? • რა ცოდნა და უნარები დაგჭირდებათ, რომ შეძლოთ ამ დავალების შესრულება? რეკომენდაცია მასწავლებელს: პრეზენტაციის სადიაგნოსტიკო კითხვები იხილეთ დანართი 1. გვერდი 95 II ეტაპი: კომპლექსური დავალების შინაარსი ნაბიჯი 1. რომელი მსოფლმხედველობის, ღირებულებების ან/და მისწრაფებების საფუძველზე დაიგეგმა საქველმოქმედო ღონისძიება, შედგა მისი წესები და რატომ?(მკვ.წ.1.3.) რესურსი: სახელმძღვანელო, პიროვნული განვითარება და გლობალური გარემო, გვ. 93-99 აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ.87 შეკითხვები: • როგორ ფიქრობთ, რატომ იყო სოფო მოწყენილი? რატომ გრძნობდა თავს მარტოსულად? • რა საჭიროება შეეზღუდათ მას და მის თანატოლებს კოვიდიზოლაციის პირობებში? რა შესაძლებლობა რჩებათ მათ სოციალიზაციისთვის? • როგორ მოქმედებს ხანგრძლივი იზოლაცია პიროვნებაზე, განსაკუთრებით	სტუმრებს შორის სხვადასხვა რასის, ეროვნების, რელიგიის, ასაკობრივი ჯგუფის პოლიტიკოსები, ბიზნესმენები, დიპლომატები და ხელოვნების სფეროს წარმომადგენლები უნდა იყვნენ. ღონისძიება მოიცავს საქმიან ნაწილსა (ბავშვთა ნახატების საქველმოქმედო გამოფენა- გაყიდვას) და ვახშამს გასართობ პროგრამასთან ერთად. მოამზადეთ სტუმრებისთვის მოსაწვევი წერილი (200 -250 სიტყვა), რომლითაც მათ მიკუთვნებულობის განცდას გაუჩენთ საერთაშორისო საქველმოქმედო ღონისძიების მიმართ. წერილი შესაძლოა მოიცავდეს
---	--	---

და სოციუმის ჰარმონიულ ურთიერთობას.	ახალგაზრდაზე? რატომ? • რა წინაპირობა არსებობდა იმისთვის, რომ სოფოს ცხოველთა დამცველებთან ურთიერთობა დაეწყო? (მიკუთვნებულობის მოთხოვნილება, საერთო ინტერესები...) • რა წინაპირობაა საჭირო ზოგადად, რომ პიროვნებამ თავი საერთაშორისო საზოგადოების ნაწილად იგრძნოს? • რამ დააჩქარა სოფოს გადაწყვეტილება გამხდარიყო საერთაშორისო ორგანიზაციის წევრი? რატომ ფიქრობთ ასე? რამ შეუწყო ხელი სოფოს გასჩენოდა მათდამი მიკუთვნებულობის განცდა?(ფილმი, შემთხვევა, ძლიერი ემოციები, უკუკავშირი ორგანიზაციის მხრიდან...) • როგორ იმოქმედა ამ გადაწყვეტილებამ სოფოს განწყობაზე? რატომ? ამ ჯგუფისადმი მიკუთვნებულობა როგორ აისახება მის პიროვნებაზე? • დაუკავშირეთ ეს ისტორია თქვენს პირადად გამოცდილებას, რა აღმოაჩინეთ საერთო? განსხვავებული? • დაფიქრდით, თუ ადამიანს თავის თემში, ქალაქში, ქვეყანაში არ აქვს აქტიური მოქალაქეობრივი პოზიცია, მრავალფეროვნებას არ/ ვერ აღიარებს, არ არის სოლიდარული, შესაძლებელია, ის გლობალურ მოქალაქედ იქცეს? რატომ ? რეკომენდაცია მასწავლებელს: მივცეთ საშუალება მოსწავლეებს გამოთქვან თავიანთი მოსაზრებები და გაამყარონ არგუმენტებით. აქაც და მომდევნო აქტივობებშიც ყურადღებას ვამახვილებთ ქვესაკითხზე (მიკუთვნებულობის განცდა), სწორედ მას უკუკავშირებით მოცემულ ქეისებს, რაც გვცხადებს ქვეცნებების დამუშავებაში. ეს სამიზნე ცნების მკვიდრ წარმოდგენებზე გასვლის საფუძველია. მაგალითად, მოსწავლე მიხვდა, რომ სოფოს ჰქონდა სოციალური კონტაქტების მოთხოვნილება, მოწყენილიც ამის გამო იყო. ნახა ფილმი და შესძრა ადამიანის მოუფრთხილებელი ქცევის შედეგმა. გადააწყდა დაზიანებულ ფრინველს, ემოცია გაუძლიერდა, მოუწია ვინმესთვის გაეზიარებინა ეს ემოცია (მისწერა მესინჯერში), მათგანაც წამოვიდა საპასუხო ინტერესი და თანაგრძნობა. სოფომ თავი მათიანად იგრძნო, გაუჩნდა მიკუთვნებულობის განცდა ამ საზოგადოებრივი ჯგუფის მიმართ, ორგანიზაციისაგანაც იგრძნო მიმღებლობა, აღიარება. ორგანიზაციაში გაწევრიანებით სოფომ დაიკმაყოფილა მოთხოვნილება ეპოვა თანამოაზრეები, რამაც შემდგომ პიროვნულ განვითარებაში შეუწყო ხელი (ახალი ცოდნა, უნარები, კლუბების შექმნა...)	დელიკატურად მიწოდებულ ინფორმაციას წვეულების მიზანზე (აირჩიეთ რომელიმე: ობოლი ბავშვების დახმარება, კოვიდის პრევენციისთვის თანხის შეგროვება, განათლებისთვის მხარდაჭერა...) და წვეულებაზე ჩაცმის, ქცევის, ურთიერთობის წესებზე, მენიუსა და გასართობ პროგრამაზე. ნაშრომში/ნაშრომის პრეზენტაციისას ხაზგასმით წარმოაჩინეთ: • რომელი მსოფლმხედველობა ის, ღირებულებების ან/და
---	--	---

	აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ. 95 კითხვები: • რომელი ჯგუფებისადმი მიკუთვნებულობაზე საუბრობს ვაჟა-ფშაველა ქვემოთ მოცემულ ტექსტში დაიგეგმა ? • იზიარებთ თუ არა მოსაზრებას, რომ „ყოველი ნამდვილი პატრიოტი კოსმოპოლიტია ისე, როგორც ყოველი გონიერი კოსმოპოლიტი (და არა ჩვენი) პატრიოტი“? რატომ ფიქრობთ ასე? • ეს მოსაზრებები დღესაც ინარჩუნებს აქტუალობას? დაასახელეთ ცხოვრებისეული მაგალითები შესაბამისი არგუმენტებით, როცა პიროვნება პატრიოტიცაა და გლობალურ მოქალაქეც. აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.98 კითხვები: • ჩამოწერეთ რა საჭიროებები და მოთხოვნილებები აერთიანებთ გლობალურ მოქალაქეებს? • რა შედეგებში შეიძლება ადამიანს გაუჩნდეს საერთაშორისო საზოგადოებისადმი მიკუთვნებულობის განცდა? • რა ფაქტორები/ განცდები/ქმედებები შეიძლება იქცეს ხელშემწყობად ლოკალურიდან გლობალურისკენ ტრანსფორმაციისთვის? გაიხსენეთ მაგალითები ცხოვრებიდან, ლიტერატურიდან, მედიიდან. • როგორ შეიძლება იმოქმედოს გარემომ, რომ პიროვნებას გლობალური მოქალაქის მახასიათებლები (ცოდნა, უნარი, დამოკიდებულებები) განუვითარდეს? აქტივობა: დისკუსია (ეს აქტივობა მოსწავლის სახელმძღვანელოში არ არის) კითხვები: • როგორ ფიქრობთ, რა უნდა გაითვალისწინოს საქველმოქმედო ღონისძიების ორგანიზატორმა, თუ მას სტუმრების მოწვევა რომელიმე გლობალური პრობლემის მოსაგვარებლად (თანხების მობილიზება) სურს? • რამ შეიძლება ამ ჩანაფიქრის წარმატება განაპირობოს? როგორი ადამიანები მიიღებენ ასეთ გადაწყვეტილებას? რა მსოფლმხედველობის, რა ღირებულების მქონეები? • როგორ შეიძლება ეს ინფორმაცია და დასკვნები გამოიყენოთ წერილში? • საჭიროდ მიგაჩივთ წერილში იმაზე მინიშნება, რომ ადრესატს გლობალურ	მისწრაფებების საფუძველზე საქველმოქმედო წვეულება, შედგა მისი წესები და რატომ?(მკვ.წ.1.3.) • როგორ და რამდენად არის გათვალისწინებულ ი წვეულების ორგანიზებაში სტუმრებისა და საზოგადოების საჭიროებები და მოთხოვნილებები, რათა მათ ამ ჯგუფისადმი მიკუთვნებულობა გაულრმავდეთ?(მკვ .წ.2.) • რამდენად მნიშვნელოვანი და მრავალმხრივ სასარგებლო იქნება თითოეულის ჰარმონიული
--	--	--

	მოქალაქედ მიიჩნევენ, რომელიც პასუხისმგებლობას იღებს პრობლემების (შიმშილის, პანდემიის...) შემცირებაზე? - როგორ ჩამოაყალიბებთ ამ მინიშნებას ერთი-ორი წინადადებით? რეკომენდაცია მასწავლებელს: გაახსენეთ მოსწავლეებს მსოფლიო მოქალაქე ჰიუ ევენსის მიერ ნიუ იორკის ცენტრალურ პარკში გამართული კონცერტი, რომლის ბილეთის მოპოვება მხოლოდ გლობალური მოქალაქის რაიმე ქმედებით შეიძლებოდა... იხ. გვ. 68. რესურსი: სახელმძღვანელო, როგორ აღმოვაჩენთ საკუთარ თავს, გვ. 100 აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ. 100 აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ. 101 აქტივობა: იმსჯელოთ, გვ. 102 კითხვები: - რომელ ნეგატიურ საზოგადოებრივ მოვლენაზე/ებზე საუბრობს დიზაინერი? - ეს დამოკიდებულება (სხვადასხვა გამოვლინებით) წარმოადგენს თუ არა პრობლემას საერთაშორისო საზოგადოებისათვის? - როგორ გეგმავს დემნა გვასალია მრავალფეროვნების მიუღებლობასთან, სოციალურ უსამართლობასთან, სტერეოტიპებთან დაპირისპირებას? - რომელ საზოგადოებრივ ჯგუფს მიაკუთვნებს თავს დიზაინერი (ტექსტიდან გამომდინარე)? - თქვენი აზრით, მისი ჩანაფიქრი/ღირებულებები შესაბამისობაშია გლობალური მოქალაქის ღირებულებებთან? შეგვიძლია, ის მივაკუთვნოთ გლობალურ მოქალაქეთა საზოგადოებრივ ჯგუფს? რატომ? - ზრუნავს თუ არა დიზაინერი საერთაშორისო საზოგადოების ისეთი საჭიროების მოგვარებაზე, როგორიც მრავალფეროვნების მიმღებლობა და სტერეოტიპებისგან გათავისუფლებაა? - თქვენ როგორ ფიქრობთ, ყველა სივრცეში თუ ღონისძიებაზე შეიძლება ნებისმიერი ტანსაცმლით მისვლა? ვინ დაადგინა ეს წესები? - აქვს თუ არა უფლება რესტორანს (კერძო ბიზნესს) დააწესოს ჩაცმის სტილი სტუმრებისათვის და აკონტროლოს ის? რატომ? - კონკრეტულ შემთხვევაში რომელი უფლებები მოდის წინააღმდეგობაში	თანამშრომლობა მოწვეულ საზოგადოებასთან? (მკვ.წ.4.) კომპლექსური დავალების განმავითარებელი შეფასების ინსტრუმენტი იხილეთ დანართი 10. გვერდი 109-110. დავალების პროდუქტის საფარუდო ნიმუში იხილეთ : დანართი 12. გვ. 112-113. ცხადია, ეს ნიმუში დავალების შესრულებამდე ხელმისაწვდომი არ უნდა იყოს მოსწავლეებისთვის, მასწავლებელს შეუძლია, ის უკუკავშირისთვის გამოიყენოს.
--	--	---

ერთმანეთთან?

- თქვენ რომელი უფლება უფრო მნიშვნელოვნად მიგაჩნიათ: საკუთრების უფლება თუ გადაადგილების თავისუფლება? დაასახელეთ არგუმენტები;
- ახდენს თუ არა დემნა გავლენას სხვების “მე კონცეფციის” ჩამოყალიბებაზე? როგორ?
- თქვენი აზრით, მრავალფეროვანი საზოგადოებისგან შემდგარ ღონისძიებაზე უნდა მოითხოვოს თუ არა ორგანიზატორმა ჩაცმის განსაზღვრული სტილი? როგორი? რატომ?

რეკომენდაცია მასწავლებელს: ამ სიტუაციის განხილვისას მოსწავლეებს მიეცით საშუალება გამოთქვან თავიანთი მოსაზრებები, დაასაბუთონ არგუმენტებით. ეს არის დილემური სიტუაცია, რომელშიც ერთმანეთს უპირისპირდება თავისუფლება და წესი, მომხმარებლის არჩევანის უფლება და მეწარმის უფლება იყოს მომხმარებელზე ორიენტირებული... აქ სწორი პასუხი არ არსებობს, ამიტომაც მოსწავლეები წინასწარ გავაფრთხილოთ პატივი სცენ ერთმანეთის განსხვავებულ მოსაზრებებს.

ნაბიჯი 2. როგორ და რამდენად არის გათვალისწინებული ღონისძიების ორგანიზებაში სტუმრებისა და საზოგადოების საჭიროებები და მოთხოვნილებები, რათა მათ ამ ჯგუფისადმი მიკუთვნებულობა გაუღრმავდეთ?(მკვ.წ.2.)

რესურსი: როგორ გვცვლის გლობალური გარემო? გვ. 104

აქტივობა: იმსჯელოთ, გვ. 104

აქტივობა: იმსჯელოთ, გვ.106

აქტივობა: იმსჯელოთ, გვ. 107

კითხვები:

- გლობალური გარემო ცვლის ადამიანებს, მაგრამ არის იდენტობები, რომლებიც უფრო მყარია და ადვილად არ იცვლება, როგორ უნდა მოიქცეთ თქვენ - ღონისძიების ორგანიზატორი, რომ გაითვალისწინოთ მრავალფეროვანი საზოგადოების განსხვავებული საჭიროებები ისე, რომ არავინ გაანაწყენოთ?
- როგორია თქვენი მოსაზრებები ჩაცმის, ქცევის, მენიუს, კულტურული პროგრამის თვალსაზრისით?

რესურსი: სახელმძღვანელო, წარმატების გზა ადეკვატურ თვითშეფასებაზე გადის გვ.109

აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ.109

აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ. 112

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ. 113

რა ეხმარება მოზარდს ადეკვატურ თვითშეფასებაში?

- რა უბიძგებს მას, ეჭვი შეიტანოს თავის შესაძლებლობებში?
- რა ეხმარება ზრდასრულებს თავდაჯერებულობის გაძლიერებაში?
- რა განაპირობებს თავდაჯერებულობის შესუსტებას?
- შესაძლებელია თუ არა ადამიანი ყოველთვის და ყველაფერში იყოს თავდაჯერებული? რატომ ფიქრობთ ასე, დაასახელეთ მაგალითები.
- შესაძლებელია თუ არა, ადამიანმა შეცდომების გარეშე იცხოვროს? რატომ?
- როგორ შეიძლება შეცდომა ვაქციოთ ახალ შესაძლებლობად?
- რატომ არის ადამიანისთვის მნიშვნელოვანი სხვებისგან აღიარება?
- ამ დისკუსიიდან გამოტანილი დასკვნა როგორ აისახება თქვენს წერილში?

დავალება: გვ.113

მოსწავლეებმა შინ უნდა მოამზადონ რამდენიმე ორ-სამ წინადადებიანი ტექსტი ღონისძიებაზე ჩაცმის, ქცევის, მენიუს და კულტურული პროგრამის შესახებ. ზეპირად კი ახსნან, რატომ შეარჩიეს ეს წესი.

ნაბიჯი 3. რამდენად მნიშვნელოვანი და მრავალმხრივ სასარგებლო იქნება თითოეულის ჰარმონიული თანამშრომლობა მოწვეულ საზოგადოებასთან? (მკვ.წ.4.)

რესურსი: სახელმძღვანელო, ემოციების მართვა, მასების ფსიქოლოგია, გვ. 114- 119

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ 114

აქტივობა: გაიხსენეთ გვ.115

აქტივობა : თამაში; გვ. 115

რეკომენდაცია მასწავლებელს:

მოსწავლეებს სახელმძღვანელოს 115-ე გვერდზე მოცემული აქვთ აქტივობა „

	ემოციების ამოცნობის“ პირობა. თქვენ პატარა ყუთში/კალათში ათავსებთ ერთნაირ ბარათებზე დაწერილ ქვემოთ ჩამოთვლილ ემოციებსა და სხეულის ნაწილებს, რომლითაც ეს ემოციები უნდა გამოხატონ (შეგიძლიათ დაამატოთ, ან გაიმეოროთ ემოციები). უნდა გქონდეთ იმდენი ბარათი, რამდენ მოსწავლესაც გყავთ. როლის გათავისებისთვის აძლევთ 1-2 წუთს და შემდეგ თითოეული გამოდის, ასახიერებს ამ ემოციას, კლასი კი ამოიცნობს. 1. სიყვარული -ხელები 2. სიყვარული - სახის გამომეტყველება 3. მონატრება - ხელები 4. მონატრება - სახის გამომეტყველება 5. ბრაზი - წარბები 6. ბრაზი - ხელები 7. გაკვირვება - ხელები 8. გაკვირვება - სახის გამომეტყველება 9. მოუთმენლობა - ხელები 10. მოუთმენლობა - ფეხები 11. სევდა - სახის გამომეტყველება 12. სევდა - მხრები 13. სიხარული - ხელები 14. სიხარული _სახის გამომეტყველება 15. შიში - ფეხები 16. შიში - ხელები 17. მწუხარება - სახის გამომეტყველება 18. სიამაყე - მხრები 19. გაბუტვა - სახის გამომეტყველება 20. გაბუტვა - სხეული აჯამებთ აქტივობას იმაზე მსჯელობით, თუ როგორ შესძლეს ემოციების გამოხატვა სხეულის ენით და როგორ შეძლეს ამოცნობა. აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში , გვ. 116 აქტივობა. იმსჯელოთ, გვ.119 აქტივობა: დებატები, გვ.120	
--	---	--

	რესურსი: სახელმძღვანელო, რატომ უნდა ვიყო ემპათიური?, გვ.121- აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.121 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.121 აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ. 122 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ. 123 აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში , გვ 123 აქტივობა: საშინაო დავალების გაცნობა-დისკუსია კითხვები: • რომელი პრინციპის გათვალისწინებით შეადგინეთ წესები? • რამდენად დემოკრატიულია ეს წესები? ითვალისწინებს უმცირესობების, ქალების, შშმ პირების ინტერესებს? • ითვალისწინებთ თუ არა ,რამ შეიძლება თქვენს ადრესატებში უარყოფითი ემოცია გამოიწვიოს? შეჯამება: მიღებული ინფორმაციების გათვალისწინებით როგორ ჩამოაყალიბებთ მოსაწვევ წერილს, რას და როგორ გამოიყენებთ?		
გრძელვადიანი მიზანი სამიზნე ცნება და მასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	საკითხი: გლობალიზაცია და კომუნიკაცია ქვესაკითხი: კონფლიქტის მართვა ქვეცნებები: აღაშინების მოთხოვნილებები და საჭიროებები;	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები • როგორ წარმოვაჩინო რეპორტაჟში პოზიტიური მშვიდობის უპირატესობა და კონფლიქტის ეფექტურად მართვის შესაძლებლობები? • რატომ არის მნიშვნელოვანი	შუალედური სასწავლო მიზანი კომპლექსური დავალების პირობა

	სოციალურ-ემოციური უნარ-ჩვევები	მედიის არააგრესიული პოლიტიკა პიროვნებისა და საზოგადოების განვითარებისათვის?	
საზოგადოება- (პიროვნება, ინდივიდი და საზოგადოება და სოციალიზაცია) <u>შედეგები:</u> საბაზო საფეხური: 1, 2. 1. ადამიანი არის პიროვნება, საკუთარი მსოფლმხედველობითა (იდეები, ღირებულებები) და მისწრაფებებით; მას აქვს საკუთარი პიროვნების თავისუფალი განვითარების უფლება; 2. ადამიანს გააჩნია სხვადასხვა (ფიზიოლოგიური, უსაფრთხოების, სოციალური კონტაქტების და სხვა) მოთხოვნილებები, რომელთა დაკმაყოფილების გარეშე	კომპლექსური დავალების დამუშავების ეტაპები (რესურსები, აქტივობები): I ეტაპი: კომპლექსური დავალების ფორმა ნაბიჯი 1. როგორ უნდა წარმოვაჩინო საკუთარი ცოდნა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით? რესურსი: სახელმძღვანელო, გვ. 125 ქვესაკითხი: დავალების პირობა აქტივობა: ტექსტზე მუშაობა (გაცანით დავალების პირობას) კითხვები: • რას ითხოვს დავალება თქვენგან? • საინტერესოა თუ არა ამ დავალების შესრულება? • გიოცნებიათ ოდესმე ასეთ პლანეტაზე? • რა პროდუქტი უნდა მოამზადოთ? ქვესაკითხი: რეპორტაჟი • რა არის რეპორტაჟი? • დაგიწერიათ, წაგიკითხავთ, მოგიმენიათ რეპორტაჟები? (ფეხბურთის, რაიმე სპორტული შეჯიბრების შესახებ, რეპორტაჟი საომარი სიტუაციიდან, რეპორტაჟი ხალხმრავალი ადილიდან) • რა უნდა გვაგრძნობინოს რეპორტაჟმა? • როგორ, წერის რა ხერხებით მიიღწევა დასწრების ეფექტი? • წარმოიდგინეთ, რომ ახლა, ჩვენი საკლასო ოთახიდან რადიორეპორტაჟი უნდა წარმართოთ... რას და როგორ იტყვოდით? • როგორი სტრუქტურა აქვს რეპორტაჟს? (სათაური, შესავალი, ძირითადი ნაწილი, დასასრული) რეკომენდაცია მასწავლებელს: პრეზენტაციის სადიაგნოსტიკო კითხვები (იხილეთ დანართი 1. გვერდი 95.) წინასწარ თანხმდებით პრეზენტაციის ფორმაზე . II ეტაპი: კომპლექსური დავალების შინაარსი ნაბიჯი 1. როგორია მშვიდობისპლანეტელთა მსოფლმხედველობა, რა მისწრაფებები აქვთ, ხომ არ ეზღუდებათ განვითარების თავისუფლება? (მკვ.წ.1.) აქტივობა: დისკუსია	მედიის არააგრესიული პოლიტიკა პიროვნებისა და საზოგადოების განვითარებისათვის?	დავალება 2. კომპლექსური დავალების პირობა წარმოიდგინეთ, რომ ჟურნალისტი ხართ და რეპორტაჟის მოსამზადებლად მშვიდობის პლანეტაზე გაგაგზავნეს, სადაც შეიარაღებული კონფლიქტები და ომები არ არსებობს, იქ არავინ ხარჯავს ფინანსებს იარაღის დასამზადებლად, რადგან ასეთი საჭიროება არ დგას. დანარჩენი უკვე თქვენს წარმოსახვაზე დამოკიდებული.

ის ვერ შეძლებს პიროვნულ განვითარებას; 3. სხვა ადამიანებთან/სოციალურ ჯგუფებთან/ინსტიტუტებთან ურთიერთობა ადამიანს პიროვნულ განვითარებაში უწყობს ხელს; 4. ასერტულობა (ადამიანის უნარი თამამად გამოხატოს საკუთარი აზრი სხვისი შეურაცხყოფის გარეშე) ხელს უწყობს პიროვნების და სოციალური ჰარმონიული ურთიერთობას.	კითხვები: • უკანასკნელი პერიოდის გლობალური პრობლემებიდან რას დაასახელებთ? • რა მოსდევს ამ პრობლემას, როგორია ადამიანთა დანაკარგები? ეკონომიკის დანაკარგები? გარემოს დანაკარგები ომისა და შეიარაღებული კონფლიქტების დროს? • როგორ ახსნით გამოთქმას „ომს არ ჰყავს გამარჯვებული“? • ომის დროს რა უფლებები ეზღუდებათ ადამიანებს? • ომამდე რა შესაძლებლობას უშვებენ ისინი ხელიდან? • წარმოგიდგენიათ თუ არა სამყარო შეიარაღებული სხვა კონფლიქტების გარეშე? • თქვენი აზრით, როგორი იქნება ასეთ სამყაროში ცხოვრება? • რა ღირებულებები იქნება მნიშვნელოვანი გარემოში, სადაც შეიარაღებული კონფლიქტები და ომები არ არის? • რამდენად მიეცემათ ამ გარემოს მცხოვრებლებს თვითგანვითარების (მეცნიერება, განათლება, ხელოვნება, სიახლეების ათვისება...) საშუალება? რესურსი: სახელმძღვანელო, კომუნიკაცია, გვ.126 აქტივობა: იმსჯელოთ, გვ.126 რესურსი: სახელმძღვანელო, „ეს საინტერესოა“ გვ. 128 აქტივობა: ტექსტზე მუშაობა კითხვები: • გაიხსენეთ კონფლიქტების განვითარების ეტაპები და რას იტყვით კომუნიკაციის როლზე ამ პროცესში? • შეუძლიათ თუ არა ადამიანებს სწორი კომუნიკაციის გამოყენებით თავი აარიდონ კონფლიქტებს? • არასწორი, აგრესიული კომუნიკაცია თუ ხდება კონფლიქტის მიზეზი? • ევროკომისიამ რატომ აუკრძალა თანამშრომლებს ამ სიტყვების გამოყენება? • სასურველია თუ არა, რომ მათ რიგითმა ადამიანებმაც მიზამონ? რატომ? რესურსი: სახელმძღვანელო, გვ. 130 აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში- მოგზაურობა საჰაერო ბუშტით, შეჯამება კითხვები: • ჯგუფური სამუშაოს დროს კონფლიქტი ხომ არ წარმოიშვა? • როგორ მოახერხეს პრევენტატორებმა სიტყვით ერთმანეთისა და კლასის დარწმუნება? • აქვს თუ არა კონფლიქტის მარეგულირებელი ძალა კომუნიკაციას?	მომზადეთ რეპორტაჟი (250-300 სიტყვა), რომელშიც აღწერთ, როგორ ცხოვრობენ მშვიდობისპლანეტელები, როგორ ურთიერთობენ, აქვთ თუ არა სხვა ტიპის კონფლიქტები? როგორ მუშაობს მათი მედია, იყენებენ თუ არა სოციალურ ქსელებს. ნაშრომში/ნაშრომის პრეზენტაციისას ხაზგასმით წარმოაჩინეთ: • როგორია მშვიდობისპლანეტელთა მსოფლმხედველობა, რა მისწრაფებები აქვთ, ხომ არ ეზღუდებათ განვითარების თავისუფლება?
---	---	--

	რეკომენდაცია მასწავლებელს: ეს აქტივობა ქმნის ერთგვარ საფუძველს კონფლიქტისათვის; როგორ წარიმართება პროცესი (მშვიდად თუ აგრესიულად) ამაზე დაკვირვებით შეგიძლიათ დაამატოთ სადისკუსიო კითხვები; აქტივობა: იმსჯელოთ, გვ.131 ნაბიჯი 2. როგორ არის გათვალისწინებული მშვიდობისპლანეტელთა საჭიროებები და მოთხოვნები? ახერხებენ თუ არა თვითრეალიზებას?(მკვ.წ.2.) რესურსი: სახელმძღვანელო, კონფლიქტები მრავალფეროვან გარემოში , გვ.132 აქტივობა: იმსჯელოთ, 132გვ რესურსი: ცხრილი ურთიერთობის სტილის შესახებ , გვ.133 აქტივობა: ტექსტზე მუშაობა , დისკუსია შეკითხვები: • როგორ ფიქრობთ ცხრილში მოცემული როგორი ქცევის მატარებელი ადამიანები ახერხებენ თავიანთი საჭიროებებისა და მოთხოვნების დაკმაყოფილებას? რატომ? • აგრესიული ქცევის ადამიანი ვის ხარჯზე ახერხებს „თვითრეალიზებას“? • სამართლიანია ასეთი დამოკიდებულება? • ვის ევალება პასიური ქცევის ადამიანის დაცვა? • ასერტული უნარები შეძენადია თუ თანდაყოლილი? • საჭიროა თუ არა ამ მხრივაც ვაკონტროლოთ ჩვენი ქცევა? რესურსი: სახელმძღვანელო, კონფლიქტები მრავალფეროვან საზოგადოებაში, გვ.134 აქტივობა: იმსჯელოთ, გვ. 134 აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ. 136 აქტივობა: იმსჯელოთ: გვ.137 აქტივობა: დისკუსია (ეს აქტივობა მოსწავლის სახელმძღვანელოში არ არის) კითხვები: • მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ დედამიწაზე სულ 26 დღე იყო მშვიდობიანი. რას	(მკვ.წ.1.) • როგორ არის გათვალისწინებული მშვიდობისპლანეტელთა საჭიროებები და მოთხოვნები ? ახერხებენ თუ არა თვითრეალიზებას?(მკვ.წ.2.) • როგორ თანამშრომლობენ მშვიდობისპლანეტელები ერთმანეთთან, სხვადასხვა ჯგუფებთან? არის თუ არა მათი ურთიერთობა ჰარმონიული (დაასახელოთ მაგალითები)? არსებობს და აქტიურია თუ არა საზოგადოება და რა საზრუნავი აქვს მას? (მკვ.წ.3.4.)
--	---	--

	იტყვიტ ამ სტატისტიკაზე? • კაცობრიობამ მეორე მოსოფლიო ომის შემდეგ რამდენი ორგანიზაცია და საერთაშორისო შეთანხმება შექმნა, შედეგი? • რა გამოსავალს ხედავთ? მშვიდობის მშენებლობას, პოზიტიურ მშვიდობას აქვს პერსპექტივა? რა არის ამისთვის საჭირო? • ეს ინფორმაციები, თქვენი დასკვნები როგორ გამოგადგებათ დავალების შესაქმნელად? • როგორ ფიქრობთ, თქვენი რეპორტაჟის პერსონაჟები შესაძლებელია იყვნენ სრულიად საპირისპირო განწყობების, ქცევების, კომუნიკაციის უნარების მქონე ადამიანები? ექნებათ მათ ძალადობრივი ლექსიკა და მსოფლმხედველობა ? რატომ? • ჩვენი პლანეტის „არა“ მაგალითები დაგეხმარებათ თუ არა სასურველი სიტუაციის წარმოდგენაში? • როგორ გამოიყენებთ თქვენს რეპორტაჟში პოზიტიური მშვიდობის კონცეფციას? ნაბიჯი 3. როგორ თანამშრომლობენ მშვიდობისპლანეტელები ერთმანეთთან, სხვადასხვა ჯგუფებთან? არის თუ არა მათი ურთიერთობა ჰარმონიული (დაასახელეთ მაგალითები)? არსებობს და აქტიურია თუ არა საზოგადოება და რა საზრუნავი აქვს მას? (მკვ.წ.3.4.) კითხვები: (დამატებითი) • წინა აქტივობებში დასახელებული მშვიდობის დიალოგის (გვ.137-138) მონაწილეები შეიძლება გახდნენ თქვენი რეპორტაჟის გმირები? • დაფიქრდით რა მახასიათებლებს დაუტოვებთ, რას შეუცვლით? რესურსი: სახელმძღვანელო, ციფრული მედია: შესაძლებლობები და რისკები, გვ. 139 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.139 აქტივობა.გაიხსენეთ, გვ.133 აქტივობა. დებატები, გვ.142 რეკომენდაცია მასწავლებელს: დებატებში გამოკვეთილი რეზოლუციებიდან ორივე რეზოლუციას აქვს არსებობის უფლება, ეს არის მედიის ორბუნებოვნება. ერთი მხრივ,	კომპლექსური დავალების განმავითარებელი შეფასების ინსტრუმენტი იხილეთ დანართი 10. გვერდი 109-110.
--	---	---

ის როგორც სამოქალაქო საზოგადოების ნაწილი იღებს ტვირთს იყოს ობიექტური ინფორმაციის მომწოდებელი, ხელისუფლების მაკონტროლებელი, უკანონობის მამხილებელი, ადვოკატირება გაუწიოს მოწყვლად ჯგუფებს, დაუთმოს „ტრიბუნა“ ხალხსა და ხელისუფლებას კომუნიკაციისთვის და ასე შემდეგ, მაგრამ მეორეს მხრივ, მედიას აქვს ხარჯები და უნდა გაიზიაროს ბაზრის წესები: იყოს გაყიდვადი, მოიპოვოს რეკლამა. აქ ჩნდება მედიის მოსყიდვის რისკები, რაც ხან კეთილსინდისიერი ბიზნესიდან კორუმპირებულ სქემაში გადადის, მედია ქმნის საზოგადოებრივ გაწყობებს და ეს დიდი ცდუნებაა პოლიტიკოსებისა და ბიზნესისათვის, დანაშაულებრივი სამყაროსათვის. ამ აქტივობის შეჯამებისას გაამთლიანეთ პირველ და მეოთხე ჯგუფების არგუმენტები, რომ უფრო გამოკვეთოთ მედიის, როგორც სამოქალაქო საზოგადოების ნაწილის როლი და მიაწინათ იმაზე, რომ რეპორტაჟში შეუძლიათ მედია აქტიურ საზოგადოებრივ ჯგუფად წარმოადგინონ.

აქტივობა: იმსჯელოთ, 142

აქტივობა: გაიხსენეთ, გვ. 146

აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ. 146

აქტივობა: შემაჯამებელი დისკუსია
კითხვები:

- უკანასკნელ სამ აქტივობაში საუბარი იყო ტროლებზე და ჰაკერებზე, რას იტყოდით ამ დაპირისპირების შესახებ?
- გლობალური სამყაროსთვის ნიშანდობლივია ბრძოლის საშუალებების შეცვლა. როგორ შეაფასებთ ტროლების საქმიანობას? ჰაკერების საქმიანობას?
- როგორი ურთიერთობების ნიმუშია ეს ურთიერთობა?

რეკომენდაცია მასწავლებელს: შემაჯამებლად შეიძლება გამოიყენოთ მართული პრაქტიკა და მოსწავლეებს დაწყებული აზრების დასრულება სთხოვოთ:

„დილის 8 საათია, გამოვდივარ. დაკრიალებული ქუჩა ყვავილებით არის სავსე. უცებ ერთ-ერთი ფანჯარა იღება და...“

„სათამაშოების საამქროში ვარ. ყველა თავის საქმეს აკეთებს. იქვე ნაწარმის გამოფენაა - არანაირი თოფები და დამბაჩები გულმოდგინედ და ყურადღებით

	მუშაობენ. ყველას ღიმილი აქვს სახეზე. მუსიკის ხმა თანდათან მატულობს, ყველა წყვეტს საქმიანობას და...” „ქალაქის შუაში მრგვალი შენობაა. „მედიაციის სახლი“ აწერია. სულ სამი-ოთხი ადამიანი დამხვდა შიგნით. სასიამოვნო გარემოა, გამწვანებული, მშვიდი მუსიკით. ორი მოხუცს გამოველაპარაკე... „ „მოედანზედ დიდი საინფორმაციო ბანერია. მასზე ვკითხულობ: ჟურნალისტები მოსახლეობას კვირაში 2 დღეს მხოლოდ დადებითი ამბების, 2 დღეს კიდეც საგანმანათლებლო გადაცემებს მიაწოდებენ. მოსახლება კი პასუხად...” ეს აქტივობა ზეპირად წარიმართება და მოსწავლეებს შემოქმედებით უნარებს გაუაქტიურებს _მოცემული დავალება ხომ დიდწილად მათ წარმოსახვაზე დამოკიდებული.		
გრძელვადიანი მიზანი სამიზნე ცნება და მასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	საკითხი/ქვესაკითხები გლობალიზაცია და კომუნიკაცია ქვესაკითხი: ინფორმაციის დახარისხება ქვეცნებები: ადამიანის მოთხოვნილებები და საჭიროებები, საზოგადოებრივი ჯგუფები _მედია	საკვანძო შეკითხვა / შეკითხვები როგორ ავსახო მინისახელმძღვანელოში მედიაწიგნიერებისა და კონკრეტულად, ინფორმაციის დახარისხებისთვის საჭირო რჩევები და ავხსნა მათი მნიშვნელობა ადამიანის პიროვნული განვითარებისთვის ?	შუალედური სასწავლო მიზანი კომპლექსური დავალების პირობა
საზოგადოება- (პიროვნება, ინდივიდი და საზოგადოება და სოციალიზაცია) შედეგები: საბაზო საფეხური: 1, 2.	კომპლექსური დავალების დამუშავების ეტაპები (რესურსები, აქტივობები): I ეტაპი: კომპლექსური დავალების ფორმა ნაბიჯი 1. როგორ უნდა წარმოვაჩინო საკუთარი ცოდნა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით? რესურსი: სახელმძღვანელო, გვ. 125 აქტივობა: კომპლექსური დავალების ტექსტზე მუშაობა (გაეცანით დავალების პირობას) კითხვები: - რას ითხოვს დავალება თქვენგან? - საინტერესოა თუ არა, ამ დავალების შესრულება?		დავალება 3. კომპლექსური დავალების პირობა კიდევ ერთხელ გაეცანი ბოლო პარაგრაფში მოცემულ მიმართვას

1. ადამიანი არის პიროვნება, საკუთარი მსოფლმხედველობითა (იდეები, ღირებულებები) და მისწრაფებებით; მას აქვს საკუთარი პიროვნების თავისუფალი განვითარების უფლება; 2. ადამიანს გააჩნია სხვადასხვა (ფიზიოლოგიური, უსაფრთხოების, სოციალური კონტაქტების და სხვა) მოთხოვნილებები, რომელთა დაკმაყოფილების გარეშე ის ვერ შეძლებს პიროვნულ განვითარებას; 3. სხვა ადამიანებთან/ სოციალურ ჯგუფებთან /ინსტიტუტებთან ურთიერთობა ადამიანს პიროვნულ განვითარებაში უწყობს ხელს; 4. ასერტულობა (ადამიანის უნარი თამამად გამოხატოს საკუთარი	- რა არის დავალების პროდუქტი? - როგორ წარმოგიდგენიათ სახელმძღვანელო 250-300 სიტყვით? რეკომენდაცია მასწავლებელს: მოსწავლეებს ვუხსნით, რომ ეს უნდა იყოს პრაქტიკული რჩევების ტექსტი და თანხმდებით ამ რჩევების პრეზენტაციაზე. (ან ელექტონული ფორმით, ან მატერიალურად) პრეზენტაციის სადიაგნოსტიკო კითხვები იხილეთ დანართი 1. გვერდი 95. II ეტაპი: კომპლექსური დავალების შინაარსი ნაბიჯი 1. რა გავლენა აქვს სოციალურ მედიას ადამიანის, საზოგადოების მსოფლმხედველობაზე, ღირებულებებზე, მისწრაფებებზე და რატომ? (მკვ.წ. 1.) რესურსი: სახელმძღვანელო, ციფრული მედია: შესაძლებლობები და რისკები, გვ. 139 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.139 კითხვები: - როგორია სოციალური ქსელების როლი ლიკას პროფესიულ წარმატებაში? - რა გავლენა იქონია ახალმა ტექნოლოგიებმა მის პიროვნებაზე, კარიერაზე? - ფიქრობთ თუ არა, რომ მას გლობალური პროფესია აქვს? რით დაასაბუთებთ თქვენს მოსაზრებას? - რა ცოდნის, უნარებისა და დამოკიდებულებების მატარებელი უნდა იყოს პიროვნება, რომ ამდაგვარ გამოწვევებს გაართვას თავი? - რა ფაქტორებმა განაპირობა ლიკას თავდაჯერებულობა? აქტივობა: გაიხსენეთ, გვ.141 აქტივობა. იმსჯელეთ,143 აქტივობა: გაიხსენეთ, გვ.146 აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, გვ.146 კითხვები: - უკანასკნელ სამ აქტივობაში საუბარი იყო ტროლებზე და ჰაკერებზე, რას იტყოდით	ჩვენი პლანეტის მერვემილიარდე მკვიდრისადმი. განსაკუთრებით მის მე-6 პუნქტს, სადაც ზღვა ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობა ციფრული ეპოქის უპირატესობად არის წარმოდგენილი, მაგრამ არაფერია ნათქვამი იმ რისკებზე, რომელსაც ინფორმაციის ოკეანე უქმნის მომხმარებლებს. დაეხმარე ახალ თანაპლანეტელს და მოუშადა მედიაწიგნიერების მინისახელმძღვანელო (250-300 სიტყვა), რომელიც მას ინფორმაციის ოკეანეში გაგნებაში დაეხმარება. არ გამოგრჩეს ციფრული მედიის შესაძლებლობების და რისკების
---	---	--

აზრი სხვისი შეურაცხყოფის გარეშე) ხელს უწყობს პიროვნების და სოციალური ურთიერთობის.	ამ დაპირისპირების შესახებ? • როგორ შეაფასებთ ტროლების საქმიანობას? ჰაკერების? რესურსი: სახელმძღვანელო, გლობალიზაცია და კომუნიკაცია, გვ.126 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ.126 რესურსი: სახელმძღვანელო, „ეს საინტერესოა“ გვ. 128 აქტივობა: ტექსტზე მუშაობა კითხვები: • გაიხსენეთ კონფლიქტების განვითარების ეტაპები და რას იტყვით კომუნიკაციის როლზე ამ პროცესში? • შეუძლიათ თუ არა ადამიანებს სწორი კომუნიკაციის გამოყენებით თავი აარიდონ კონფლიქტებს? • არასწორი, აგრესიული კომუნიკაცია თუ ხდება კონფლიქტის მიზეზი? • ევროკომისიამ რატომ აუკრძალა თანამშრომლებს ამ სიტყვების გამოყენება? • სასურველია თუ არა, რომ მათ მედიამაც მიზამოს? რატომ? • როგორ შეიძლება მედიით გავრცელებულმა არაობიექტურმა ინფორმაციამ განაპირობოს კონფლიქტი? ნაბიჯი 2. როგორ უქმნის/უზღუდავს ციფრული მედია მომხმარებელს ობიექტური ინფორმაციისა და შესაბამისად სწორი გადაწყვეტილებების მიღების შესაძლებლობას და უქმნის/უზღუდავს პიროვნული განვითარების საშუალებას? (მკვ.წ.2.) რესურსი: სახელმძღვანელო, გვ. 142 აქტივობა: დებატები, გვ.142 რეკომენდაცია მასწავლებელს: დებატებში გამოკვეთილი რეზოლუციებიდან ორივე რეზოლუციას აქვს არსებობის უფლება, ეს არის მედიის ორბუნებოვნება. ერთი მხრივ, ის როგორც სამოქალაქო საზოგადოების ნაწილი იღებს ტვირთს იყოს ობიექტური ინფორმატორი, ხელისუფლების მკონტროლებელი, უკანონობის მამხილებელი, ადვოკატირება გაუწიოს მოწყვლად ჯგუფებს, დაუთმოს „ტრიბუნა“ ხალხსა და ხელისუფლებას კომუნიკაციისთვის და ასე შემდეგ, მაგრამ მეორეს მხრივ, მედიას აქვს არსებობის ხარჯები და იზიარებს ბაზრის წესებს იყოს გაყიდვადი, მოიპოვოს რეკლამა. მედია ქმნის საზოგადოებრივ გაწყობებს და ეს დიდი ცდუნებაა	შეხსენება და მათთან მიმართებით აუხსენი მედიაწიგნიერების უნარის აუცილებლობა. ნაშრომში/ნაშრომის პრეზენტაციისას ხაზგასმით წარმოაჩინეთ: • რა გავლენა აქვს სოციალურ მედიას ადამიანის, საზოგადოების მსოფლმხედველო ბაზე, ღირებულებებზე, მისწრაფებებზე და რატომ? (მკვ.წ. 1.) • როგორ უქმნის/უზღუდავს ციფრული მედია მომხმარებელს ობიექტური ინფორმაციისა და შესაბამისად სწორი გადაწყვეტილებები
--	--	--

	პოლიტიკოსებისა და ბიზნესისათვის, დანაშაულებრივი სამყაროსათვის. ამიტომაც ვითარდება ყალბი რეკლამა, „შავი პიარი“, ყალბი ამბები. ყალბი ამბები კი მცდარი გადაწყვეტილებების საფუძველია, საზოგადოება არის მართული. დავალება 3 - კვლევა, გვ. 149 ნაბიჯი 3. როგორია სოციალური მედის, როგორც საერთაშორისო საზოგადოებასთან, ინსტიტუციებთან თანამშრომლობის ინსტრუმენტის/არხის მნიშვნელობა და როგორ უნდა დავუპირისპირდეთ სიძულვილის ენას სოციალურ ქსელებში, მათ შორის, მედიაში? (მკვ.წ.3.4.) რესურსი: სახელმძღვანელო, „ეს საინტერესოა“ გვ. 129 აქტივობა: ტექსტზე მუშაობა კითხვები: • გაიხსენეთ კონფლიქტების განვითარების ეტაპები და რას იტყვით კომუნიკაციის როლზე ამ პროცესში? • შეუძლიათ თუ არა ადამიანებს სწორი კომუნიკაციის გამოყენებით თავი აარიდონ კონფლიქტებს? • არასწორი, აგრესიული კომუნიკაცია თუ ხდება კონფლიქტის მიზეზი? • ევროკომისიამ რატომ აუკრძალა თანამშრომლებს ამ სიტყვების გამოყენება? • სასურველია თუ არა, რომ მათ მედიამაც მიზამოს? რატომ? აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში- გვ.130 მოგზაურობა საჰაერო ბუშტით, შეჯამება კითხვები: • ჯგუფური სამუშაოს დროს კონფლიქტი ხომ არ წარმოიშვა? • როგორ მოახერხეს პრევენტატორებმა სიტყვით ერთმანეთისა და კლასის დარწმუნება? • აქვს თუ არა კონფლიქტის მარეგულირებელი ძალა კომუნიკაციას? აქტივობა: იმსჯელოთ, გვ.131 რესურსი: სახელმძღვანელო, კონფლიქტები მრავალფეროვან გარემოში , გვ.132 აქტივობა: იმსჯელოთ, გვ. 132 რესურსი: ცხრილი ურთიერთობის სტილის შესახებ , გვ.133	ის მიღების შესაძლებლობას და უქმნის/უზღუდავს პიროვნული განვითარების საშუალებას? (მკვ.წ.2.) • როგორია სოციალური მედის, როგორც საერთაშორისო საზოგადოებასთან, ინსტიტუციებთან თანამშრომლობის ინსტრუმენტის/არხის მნიშვნელობა და როგორ უნდა დავუპირისპირდეთ სიძულვილის ენას სოციალურ ქსელებში, მათ შორის, მედიაში? (მკვ.წ.3.4.) კომპლექსური დავალების განმავითარებელი
--	---	---

	აქტივობა: ტექსტზე მუშაობა , დისკუსია კითხვები: • როგორ ფიქრობთ ცხრილში მოცემული როგორი ქცევის მატარებელი ადამიანები ახერხებენ თავიანთი საჭიროებებისა და მოთხოვნილებების დაკმაყოფილებას? რატომ? • აგრესიული ქცევის ადამიანი ვის ხარჯზე ახერხებს „თვითრეალიზებას“? • სამართლიანია ასეთი დამოკიდებულება? • ვის ევალება პასიური ქცევის ადამიანის დაცვა? • ასერტული უნარები შეძენადია თუ თანდაყოლილი? • საჭიროა თუ არა ამ მხრივ ვაკონტროლოთ ჩვენი ქცევა? რესურსი: სახელმძღვანელო, კონფლიქტები მრავალფეროვან საზოგადოებაში, გვ.135 აქტივობა: იმუშავეთ წყვილებში, გვ. 136 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ. 136 აქტივობა: იმსჯელეთ, გვ. 136 რეკომენდაცია მასწავლებელს: უკანასკნელ აქტივობაში დასამუშავებელ ტექსტში მშვიდობის მშენებლები მედიას აკრიტიკებენ, რომ ის არ აშუქებს სამშვიდობო საქმიანობას. დაუსვით კითხვა მოსწავლეებს. როგორ გადაცემებს უყურებთ? დაგაინტერესებთ თუ არა გადაცემა მშვიდობის მშენებლობაზე? რატომ? რესურსი: სახელმძღვანელო, კეთილი იყოს შენი მობრძანება ამ სამყაროში, გვ.150 აქტივობა: იმუშავეთ ჯგუფებში, 150 აქტივობა: შეჯამება • მიღებული და თქვენთვის ცნობილი ინფორმაციიდან მედიაწიგნიერების რომელ უნარებს გამოყოფდით და რატომ?	შეფასების ინსტრუმენტი იხილეთ დანართი 10 . გვერდი 109-110.
--	--	--

დანართები

დანართი 1.

სადიაგნოსტიკო კითხვები

- აღწერე, როგორ წარიმართა დავალებაზე მუშაობის პროცესი;
- აღწერე, რა პროდუქტი შექმენი;
- რა საკითხს შეეხება შენს მიერ მომზადებული დავალება?
- ახსენი, რატომ შექმენი ეს პროდუქტი? რისი თქმა გინდოდა მისი საშუალებით?
- რატომ ფიქრობ, რომ შენს მიერ განხორციელებული ქმედება მოხალისეობრივი აქტივობაა?
- შენი აზრით, ვინ უნდა დაინტერესდეს შენს მიერ შექმნილი კომპლექსური დავალებით და რატომ?
- რა დაბრკოლებებს წააწყდი დავალებაზე მუშაობის პროცესში?
- რას გააკეთებდი სხვაგვარად ახლა რომ იწყებდე დავალებაზე მუშაობას?
- მსგავსი ფორმის, ან შინაარსის დავალება სხვა დროს თუ შეგისრულებია?

ზეზვა და მზია
მოქალაქეობის საძიებლად
დროში მოგზაურობენ

2022 წელი

ათენი (ჩ.წ.ალ-მდე VII-V სს)

მოქალაქეობა:
სოლონის
რეფორმით (ძვ.
წ. 638-558)
ატიკაში
დაბადებული
ყვე-ლა მამაკაცი

ხდე ბოდა მოქალაქე.

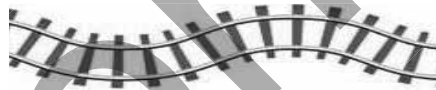
მოქალაქის პრივილეგიები: ჰქონდა
სახალხო კრებაში მონაწილეობის
უფლება;

მოქალაქის ვალდებულებები:

სამხედრო ვალდებულება

ქალთა უფლებები: მოქალაქეობა არ
ენიჭებოდათ ქალებს, მონებს ან
უცხოელებს.

თავისებურება: ძველ საბერძნეთში
მოქალაქეობას ელიტარული ხასიათი
ჰქონდა. ჩამოყალიბდა უმაღლეს
საკანონმდებლო ორგანო-ათენის
სახალხო კრება, დაარსდა
სახელმწიფო საბჭო, მართვა-
გამგეობის უმაღლესი ორგანო;
შეიქმნა „ნაფიც მსაჯულთა“
სასამართლო.

დოკუმენტები: სოლონის რეფორმა

ქალთა და მამაკაცთა თანასწორობა:

დემოსის უფლებების გაზრდის
მიუხედავად, ათენელი მოქალაქე
მამაკაცების გვერდით სრულიად
უუფლებოდ რჩებოდნენ ქალები,
თუნდაც ისინი ათენელები
ყოფილიყვნენ.

რომი (ჩ.წ.ალ-მდე I საუკუნე)

მოქალაქეობა:
რომის იმპერიაში
ყველა თავისუფალ
მამაკაცს ენიჭებოდა
მოქალაქეობა; შემდეგ
უკვე წინაპირობას
წარმოადგენდა 25

წლიანი სამხედრო სამსახური.

მოქალაქის პრივილეგიები:

პოლიტიკური უფლებები, არჩევის,
ქორწინების უფლება; კონტრაქტის
დადების, ტოგას ტარების უფლება...

მოქალაქის ვალდებულებები:

გადასახელების გადახდა, სამხედრო
სამსახური.

ქალთა უფლებები: ჰქონდათ
მოქალაქეობის შეზღუდული ფორმა: არ
ჰქონდათ ხმის მიცემის, სახელმწიფო
თანამდებობის მიღების, სამართლიანი
სასამართლოს და მოქალაქეობის
შენარჩუნების უფლება მიგრაციის დროს.

თავისებურება: იმპერიის პერიოდში
მოქალაქეობა პოლიტიკური უფლებები
ფორმალურად არ დაკარგეს, მაგრამ
პოლიტიკურ ძალას აღარ
წარმოადგენდნენ

დოკუმენტები: - მოქალაქეობის
დამადასტურებელი დიპლომი

ქალთა და მამაკაცთა თანასწორობა:

მამაკაცებთან შედარებით ქალთა
უფლებები საკმაოდ შეზღუდული იყო,
თუმცა მინიმალური პოზიტიური
ცვლილება მაინც შეინიშნებოდა.

ინგლისი (XIII საუკუნე)

მოქალაქეობა:
მოქალაქეობამ
ფეოდალურ
ეპოქაში, მათ
შორის
ინგლისშიც,
გაუფასურება

გახიცადა. ქვეშევრდომობა იყო მთავარი
სტატუსი სახელმწიფოსა და მოქალაქეს
შორის.

მოქალაქის/ქვეშევრდომის უფლება-

მოვალეობები: თავისუფლებების დიდი
ქარტია (1215 წლის) არეგულირებდა
გადასახადების, სასამართლოს,
ეკლესიის, ქალაქისა და ვაჭრების,
მემკვიდრეობის უფლებისა და
მეურვეობის საკითხებს; ასევე,
ლიმიტებსა და პასუხისმგებლობას
უწყებდა ფულის გამსესხებულებსა და
მსესხებულებს.

ქალთა უფლებები: გამოიკვეთა ქვრივ
ქალთა ქონებრივი უფლებების საკითხი
და ქორწინების გადაწყვეტილების
მიღების უფლება.

თავისებურება: თავისუფლების დიდი
ქარტიის შემუშავებით საფუძველი
ჩაეყარა ახალ ეტაპს უფლებების დაცვის
მიმართულებით.

დოკუმენტები: - თავისუფლების
დიდი ქარტია

ქალთა და მამაკაცთა თანასწორობა:

ქარტია იცავდა შემღებულ ქალების
უფლებებს, გარდაცვლილი ქმრის
ნათესავების მხრიდან მათი ქონების
თვითნებური კონტროლისგან.

საქართველო (2022 წელი)

მოქალაქეობა:
დაბადებით,
ნატურალიზაციით,
მოქალაქეობის
აღდგენით, სხვა
საფუძვლით.

მოქალაქის

პრივილეგიები: არჩევნების, საკუთრების,
განათლების, გადაადგილების,
სასამართლოს, უფლებების დაცვის და
ასე შემდეგ;

მოქალაქის ვალდებულებები:

გადასახედების გადახდა, სამხედრო
სამსახური;

ქალთა უფლებები: საქართველოს
კანონმდებლობით საქართველოს
მოქალაქეებს - ქალებსა და მამაკაცებს
აქვთ თანაბარი უფლებები.

თავისებურება: კანონებში გენდერული
ბალანსის მიუხედავად, საქართველოში
კიდევ ფესვგადგმულია
დისკრიმინაციული სტერეოტიპები,
რისგან გათავისუფლებაც ჯერ არ
მოხერხდა. ამ სტერეოტიპების გავლე
ნით ქალთა უფლებები ხშირად ირღვევა. ,
მუშაობს სტერეოტიპები მამაკაცთა
მიმართაც.

დოკუმენტები: - საქართველოს
კონსტიტუცია; საერთაშორისო
დოკუმენტები.

ქალთა და მამაკაცთა თანასწორობა:

ქალები ჯერ კიდევ ნაკლებად იკავებენ
გადაწყვეტილების მიმღებ თანამდებო-
ბებს.

გისურვებთ

წარმატებულ

არჩევანს!

მოქალაქეობის საკითხებთან
დაკავშირებით ონლაინ
მომსახურებით
სარგებლობა შესაძლებელია
შემდეგი
ვებ-გვერდის მეშვეობით
www.sda.gov.ge

ექსპერტის რეკომენდაცია მზიას და
ზეზვას:

თქვენი მოცემულობა არ იქნება
საკმარისი იმისათვის, რომ
მოიპოვოთ მოქალაქეობა ან
ქვეშევრდომობა პირველ სამ
ისტორიულ ეტაპზე
/„გაჩერებაზე“ .
გულდასაწყვეტიც არაფერია; არც
გირჩევდით იქ ჩამოსვლას,
რადგან თქვენი სურვილი -
გარანტირებული გქონდეთ
უფლებებისა და თანასწორობის
დაცვა, ამ „გაჩერებიდან“
ყველაზე უკეთესად დღევანდელ
საქართველოში მოხერხდება.

საქართველოს
მოქალაქეობის მინი
ჭების საკითხებთან
დაკავშირებით
პირს შეუძლია,
მიმართოს
იუსტიცი-
ის სახლს ან
შესაბამის
ტერიტორი-
ულ სამსახურს.

თქვეს შეგიძლიათ ჩამოხვიდეთ
მეოთხე გაჩერებაზე და
მოითხოვოთ საქართველოს
მოქალაქეობა;

ასეთ შემთხვევაში,
დაკმაყოფილდება თქვენი
სურვილი - მიიღოთ
მოქალაქეობა, რაც სხვა
უფლებებთან ერთად, მოგცემთ
უფლებას, უვიზოდ იმოგზაუროთ
ევროპაში!

რაც შეეხება უფლებების დაცვას
და თანასწორობის
უზრუნველყოფას, საქართველო
დემოკრატიული ქვეყანაა და
იურიდიულად ეს
გარანტირებულია, მაგრამ
ქართულ დემოკრატია ჯერ
კიდევ გასავლელი აქვს გზა ამ
უფლებების ფაქტობრივ
უზრუნველყოფამდე.
თუ კონკრეტულად ქალისა და
მამაკაცის თანასწორობაზე
ვისაუბრებთ, აქაც თანასწორობის
სამართლებრივი საფუძველი
არსებობს, მაგრამ არსებული
სტერეოტიპები დასაძლევია
ყველა დონეზე. ამ პროცესში,
როგორც საქართველოს
მოქალაქეებს, თქვენც მოგიწევთ
ჩართვა.

დანართი 3.

1. ამონარიდი საერთაშორისო საზოგადოების განცხადებიდან 2022 წლის 8 მარტთან დაკავშირებით

„მსოფლიოს სჭირდება გენდერული თანასწორობა – დღეს და ყოველდღიურად. ახალი და მიმდინარე კონფლიქტების, კლიმატის კრიზისისა და დემოკრატიული სივრცის შემცირების დროს ჩვენ გლობალურად გენდერული თანასწორობის შემცირების საფრთხის წინაშე ვართ. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მიერ წელს ქალთა საერთაშორისო დღის აღნიშვნის თემად შეირჩა „გენდერული თანასწორობა დღეს მდგრადი ხვალისდელი დღისთვის“. ამით ჩვენ გვსურს ქალებისა და გოგოების წვლილის აღიარება მსოფლიოს მასშტაბით კლიმატის ცვლილების მიმართ ადაპტაციის და უარყოფითი შედეგების შერბილების საქმეში, ყველასათვის უფრო მდგრადი მომავლის აშენებაში.“

2. ახალგაზრდები მხარს უჭერენ ცვლილებებს

„გენდერული თანასწორობა ჩემთვის სამართლიანი გარემოს საწინდარია, იმიტომ რომ ყოველდღიურ ცხოვრებაში საქართველომ, როგორც მულტიკულტურულმა და ტოლერანტმა ქვეყანამ შეძლოს დისკრიმინაციის და უთანასწორობის შემთხვევები შეამციროს“ ამბობს მარიამი და მოუწოდებს ახალგაზრდებს „იყვნენ აქტიურები, ცხოვრებაში ყველა შანსი გამოიყენონ, რადგან შეიძლება ის, რაც დღეს სხვისი პრობლემა გვგონია, მეორე დღეს ჩვენი პრობლემა იყოს და უკვე მარტო ვეღარ გავუმკლავდეთ.“

„გენდერული თანასწორობის კუთხით ძალიან ბევრი სტერეოტიპი არსებობს და სამწუხაროდ, ისევ ქალების უფლების შეზღუდვასთან გვაქვს საქმე. ქალებს არ აქვთ შესაძლებლობა განივითარონ პროფესიული უნარ-ჩვევები. სასურველია, რომ გოგოს ჰქონდეს დიპლომი, მაგრამ ამ დიპლომს აქვს მხოლოდ და მხოლოდ სიმბოლური ხასიათი, ეს არის იმის ნიშანი, რომ გოგო მარტივად დაოჯახდება, ამბობს ლიამანი და დასძენს, რომ კაცების გენდერული როლების შესახებ გავრცელებული შეხედულებების მიხედვით კი, არ არის მიღებული, რომ მათ იტირონ, ან სხვა რაიმე ფიზიკური ან ემოციური სისუსტე საჯაროდ გამოხატონ.“

„გავრცელებული სტერეოტიპების შესახებ საუბრისას, 20 წლის აინურს მაგალითად თავის სოფელში გავრცელებული ტენდენცია მოჰყავს, რომლის თანახმადაც, გოგოებს უფლება არ აქვთ, რომ შუადღის მერე, საღამოს საათებში მარტო გავიდნენ

გარეთ. ბიჭებს კი არა მხოლოდ გარეთ გასვლა შეუძლიათ, არამედ უფლება აქვთ სახლში არც დაბრუნდნენ, სხვაგან დარჩნენ, რის ნებასაც გოგოებს არ რთავენ.“

გვანცა შვილების აღზრდის პროცესში მამების ჩართულობის ნაკლებობაზე ამახვილებს ყურადღებას. მისი აზრით, „ხშირად, როდესაც გენდერული თანასწორობის შესახებ ვსაუბრობთ, ვხვდებით შემთხვევებს, როდესაც გენდერული თანასწორობა არ არის სწორად, ადეკვატურად გაგებული. კარგი იქნება თუ ამას ადრეული ასაკიდან დავიწყებთ, რადგან უთანასწორობას სწორედ ადრეული ასაკიდან ეყრება საფუძველი“.

წყარო გაეროს მოსახლეობის ფონდის (UNFPA) ინფორმაციების მიხედვით;

<https://georgia.unfpa.org/ka/news/>

დანართი 4.

როგორ დავწეროთ სტატია?

1. სტატიისათვის ძალიან მნიშვნელოვანია კარგი სათაური. ის უნდა ასახავდეს მთელი ტექსტის შინაარსს და ამავდროულად იზიდავდეს მკითხველის ყურადღებას.
 2. შეადგინეთ სტატიის გეგმა. ის უნდა მოიცავდეს შესავალს (რას ეხება სტატია), ძირითად ნაწილს (შინაარსი, მსჯელობა) და დასკვნას (შეჯამება).
 3. შეეცადეთ იყოთ კონკრეტული; წერეთ მოკლე და გასაგები წინადადებებით. კარგი სტატიის დასაწერად, საჭიროა შემოიფარგლოთ 200-300 სიტყვით. წინააღმდეგ შემთხვევაში, მკითხველები დაიზარებენ ბოლომდე გადახედვას ან უბრალოდ უარს იტყვიან მის წაკითხვაზე. მაგრამ თუ სტატიის თემა მოითხოვს მეტის თქმას, უმჯობესია გადააჭარბოთ, ვიდრე საინტერესო ნაწილის შეკუმშვის ხარჯზე შეამციროთ ტექსტი.
 4. შეგიძლიათ სტატიას დაურთოთ ვიზუალური მასალა: ფოტო, ნახატი, სქემა, დიაგრამა).
 5. კარგი სტატიის ტექსტი უნდა იყოს მარტივად გასაგები, გრამატიკულად გამართული და სასიამოვნოდ საკითხავი. ამიტომაც, აუცილებელია წერის დასრულების შემდეგ კრიტიკულად გადახედოთ საკუთარ ნაშრომს და შეასწოროთ დაშვებული შეცდომები.
 6. სანამ სტატიის წერას დაიწყებთ, საჭიროა შერჩეულ თემაზე შეკრიბოთ სხვადასხვა მონაცემები. მაგალითად, გაეცნოთ სხვადასხვა ლიტერატურას, ექსპერტების მოსაზრებებს და მოინიშნოთ თქვენთვის მნიშვნელოვანი ფრაზები, მონაცემები. მოინიშნოთ სტატიისტიკა. მოძებნოთ ვიზუალური მასალა. დააკვირდეთ თქვენ გარშემო მიმდინარე პროცესებს შერჩეულ თემასთან მიმართებით.
- როცა ყველაფერი ხელთ გექნებათ, დაფიქრდით რა გსურთ უთხრათ, გააგებინოთ მკითხველს და დაალაგეთ თქვენი სათქმელი ზემოთ მოცემული სტრუქტურის მიხედვით.

დანართი 5.

განმავითარებელი შეფასების ინსტრუმენტი

საკითხი -- ადამიანისა და მოქალაქის უფლებები; ქვესაკითხი:

კომპლექსური დავალება 1. დავალება 2

მოსწავლის სახელი და გვარი -----

კრიტერიუმი სამიზნე ცნება → ↓	დემოკრატია
აბსტრაქტული დონე მოსწავლეს შეუძლია სამიზნე ცნებაზე მუშაობის პროცესში შეძენილი ცოდნისა და გამოცდილების ეროვნული სასწავლო გეგმის ზესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებთან დაკავშირება.	მოსწავლემ შეძლო: მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე საკუთარი ნარატივის ჩამოყალიბება, რომელშიც ასახულია საკითხთან დაკავშირებული ფაქტობრივი მასალა საკუთარი მიზნებისა და აუდიტორიის (მისი მრავალფეროვნების) გათვალისწინებით; კანონზომიერებების აღმოჩენა და მოდელირება ახალ სიტუაციასთან მიმართებით; სასწავლო მასალის დაკავშირება სხვა სამეცნიერო ცოდნასთან; სტრატეგიების შერჩევა საკითხის შესასწავლად ან დავალების შესასრულებლად; გაანალიზება, რა გავლენა მოახდინა საკითხის შესწავლამ მის მოქალაქეობრივ მსოფლმხედველობაზე, შეძენილი ცოდნის გამოყენებითი ასპექტების მოძიება საკუთარი, ან საზოგადოებრივი საჭიროებებისთვის. მიღებულ ინფორმაციებზე დაყრდნობით ბუკლეტში/სლაიდშოუში/სტატიაში ჩამოაყალიბა საკუთარი ნარატივი, რომელიც მორგებულია აუდიტორიაზე, ასახავს იმ კანონზომიერ პროცესს, რომელიც გენდერული თანასწორობის საკითხს უკავშირდება, ნათქვამის დასადასტურებლად იშველიებს მაგალითებსა და არგუმენტებს, გამოთქვამს ჰიპოთეზებს, მსჯელობს კრიტიკულად. აფასებს შესწავლილი საკითხის დემოკრატიის პრინციპებზე დაფუძნებული ადამიანის უფლებების, კერძოდ, გენდერული თანასწორობის დაცვის ბერკეტების და შესაძლებლობების გააქტიურების მნიშვნელობას, როგორც პირადად მისთვის, ასევე ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოებისათვის. მიღებულ ცოდნასა და უნარებს აკავშირებს საკუთარი მოქალაქეობრივი პოზიციის გამყარებასთან.
მიმართებითი დონე მოსწავლეს შეუძლია: სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ფაქტებისა და მოვლენების კრიტიკულად და ურთიერთდაკავშირებულად გააზრება და გაანალიზება; სამიზნე ცნების მკვიდრი წარმოდგენების ურთიერთდაკავშირებულად	მოსწავლემ შეძლო: სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული გენდერული ფაქტებისა და მოვლენების კრიტიკულად და ურთიერთდაკავშირებულად გააზრება-გაანალიზება; სამიზნე ცნების მკვიდრი წარმოდგენების ურთიერთდაკავშირება; მიღებული ინფორმაციის სხვა სამიზნე ცნებებთან დაკავშირება. ბუკლეტში/სლაიდშოუში/სტატიაში გაანალიზებულია დემოკრატიის სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული გენდერული თანასწორობის/დისკრიმინაციის ფაქტები და მოვლენები: ნათლად და თანმიმდევრულად არის ახსნილი მიზეზ-შედეგობრივი კავშირები ადამიანის, მოქალაქის უფლებებსა (გენდერულ თანასწორობას) და დემოკრატიის პრინციპებს შორის. კონკრეტული სიტუაციის მოშველიებით ხსნის

გაანალიზება; კონკრეტულ სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის კონტექსტუალიზება (საგნის სხვა სამიზნე ცნებებთან დაკავშირება).	დემოკრატიის პრინციპების მნიშვნელობას ადამიანის, მოქალაქის უფლებების რეალიზებისთვის, ყველა ტიპის, მათ შორის, გენდერული დისკრიმინაციის აღმოფხვრისთვის, ახსენებს ადგილობრივ და საერთაშორისო საკანონმდებლო ნორმებს, მათი გააქტიურების ბერკეტებს. ახსნილია, რა მნიშვნელობა აქვს ამ ნორმების დაცვას ადამიანის განვითარების, სამოქალაქო მონაწილეობის გააქტიურების და მდგრადი განვითარების თვალსაზრისით.
მულტიტრუქტურული დონე მოსწავლეს აქვს მხოლოდ რამდენიმე, ერთმანეთთან დაუკავშირებელი, უსისტემო ასოციაცია/წარმოდგენა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით.	მოსწავლეს აქვს არაერთი ასოციაცია შესასწავლ საკითხთან მიმართებით, თუმცა იმავე საკითხთან დაკავშირებით მის მიერ გადმოცემულ ამბებს არ აქვს მწყობრი, თანმიმდევრული სახე. მოსწავლის ნაშრომში დასახელებულია რამდენიმე მნიშვნელოვანი ასპექტი (ახსენებს დემოკრაციას, ქალთა უფლებებს, ახსენებს ცვლილებების შესაძლებლობას, მაგრამ ვერ არის თანმიმდევრული, ვერ ხსნის, რატომ არის გენდერული თანასწორობა მნიშვნელოვანი ინდიკატორი თემში, ქვეყანაში, მსოფლიოში დემოკრატიის ხარისხის განსაზღვრისთვის).
უნიტრუქტურული დონე მოსწავლეს აქვს მხოლოდ ერთი არასტრუქტურირებული ასოციაცია/წარმოდგენა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით.	მოსწავლის მსჯელობა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით შემოიფარგლება საკვანძო სიტყვებზე/სათაურზე მარტივი და ლოგიკური რეფლექსიით. დავალებაში სწორად ასახელებს ერთ ასპექტს (მაგალითად, ქალთა და გოგონათა უფლებებს), მაგრამ მსჯელობა ფრაგმენტული და არასტრუქტურირებულია.
პრე-სტრუქტურული დონე მოსწავლეს საკითხთან დაკავშირებით არ აქვს რელევანტური ინფორმაცია.	მოსწავლე მართებულად ვერ იგებს საკითხთან დაკავშირებულ შეკითხვებს / კომპლექსური დავალების პირობას. მოსწავლეს არ აქვს პასუხი, ან მისი პასუხი საერთოდ აცდენილია მოთხოვნებს/დავალების კრიტერიუმებს; დავალება არ შეასრულა, ვერ შეასრულა; პირობა ადეკვატურად ვერ აღიქვა...

დანართი 6.

განმავითარებელი შეფასების ინსტრუმენტი

საკითხი _ გლობალიზაცია; ქვესაკითხი:

კომპლექსური დავალება: დავალება 1. დავალება 2.

მოსწავლის სახელი და გვარი -----

კრიტერიუმი სამიზნე ცნება ↓	სამოქალაქო მონაწილეობა
აბსტრაქტული დონე მოსწავლეს შეუძლია სამიზნე ცნებაზე მუშაობის პროცესში შეძენილი ცოდნისა და გამოცდილების ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებთან დაკავშირება.	მოსწავლემ შეძლო: მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე საკუთარი ნარატივის ჩამოყალიბება, რომელშიც ასახულია საკითხთან დაკავშირებული ფაქტობრივი მასალა საკუთარი მიზნებისა და აუდიტორიის (მისი მრავალფეროვნების) გათვალისწინებით, კანონზომიერებების აღმოჩენა და მოდელირება ახალ სიტუაციასთან მიმართებით; სტრატეგიების შერჩევა საკითხის შესასწავლად ან დავალების შესასრულებლად; გაანალიზება, რა გავლენა მოახდინა საკითხის შესწავლამ მის მოქალაქეობრივ მსოფლმხედველობაზე; შეძენილი ცოდნის გამოყენებითი ასპექტების მოძიება საკუთარი, ან საზოგადოებრივი საჭიროებებისთვის. ჩამოყალიბა საერთაშორისო ორგანიზაციის მისია/მოხალისის დღიური რომელშიც სამოქალაქო მონაწილეობა, გლობალური მოქალაქეების გადაწყვეტილებები და ქმედებები წარმოსახულია გააზრებულად და ურთიერთდაკავშირებულად. მოსწავლე გამოთქვამს რწმენას, ვარაუდებს, რომ გლობალური მოქალაქეობისთვის განათლება აამაღლებს კაცობრიობის ცნობიერებას, ადამიანები გახდებიან სოლიდარულები, იზრუნებენ გლობალურ პრობლემებზე.
მიმართებითი დონე მოსწავლეს შეუძლია: სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ფაქტებისა და მოვლენების კრიტიკულად და ურთიერთდაკავშირებულად გააზრება და გაანალიზება; • სამიზნე ცნების მკვიდრი წარმოდგენების ურთიერთდაკავშირებულად გაანალიზება; • კონკრეტულ სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის კონტექსტუალიზება (საგნის სხვა სამიზნე ცნებებთან დაკავშირება).	მოსწავლემ შეძლო: სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ფაქტებისა და მოვლენების კრიტიკულად და ურთიერთდაკავშირებულად გააზრება-გაანალიზება; სამიზნე ცნების მკვიდრი წარმოდგენების ურთიერთდაკავშირება; მიღებული ინფორმაციის სხვა სამიზნე ცნებებთან დაკავშირება. მოსწავლე ორგანიზაციის მისიაში/დღიურში ურთიერთდაკავშირებულად წარმოაჩენს პრობლემასა და სამოქალაქო აქტივობის ფორმას, სტრატეგიებს, განხორციელების გზებს; მწყობრად აკავშირებს სამოქალაქო მონაწილეობის სამიზნე ცნების მკვიდრ წარმოდგენებს (ხსნის სამოქალაქო მონაწილეობის კონკრეტული ფორმის უპირატესობას, გამოკვეთს დემოკრატიულ ღირებულებებს, როგორც ორგანიზაციის დაფუძნების საფუძველს. გააზრებული აქვს სხვა ინსტიტუციებთან თანამშრომლობის, მოხალისეობისა და ლობირების მნიშვნელობა. დანახული აქვს სოციალური ქსელების როლი გლობალურ საქმიანობაში.) ასევე სამოქალაქო მონაწილეობას აკავშირებს დემოკრატიის, მდგრადი განვითარებისა და სოციალიზაციის ცნების მახასიათებლებთან,
მულტისტრუქტურული დონე მოსწავლეს აქვს მხოლოდ რამდენიმე, ერთმანეთთან დაუკავშირებელი, უსისტემო ასოციაცია/წარმოდგენა	მოსწავლეს აქვს არაერთი ასოციაცია შესასწავლ საკითხთან მიმართებით, თუმცა იმავე საკითხთან დაკავშირებით მის ნამუშევარს არ აქვს მწყობრი, თანმიმდევრული, ურთიერთდაკავშირებული სახე. მოსწავლე ჩამოთვლის რამდენიმე ასპექტს, ახდენს მათ სწორ იდენტიფიცირებას (გამოკვეთს გლობალურ პრობლემებს, საუბრობს გლობალურ განათლებაზე, საუბრობს საერთო სტანდარტებზე, მაგრამ ვერ ახდენს

განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით.	ნაშრომის სტრუქტურირებულ წარმოდგენას და მოცემულობას ვერ ამოლიანებს.
უნიტრუქტურული დონე მოსწავლეს აქვს მხოლოდ ერთი არასტრუქტურირებული ასოციაცია/წარმოდგენა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით.	მოსწავლის მსჯელობა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით შემოიფარგლება საკვანძო სიტყვებზე/სათაურზე მარტივი და ლოგიკური რეფლექსიით. მოსწავლის ნამუშევარი არის ძალიან მოკლე, ახსენებს გლობალურ პრობლემებს, მოხალისეობას, ცდილობს არსის ახსნას, ზედაპირულად და ფრაგმენტულად, ვერ ახერხებს კავშირების დამყარებას.
პრე-სტრუქტურული დონე მოსწავლეს საკითხთან დაკავშირებით არ აქვს რელევანტური ინფორმაცია.	მოსწავლე მართებულად ვერ იგებს საკითხთან დაკავშირებულ შეკითხვებს / კომპლექსური დავალების პირობას. მოსწავლეს არ აქვს პასუხი, ან მისი პასუხი საერთოდ აცდენილია მოთხოვნებს/დავალების კრიტერიუმებს; დავალება არ შეასრულა/ვერ შეასრულა; აცდენილია, პირობა ადეკვატურად ვერ აღიქვა...

დანართი 7.

ორგანიზაციის მისია

მისია არის ორგანიზაციის განაცხადი იმის თაობაზე, თუ როგორ, რა მიდგომით აპირებს ორგანიზაცია სასურველი სამომავლო სურათის/ხედვის მიღწევას. ეს არის ძირითადი მიზანი, რისთვისაც შეიქმნა ორგანიზაცია.

მისია პასუხობს შეკითხვაზე, თუ ვინ ვართ ჩვენ? რისთვის არსებობს ჩვენი ორგანიზაცია?

ვინ არიან ჩვენი ბენეფიციარები/მომხმარებლები და მათი რა კონკრეტული საჭიროებების დაკმაყოფილებას ვცდილობთ ჩვენი საქმიანობით?

ხშირად, მისია მოიცავს ინფორმაციას იმ ძირითადი ღირებულებების შესახებ, რომლითაც ორგანიზაცია ხელმძღვანელობს საკუთარ საქმიანობაში. თუმცა, ვაწყდებით ისეთ შემთხვევებსაც, როდესაც ორგანიზაციის ღირებულებები მისიისგან

ცალკე, დამოუკიდებელ კომპონენტად არის წარმოდგენილი. მისიის არსებობაც მნიშვნელოვანია ორგანიზაციის ძალების მობილიზებისთვის სასურველი მიმართულებით. კარგად ფორმულირებული მისია უნდა იყოს მოკლე, გასაგები, მამოტივირებელი, ორგანიზაციული ღირებულებების ამსახველი და, რაც მთავარია, საზოგადოებრივი სიკეთის შექმნაზე ორიენტირებული.

ორგანიზაციის საქმიანობის დაგეგმვა მისი მისიის, ხედვისა და ღირებულებების განსაზღვრით უნდა დაიწყოს, რადგან ისინი აცხადებენ თუ რისთვის, რა მიზნით შეიქმნა ორგანიზაცია, როგორ ხედავს იგი საკუთარ წარმატებას ხანგრძლივ პერსპექტივაში და რა მიდგომით აპირებს ამ შედეგამდე მისვლას.

დანართი 8.

ამონარიდები სტატიიტიდან „რუსეთ-უკრაინის ომის თემა სკოლაში“

ავტორი: თეონა ბეჟიშვილი <https://bit.ly/3wXEZgK>

არ არსებობს ომზე დიდი ბოროტება და ყველა, ვინც ომს რამენაირად ამართლებს, ბოროტების მხარეს დგას.

როცა მოძმე ქვეყანაში ომია, როცა ბავშვებსა და ქალებს ხოცავენ, როცა მილიონობით ადამიანმა დაკარგა ახლობელი, სახლი, ქონება, აქ, საქართველოში წერა და ლაპარაკი იმაზე, როგორ განვიცდით, როგორ ველით თითოეულ სიახლეს, უხერხულიც კია.

თუმცა ჩვენთან ერთად განიცდიან ჩვენი ბავშვები, ჩვენი მოზარდები, ჩვენი მოსწავლეები. მასწავლებლებლების უმეტესობას გვიწევს მათთან ამ საკითხებზე საუბარი. მნიშვნელოვანია, დისკუსიები ომის შესახებ სწორად წარიმართოს.

ერთი მხრივ, ჩვენი მოსწავლეები უფრო გრძნობენ სამომავლო პასუხისმგებლობას, უყვარდეთ და დაიცვან სამშობლო, თუ საჭირო გახდა, შეებრძოლონ ურჩხულს, შეებრძოლონ გოლიათს, რადგან თუ შენკენაა რწმენა და სიმართლე, საბოლოოდ ბოროტება ყოველთვის მარცხდება.

მეორე მხრივ, საშინლად მძაფრდება მტრის ხატი. ბოლო დღეებმა აჩვენა, რომ ვაჟა-ფშაველა, ქართველების ვაჟკაცობისა და ადამიანობის უპირველესი მასწავლებელი, მოსახლეობის დიდ ნაწილს მცდარად აქვს გაგებული. თავისთავად ცხადია, მოსწავლეებმა უნდა იმსჯელონ ისეთ საკითხებზე, როგორებიცაა, სტუმარ-მასპინძლობა, მტრისათვის შესაფერისი დახვედრა,

ადამიანის, პიროვნების როლი და მნიშვნელობა.

მოზარდებისათვის განსაკუთრებით საფრთხილია, არ მიმართონ თავიანთი აგრესია რუსი ეროვნების ადამიანებისადმი, რომელთა სიმრავლე ძალიან თვალშისაცემია. თავისთავად ცხადია, რუსეთის მოქალაქეობა არ ნიშნავს, რომ შენ ვინმეზე ნაკლები ადამიანი

ხარ. ახლაც მოსკოვის მოედნიდან ვრცელდება კადრები, როგორ აპატიმრებენ საშუალო ასაკის მამაკაცს, რომელიც განწირულად, ხმის ჩახლეჩამდე მღერის უკრაინის ჰიმნს. ეს მამაკაცი ნამდვილი ადამიანია, ის ისეთივე გმირია, როგორიც უკრაინელები. მას

ციხე ელის და მაინც მდერის. ასევე ყველამ ვნახეთ რუსი ბეზირის დაპატიმრების სცენაც, ორი ტრანსფარანტით ხელში რომ იდგა, თუმცა ისიც ვიცით, რომ რუსეთის მოქალაქეების დიდი ნაწილი აგრესიას მხარს უჭერს.

თავისთავად ცხადია, ვინ როგორი მოქალაქე და ადამიანია, ამას დღეს ჩვენ ვერ გავარჩევთ. ამის გარჩევის პასუხისმგებლობა, კარგი იქნებოდა, აეღო ჩვენს მთავრობას.

მეთერთმეტე კლასში ჩვენს სკოლებში „ბახტრიონს“ სწავლობენ. ვაჟასთვის უპირველესი გმირი ლუხუმი, მტერს თან ხოცავს და თან არასდროს უუხეშდება სული, მუდმივად სდის ცრემლი ყოველი მოკლულის გამო.

„შენ შეგებრალა ურჯულო,

მოგიწყლიანდა თვალები,

უთუოდ, საით ენახე,

შეგაფურთხებდნენ ქალები“ -

ეუბნება მას ძმობილი ზეზვა გაფრინდაული. ზეზვა გაფრინდაული გმირია, დიდი გმირიც, მაგრამ მისი ფილოსოფია სხვაა:

„ვისაც ჩვენ არ ვებრალებით,

ჩვენ შავიბრალთ რისადა,

სიკვდილი თვითონ უფალსა

გაუჩენია მტრისადა.“

თავისთავად ცხადია, ჩვენთან შემოსულმა რუსეთის მოქალაქეებმა ამ ქვეყანაში უნდა იგრძნონ გარკვეული დისკომფორტი თავიანთი სახელმწიფოს გამო. ამის გაკეთება, ვფიქრობ, ძალადობისა და უპატივცემულობის გარეშე შესაძლებელია. მაგ. ყველას გვქონდეს რაღაც ატრიბუტი, რომელიც მათ ჩვენთვის წართმეულ 20 პროცენტს ან უკრაინის ომს გაახსენებს. მაგრამ ამგვარი გამოხატვის დროსაც არ უნდა დაგვაფიქედს ლუხუმის ცრემლები, ტკბობაში არ უნდა გადავცვივდეთ, უნდა თავადაც გვაწუხებდეს, რომ სხვას ვარცხვენთ, ვახსენებთ რომ ოკუპანტი ქვეყნის შვილია, რომ ის სხვა, შეიძლება, ჩვენზე ნაკლები ადამიანი არაა:

„ჩვენ ვიტყვით, კაცნი ჩვენა ვართ, მარტონ ჩვენ გვზრდიან დედანი.“

ჩვენი თვითგამოხატვა ეროვნული ღირსების დაცვა უნდა იყოს და არა სხვისი სიძულვილი.

ვფიქრობ, ამ თემებზე დისკუსიები დღეს, როგორც არასდროს, აქტუალურია ქართულ სკოლაში. მასწავლებელმა უნდა შეძლოს ეროვნული ღირსების ისე გადვივება, რომ მტრის სიძულვილმა ადამიანის დანახვის საშუალება არ დაუკარგოს მომავალ თაობებს.

Don't Copy

დანართი 9.

განმავითარებელი შეფასების ინსტრუმენტი

საკითხი: მდგრადი განვითარება; ქვესაკითხი: მდგრადი განვითარების კონცეფციის კომპონენტები (ერთერთი) კომპლექსური დავალება: დავალება 1 მოსწავლის სახელი და გვარი - - - - -	
კრიტერიუმი სამიზნე ცნება → ↓	მდგრადი განვითარება
აბსტრაქტული დონე მოსწავლეს შეუძლია: სამიზნე ცნებაზე მუშაობის პროცესში შეძენილი ცოდნისა და გამოცდილების ეროვნული სასწავლო გეგმის ზესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებთან დაკავშირება.	მოსწავლემ შეძლო: მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე საკუთარი ნარატივის ჩამოყალიბება, რომელშიც ასახულია ქვესაკითხთან დაკავშირებული ფაქტობრივი მასალა საკუთარი მიზნებისა და აუდიტორიის მრავალფეროვნების გათვალისწინებით; კანონზომიერებების აღმოჩენა და მოდელირება ახალ სიტუაციასთან მიმართებით; სტრატეგიების შერჩევა საკითხის შესასწავლად ან დავალების შესასრულებლად, გააანალიზება, რა გავლენა მოახდინა საკითხის შესწავლამ მის მოქალაქეობრივ მსოფლმხედველობაზე; შეძენილი ცოდნის გამოყენებითი ასპექტების მოძიება საკუთარი, ან საზოგადოებრივი საჭიროებებისთვის. მდგრადი განვითარების კომპონენტების შესახებ მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, შეარჩია ერთი კომპონენტი, შექმნა ნარატივი, რომელიც წარმოადგინა დავალების პროდუქტის ფორმით, აუდიტორიის გათვალისწინებით; მაგალითებზე დაყრდნობით გამოკვეთა კანონზომიერებები (მდგრადი განვითარების სხვადასხვა კომპონენტების ურთიერთგავლენა); პრეზენტაციის დროს გააანალიზა რა შეცვალა ამ საკითხების დამუშავებამ მის მოქალაქეობრივ განწყობებში.
მიმართებითი დონე მოსწავლეს შეუძლია: სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ფაქტებისა და მოვლენების კრიტიკულად და ურთიერთდაკავშირებულად გააზრება და	მოსწავლემ შეძლო: სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ფაქტებისა და მოვლენების კრიტიკულად და ურთიერთდაკავშირებულად გააზრება-გაანალიზება; სამიზნე ცნების მკვიდრი წარმოდგენების ურთიერთდაკავშირება; მიღებული ინფორმაციის სხვა სამიზნე ცნებებთან დაკავშირება.

განალიზება; - სამიზნე ცნების მკვიდრი წარმოდგენების ურთიერთდაკავშირებულად განალიზება; - კონკრეტულ სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის კონტექსტუალიზება (საგნის სხვა სამიზნე ცნებებთან დაკავშირება).	ნაშრომი ასახავს მდგრადი განვითარების კონცეფციის კონკრეტული კომპონენტის მიზეზ-შედეგობრივ კავშირს სხვა კომპონენტებთან; მასში დასაბუთებულია, რომ რესურსების სამომავლო პერსპექტივის გათვალისწინებით გამოყენება უკავშირდება საზოგადოების, მათ შორის საერთაშორისო საზოგადოების ინტერესებს; ყოველი ინდივიდის ლოკალური ქმედებებიდან მიიღწევა გლობალური შედეგები დადებითი და უარყოფითი. ამასთან ეს უკავშირდება ადგილობრივ და საერთაშორისო სამართლებრივ ნორმებს, ადამიანის სამოქალაქო პასუხისმგებლობასა და პიროვნულ ზრდას.
მულტიტრუქტურული დონე მოსწავლეს აქვს მხოლოდ რამდენიმე, ერთმანეთთან დაუკავშირებელი, უსისტემო ასოციაცია/წარმოდგენა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით.	მოსწავლეს აქვს არაერთი ასოციაცია შესასწავლ საკითხთან მიმართებით, თუმცა იმავე საკითხთან დაკავშირებით მის მიერ გადმოცემულ ამბებს არ აქვს მწყობრი, თანმიმდევრული სახე. მოსწავლის პასუხში წამოწეულია რამდენიმე მნიშვნელოვანი ასპექტი (მაგალითად, ახსენებს მდგრადი განვითარების კონცეფციას, გარემოს დაცვას, მაგრამ ვერ კვეთავს მათ შორის კავშირს.. ასახელებს ორ-სამ მიზანს, მაგრამ ისინი განიხილება განცალკევებულად, არ ჩანს კავშირები /მიმართებები მათ შორის, გაგება არის ზედაპირული. შეიძლება ერთ-ერთი, ან ყველა ასპექტი გააზრებული აქვს, მაგრამ მათ გამთლიანებას, მიმართებების ასახვას ვერ ახერხებს.
უნიტრუქტურული დონე მოსწავლეს აქვს მხოლოდ ერთი არასტრუქტურირებული ასოციაცია/წარმოდგენა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით.	მოსწავლის მსჯელობა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით შემოიფარგლება საკვანძო სიტყვებზე/სათაურზე მარტივი და ლოგიკური რეფლექსიით. მოსწავლის პასუხი არის ძალიან მოკლე და მოიცავს მხოლოდ ერთ მნიშვნელოვან ასპექტს (მაგალითად, მდგრადი განვითარების რომელიმე მიზანს ახსენებს, აქვს ზედაპირული გაგება, თუმცა შეიძლება ასრულებდეს მარტივ პროცედურებსაც.
პრე-სტრუქტურული დონე მოსწავლეს საკითხთან დაკავშირებით არ აქვს რელევანტური ინფორმაცია.	მოსწავლე მართებულად ვერ იგებს საკითხთან დაკავშირებულ შეკითხვებს / კომპლექსური დავალების პირობას. მოსწავლეს არ აქვს პასუხი, ან მისი პასუხი საერთოდ აცდენილია მოთხოვნებს/დავალების კრიტერიუმებს; დავალება არ შეასრულა, ვერ შეასრულა; პირობა ადეკვატურად ვერ აღიქვა...

დანართი 10.

განმავითარებელი შეფასების ინსტრუმენტი

საკითხი --

ქვესაკითხი:

კომპლექსური დავალების პირობა -- დავალება 1. დავალება 2. დავალება 3.

მოსწავლის სახელი და გვარი - - - - -

კრიტერიუმი ↓ სამიზნე ცნება →	საზოგადოება
აბსტრაქტული დონე მოსწავლეს შეუძლია სამიზნე ცნებაზე მუშაობის პროცესში შეძენილი ცოდნისა და გამოცდილების ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაგნობრივ (მაკრო) ცნებებთან დაკავშირება.	მოსწავლემ შეძლო: მიღებული ინფორმაციის საფუძველზე საკუთარი ნარატივის ჩამოყალიბება, რომელშიც ასახულია საკითხთან დაკავშირებული ფაქტობრივი მასალა საკუთარი მიზნებისა და აუდიტორიის (მისი მრავალფეროვნების) გათვალისწინებით; კანონზომიერებების აღმოჩენა და მოდელირება ახალ სიტუაციასთან მიმართებით, სტრატეგიების შერჩევა საკითხის შესასწავლად ან დავალების შესასრულებლად, გაანალიზება, რა გავლენა მოახდინა საკითხის შესწავლამ მის მოქალაქეობრივ მსოფლმხედველობაზე; შეძენილი ცოდნის გამოყენებითი ასპექტების მოძიება საკუთარი, ან საზოგადოებრივი საჭიროებებისთვის. პროდუქტი (მოსაწვევი წერილი/რეპორტაჟი/მინისახელმძღვანელო) ჩამოყალიბდა თავისი ნარატივი, ფაქტობრივი მასალის სიზუსტით, აუდიტორიაზე მორგებულად, დაკვირვებით აღმოაჩინა, რომ ადამიანს პიროვნული განვითარებისთვის ესაჭიროება მხარდაჭერი გარემო, ურთიერთობები საზოგადოებასთან, ინსტიტუციებთან. გამოთქვა რწმენა, რომ ეს მიგნებები მის მოქალაქეობრივ შეხედულებებზე აისახება, რადგან საზოგადოებასთან ჰარმონიულ ურთიერთობაში ყოფნა მისი მიზანია.
მიმართებითი დონე მოსწავლეს შეუძლია: სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ფაქტებისა და მოვლენების კრიტიკულად და ურთიერთდაკავშირებულად გააზრება და გაანალიზება; • სამიზნე ცნების მკვიდრი წარმოდგენების ურთიერთდაკავშირებულად გაანალიზება; კონკრეტულ სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის კონტექსტუალიზება (საგნის სხვა სამიზნე	მოსწავლემ შეძლო: სამიზნე ცნებასთან დაკავშირებული ფაქტებისა და მოვლენების კრიტიკულად და ურთიერთდაკავშირებულად გააზრება-გაანალიზება; სამიზნე ცნების მკვიდრი წარმოდგენების ურთიერთდაკავშირება; მიღებული ინფორმაციის სხვა სამიზნე ცნებებთან დაკავშირება. ნაშრომში თანმიმდევრულადაა წარმოჩენილი კავშირი ადამიანის ერთ-ერთი საჭიროებას _მიკუთვნებულობის განცდასა და პიროვნულ განვითარებას, შორის. კრიტიკულად არის გააზრებული სოციო-ემოციური უნარების დეფიციტის ფაქტორი, ასახულია კავშირები მრავალფეროვნების მიმღებლობასა და ადამიანის მსოფლმხედველობას შორის. დანახულია გლობალური მოქალაქეების პასუხისმგებლობის არეალი, კავშირი ადამიანის საჭიროებების დაკმაყოფილებასა და ჰარმონიული ურთიერთობების ჩამოყალიბებას შორის. სოციალური კონტაქტების გავლენა ადამიანის პიროვნულ განვითარებაზე. განხილულია გარემოსა და მედიისგავლენა პიროვნების განვითარებაზე, გამოკვეთილია კავშირი მიკუთვნებულობის განცდასა და პასუხისმგებლობის გაზიარებას, მდგრადი განვითარების ასპექტებს შორის.

ცნებებთან დაკავშირება).	
მულტისტრუქტურული დონე მოსწავლეს აქვს მხოლოდ რამდენიმე, ერთმანეთთან დაუკავშირებელი, უსისტემო ასოციაცია/წარმოდგენა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით.	მოსწავლეს აქვს რამდენიმე ასოციაცია. საზოგადოებაზე საუბრისას ახსენებს მიკუთვნებულობის განცდას, მაგრამ ვერ ხედავს მიმართებებს ქვესაკითხსა და ცნებას/ მკვიდრ წარმოდგენებს შორის. მოსწავლის ნაშრომში დასახელებულია, რამდენიმე მნიშვნელოვანი ასპექტი მაგრამ ვერ ახდენს ამ ასპექტების სტრუქტურაში გაერთიანებას.
უნიტრუქტურული დონე მოსწავლეს აქვს მხოლოდ ერთი არასტრუქტურირებული ასოციაცია/წარმოდგენა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებით.	მოსწავლის მსჯელობა შესასწავლ საკითხთან დაკავშირებით შემოიფარგლება საკვანძო სიტყვებზე/სათაურზე მარტივი და ლოგიკური რეფლექსიით. დავალებაში სწორად ასახელებს ერთ ასპექტს (მაგალითად, მოხალისეობას), მაგრამ ეს სასურველი შინაარსისგან მოწყვეტილი რჩება, არ ვითარდება.
პრე-სტრუქტურული დონე მოსწავლეს საკითხთან დაკავშირებით არ აქვს რელევანტური ინფორმაცია.	მოსწავლე მართებულად ვერ იგებს საკითხთან დაკავშირებულ შეკითხვებს / კომპლექსური დავალების პირობას. მოსწავლეს არ აქვს პასუხი, ან მისი პასუხი საერთოდ აცდენილია მოთხოვნებს/დავალების კრიტერიუმებს; დავალება არ შეასრულა, ვერ შეასრულა; პირობა ადეკვატურად ვერ აღიქვა...

დანართი 11.

როგორ მოვაშალოთ მოსაწვევი წერილი?

მოსაწვევი წერილი გამოიყენება ბიზნეს პარტნიორის პრეზენტაციაზე, კონფერენციაზე, ვახშამზე ან სხვა ღონისძიებაზე მოსაწვევად. გზავნილის სტილი უნდა იყოს თავაზიანი, ყველა ფორმალობის დაცვით, მიუღებელია ჟარგონის ფორმების გამოყენება.

წერილის სტრუქტურა

მოწვევის წერილი არ შეიძლება იყოს ვრცელი, მასში უნდა ავსახოთ ყველაზე საჭირო ინფორმაცია და თავაზიანი ფრაზები ("მოხარულები ვართ, რომ გიწვევთ შეხვედრაზე").

საქმიანი ადამიანები ზოგავენ დროს, ამიტომ ყურადღება მიაქციეთ ამ ფაქტორს.

მისალმება აუცილებელია, უნდა იყოს თავაზიანი მოწვევა . ღონისძიების დასახელებითა და დროისა და ადგილის მითითებით.

ჩვენს შემთხვევაში, შემდეგი აზრად სწორედ წვეულების მიზანს და ადრესატისგან თქვენს მოლოდინს უნდა მიეძღვნას. (რატომ გეიმედებათ თქვენი ქველმოქმედების მხარდამჭერად? რატომ ფიქრობთ, რომ ვთქვათ ლტაკი ბავშვების ბედი აღელვებს)

ამის შემდეგ უკვე აცნობთ წვეულების წესებს და მათი შედგენის საფუძველს.

აღნიშნავთ მრავალფეროვან მენიუზე და გასართობ პროგრამაზე.

საბოლოოდ გამოთქვამთ იმედს, რომ ყველა ერთად შეძლებთ ამ სასიამოვნო წვეულებაზე შეუმსუბუქოთ ყოფნა პატარებს.

შეიძლება წინასწარ მაღლობაც გადაუხადოთ გლობალური მოქალაქის პასუხისმგებლობის გაზიარებისთვის.

დაემშვიდობოთ.

არ დაგავიწყდეთ თქვენი ვინაობის (ორგანიზაციის დასახელება და საკონტაქტო ინფორმაციის დაფიქსირება.

დანართი 12.

მოსაწვევი წერილი_ ნიმუში !

ძვირფასო მაიკლ! დავით! ჰელენ! ემმა!

მოგესალმებით და მოხარული ვართ მოგიწვიოთ საერთაშორისო საქველმოქმედო ღონისძიებაზე, რომელიც 2022 წლის 20 აპრილს ნიუიორკისსასტუმროს რესტორანში 18-დან 21 საათამდე გაიმართება.

ჩვენი ღონისძიება დიდად პატივცემულ საზოგადოებას უმასპინძლებს მსოფლიოს 15 ქვეყნიდან. სხვა უამრავ ღირსებასთან ერთად ამ ადამიანებს გლობალური მოქალაქეობის განცდა და იმ პრობლემებისადმი პასუხისმგებლობიანი დამოკიდებულება აერთიანებთ, რომლის გამოც მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში ადამიანები სიღატაკისგან იტანჯებიან. განსაკუთრებული ზრუნვის ჯგუფს წარმოადგენენ ბავშვები, რომლებსაც უსახლკარობა და შიმშილი აწუხებთ. შექმნილმა კოვიდსიტუაციამ მათი ყოფა უფრო დაამძიმა.

თქვენ წვეული საზოგადოების გამორჩეული წევრი ბრძანდებით, გლობალურ პრობლემებთან დაპირისპირების უდიდესი გამოცდილების გამო. დარწმუნებულნი ვართ, ჩვენს ღონისძიებაზე ამჯერადაც გიხილავთ მეუღლესთან ერთად.

შეხვედრის საქმიანი ნაწილი 18 საათზე დაიწყება და ბავშვების ნახატების საქველმოქმედო აუქციონს დაეთმობა. პატარებმა დახატეს ყველაზე სანატრელი ნივთები. ზოგისთვის ეს სახლია, ზოგისთვის _ ნაყინი, ზოგისთვის _ პურის ნაჭერი... მსოფლიო ვალშია მათთან.

19 საათზე უკვე სავახშმოდ გადავინაცვლებთ. ვახშამი პირველ დარბაზში გაიმართება,

თავს ვალდებულად მივიჩნევთ, გაგიზიაროთ ორგანიზების ზოგიერთი დეტალი:

რადგან ვახშამზე შეიკრიბება მრავალფეროვანი საზოგადოება დემოკრატიული მიდგომა ვარჩიეთ და ჩაცმის სტილი თავისუფალი იქნება.

თქვენ ამის შეხსენება არ გჭირდებათ, მაგრამ ღონისძიების ყველა მონაწილე ვალდებულია, პატივისცემითა და გაგებით მოეკიდოს შეკრებილ მრავალფეროვან საზოგადოებას, არ გამოიყენოს შუღლისა და აგრესიის გამომწვევი ლექსიკა, მართოს ემოციები და ქცევები.

სიურპრიზებით დატვირთული იქნება ჩვენი მენიუ და მუსიკალური პროგრამა, რადგან ჩვენმა სამსახურებმა პერსონალურად მოიკვლიეს სტუმრების უსაყვარლესი კერძები და მუსიკა. სიურპრიზი გვაქვს თქვენთვის და თქვენი მეუღლისთვის!

ეს მხოლოდ წვრილმანებია, მთავარი ის დიდი საქმეა, რისთვისაც ვზრუნავთ და როგორც ყოველთვის, გვაქვს თქვენი დიდი იმედი!

მადლობა, რომ დრო დაუთმეთ წერილის გაცნობას.

შეხვედრამდე გემშვიდობებით!

ორგანიზაციის „უკეთესი მსოფლიოსათვის“ სახელით

საკონტაქტო ინფორმაცია:

მისამართი:

Don't Copy

Don't Copy

